

ผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรม

ลักษณะเฉพาะ : ศึกษากรณีผู้มีเงินได้เป็นบุคคลธรรมดา

นางสาวบุญกร มุสิโก

เอกัตศึกษานับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๗๕๔

The Impact of Entrepreneur's Income of the Information Report about Persons with Specifics
Transactions : A case study on natural person

Miss Bunyakorn Musiko

An Individual Research Paper Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
For the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

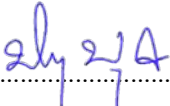
Copyright of Chulalongkorn University

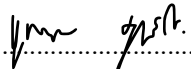
หัวข้อเอกัตศึกษา ผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการ
 รายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ
 : ศึกษากรณีผู้มีเงินได้เป็นบุคคลธรรมดา
 นิสิต. นางสาวบุญยกร มุสิโก
 สาขาวิชา นิติศาสตร์ สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง

บทคัดย่อฉบับนี้มุ่งศึกษาผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการ
 รายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ เนื่องด้วยการค้าขายสินค้าออนไลน์หรือการค้าในธุรกิจ E-
 Commerce ในปัจจุบันได้รับความนิยมไปทั่วโลก ทำให้มีบุคคลธรรมดาเริ่มมีการขายสินค้าออนไลน์เพิ่มขึ้น
 ทุกปี ประกอบกับการขายสินค้าออนไลน์จะมีรูปแบบการชำระเงินในรูปแบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์
 มากกว่าการชำระเงินผ่านผู้ขายโดยตรง ซึ่งรูปแบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ก็จะมีสถาบันการเงินเป็น
 ตัวกลางในการชำระเงินระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ประกอบกับตามที่ประมวลรัษฎากรได้มีการออกกฎหมาย
 กำหนดให้สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับ
 บุคคลที่มีธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะในปีที่ล่วงมาแล้ว

ผู้เขียนจึงได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการ
 รายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ มีขอบเขตการวิจัย
 ดังนี้ 1) ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบการ 414 คน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยคือแบบสอบถาม
 ในรูปแบบออนไลน์ (google forms) 3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายการแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อย
 ละ และเปรียบเทียบค่าคำตอบที่ได้โดยดูค่าความสัมพันธ์ ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบ

ผลวิจัยครั้งหลักเกณฑ์การจัดให้ผู้ให้บริการรายงานข้อมูลนั้นก็ยังคงครอบคลุมบุคคลได้น้อย ยังมีบุคคล
 อีกจำนวนมากที่เข้าหลักเกณฑ์มีหน้าที่เสียภาษีแต่ไม่ถูกรายงานและการรายงานข้อมูลก็ยังไม่อาจทราบได้ว่า
 เป็นผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์บ้าง อีกทั้งยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลทำให้ผู้ประกอบการแม้ว่าไม่มีการ
 เสียภาษี แต่ก็ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า รายงานข้อมูลของบุคคลที่มี
 ธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง)

 ..... นิสิต
 (นางสาวบุญยกร มุสิโก)

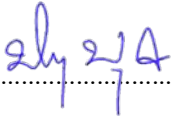
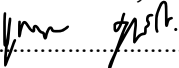
Thesis	The Impact of Entrepreneur's Income of the Information Report about Persons with Specifics Transactions : A case study on natural person
Researcher	Miss Bunyakorn Musiko
Field of Study	Finance and Tax Laws
Advisor	Assoc. Prof. Piyabutr Bunaramrueang, J.S.D.

This abstract aims to examine the impact of privacy data report in transaction among online entrepreneurs' incomes. Due to the popularity of online business and E-Commerce, many people are being interested in investing money into online business each year. In fact, online shopping channel mainly prioritize E-payment rather than traditional payment directly through sellers in which financial institution is the medium in E-payment that supports the transaction between buyers and sellers. Moreover, the revenue code has direct orders to financial institutions and e-service providers to report privacy data with regard to individuals' revenues and incomes in the preceding years.

Consequently, this leads to the observation of the author to study the impact of privacy data report in transaction among online entrepreneurs. This survey research has scope of research as the following 1) collect data from the group of 414 participants who are entrepreneurs 2) The main data collection tool used in the research is online survey from Google Forms 3) analyze data by descriptive statistics which illustrate frequency, numbers, and percentages and compare the result by measuring the correlation of relationships from variables that involve with the impacts.

The result signifies that the categorization of privacy data report in transaction cover only a few groups of people. There are additional groups of people who match the requirement to pay taxes but have not been reported. Moreover, the data report may not precise enough to identify online entrepreneurs, and there are additional variables that could support entrepreneurs to avoid their tax payment and the examination of financial assessment officers. Therefore, it can be concluded that privacy data report in transaction doesn't affect online entrepreneurs' incomes.

 ..... Advisor
 (Assoc. Prof. Piyabutr Bunaramrueang, J.S.D.)

 ..... Researcher
 (Miss Bunyakorn Musiko)

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางจนได้ก่อให้เกิดเป็นเอกัตศึกษาเล่มนี้ขึ้นมาได้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร และเพื่อนนิสิตในหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเอกัตศึกษาเล่มนี้ รวมถึงคุณน้ำฝน รัตนาภิรมย์ เจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ที่ให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับเอกัตศึกษาเล่มนี้เป็นอย่างมาก และผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนที่ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และรวมไปถึงผู้ใหญ่ทุกท่านที่มีได้กล่าวถึง

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว เพื่อน ๆ และคนรอบตัวทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและคอยให้การสนับสนุนข้าพเจ้ามาตลอดจน รวมไปถึงเพื่อน ๆ และทุก ๆ คนที่ช่วยเหลือในการช่วยหาผู้ตอบแบบสอบถามมาเป็นจำนวนมาก เอกัตศึกษานี้สามารถสำเร็จลุล่วงมาได้เป็นเพราะการให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีของเพื่อน ๆ และทุก ๆ คน นอกจากนี้ขอขอบคุณคุณจอยูนโอที่ยืนอยู่เคียงข้างตลอดมา และทำให้ข้าพเจ้าอยากกลับมาใช้ชีวิตให้เป็นคนที่ดีขึ้นในทุกวัน

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกัตศึกษานี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านไม่มากนักน้อย หากเอกัตศึกษานี้ก่อให้เกิดคุณงามความดีประการใด ข้าพเจ้าขอมอบคุณงามความดีให้แก่บุคคลที่กล่าวมาทั้งหมด หากแต่มีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญภาพ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐาน.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	5
1.5 วิธีการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	5
1.7 นิยามคำศัพท์.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ.....	7
2.1.1 ความหมายของการรายงานธุรกรรมลักษณะเฉพาะ.....	7
2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรายได้ของผู้ประกอบการและการเสียภาษีจากการรายงานข้อมูล ทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ.....	7
2.2 การซื้อขายสินค้าออนไลน์.....	11
2.2.1 ความหมายของการซื้อขายสินค้าออนไลน์.....	11
2.2.2 ปัญหาการนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบระบบการชำระ เงิน.....	11
2.2.3 ปัญหาการนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบการซื้อขายสินค้า ออนไลน์.....	17
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	22
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม	29
1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม	29
1.2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงิน	32
1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการ	34
1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียน	36
1.5 ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ	38
ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ	39
2.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ.....	39
2.2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์	42
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์.....	46
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์	47
ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ. 2562 กับข้อมูลอื่น ๆ.....	49
ส่วนที่ 4 เปรียบข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินกับกรณีที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน.....	60
บทที่ 5 อภิปรายผล สรุปและข้อเสนอแนะ	73
5.1 อภิปรายผล.....	73
5.2 บทสรุป	107
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	112

ภาคผนวก 114

แบบสอบถาม เรื่องผลกระทบของรายได้ของผู้ประกอบการกับการเสียภาษีสินค้าออนไลน์..... 115

ผลลัพธ์จากการตอบแบบสอบถามในรูปแบบแผนภาพ..... 123

ข้อมูลหลักแหล่งของผู้ประกอบการ 414 ราย กรณีที่มีหน้าร้านหรือมีโกดัง ตามตารางที่ 1 138

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ภาพสถิติมูลค่าการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือผ่านทางเครือข่าย (e-Payment).....	12
ภาพที่ 2 ภาพสถิติปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือผ่านทางเครือข่าย (e-Payment).....	12
ภาพที่ 3 ภาพสถิติมูลค่าการรับชำระเงินแทน (Bill Payment).....	13
ภาพที่ 4 ภาพสถิติปริมาณการรับชำระเงินแทน (Bill Payment).....	13
ภาพที่ 5 ภาพสถิติมูลค่าการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่าง ๆ	14
ภาพที่ 6 ภาพสถิติปริมาณการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่าง ๆ	15
ภาพที่ 7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	20
ภาพที่ 8 กรอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม	25
ภาพที่ 9 แผนภาพข้อมูลของผู้ประกอบการ.....	73
ภาพที่ 10 แผนภาพกิจการของผู้ประกอบการ	74
ภาพที่ 11 แผนภาพการจดทะเบียนของกิจการ	75
ภาพที่ 12 แผนภาพรายได้ของกิจการ	76
ภาพที่ 13 แผนภาพระยะเวลาการขายสินค้าออนไลน์.....	77
ภาพที่ 14 แผนภาพประเภทของกิจการ.....	78
ภาพที่ 15 แผนภาพการมีหลักแหล่งของกิจการ	79
ภาพที่ 16 แผนภาพจังหวัดที่มีหลักแหล่งตั้งอยู่.....	79
ภาพที่ 17 แผนภาพช่องทางการขายสินค้า	80
ภาพที่ 18 แผนภาพรูปแบบการชำระเงิน	81
ภาพที่ 19 แผนภาพจำนวนบัญชีธนาคาร	81
ภาพที่ 20 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคาร	82
ภาพที่ 21 แผนภาพจำนวนครั้งของลูกค้าที่มีการซื้อสินค้า.....	83
ภาพที่ 22 แผนภาพการเข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ	84
ภาพที่ 23 แผนภาพรายได้ของผู้ประกอบการและการยื่นภาษี	84
ภาพที่ 24 แผนภาพการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานในปีก่อนและปีที่ผ่านมา.....	85
ภาพที่ 25 แผนภาพผู้ประกอบการที่จะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ	86
ภาพที่ 26 แผนภาพการจดทะเบียนของผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์.....	87
ภาพที่ 27 แผนภาพประเภทของสินค้าที่ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ขาย	88
ภาพที่ 28 แผนภาพจังหวัดที่ตั้งหลักแหล่ง	89
ภาพที่ 29 แผนภาพรูปแบบการชำระเงินของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์	90

ภาพที่ 30 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์	90
ภาพที่ 31 แผนภาพการยื่นภาษีผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์.....	91
ภาพที่ 32 แผนภาพการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินในปีก่อนและในปีที่ผ่านมา	92
ภาพที่ 33 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับรูปแบบ ของกิจการ.....	93
ภาพที่ 34 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับการจัด ทะเบียน.....	94
ภาพที่ 35 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับหลัก แหล่งของกิจการ	95
ภาพที่ 36 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับการยื่น ภาษีในปีที่ผ่านมา.....	96
ภาพที่ 37 แผนภาพการยื่นภาษีกับการได้รับหมายเรียกในปีที่ผ่านมา.....	97
ภาพที่ 38 แผนภาพรูปแบบกิจการของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4	98
ภาพที่ 39 แผนภาพการจัดทะเบียนของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4.....	99
ภาพที่ 40 แผนภาพหลักแหล่งของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4	99
ภาพที่ 41 แผนภาพจังหวัดที่ตั้งหลักแหล่งในส่วนที่ 4	100
ภาพที่ 42 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4.....	101
ภาพที่ 43 แผนภาพการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4.....	102
ภาพที่ 44 แผนภาพการปรับเปลี่ยนวิธีการขายของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4.....	103
ภาพที่ 45 แผนภาพการปรับเปลี่ยนวิธีการขายของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4	104
ภาพที่ 46 แผนภาพการได้รับการร้องเรียนของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4.....	105
ภาพที่ 47 แผนภาพตัวแปรที่ส่งผลต่อการที่ไม่ได้รับการประเมิน.....	106
ภาพที่ 48 แผนภาพสรุปตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การสุ่มรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มี ลักษณะเฉพาะไม่ได้รับการประเมินภาษี.....	110
ภาพที่ 49 แผนภาพเพศของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....	123
ภาพที่ 50 แผนภาพอายุของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย	123
ภาพที่ 51 แผนภาพระดับการศึกษาของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย	124
ภาพที่ 52 แผนภาพรูปแบบกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย	124
ภาพที่ 53 แผนภาพการจัดทะเบียนของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....	125
ภาพที่ 54 แผนภาพระยะเวลาการขายสินค้า.....	125
ภาพที่ 55 แผนภาพประเภทของสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย	126
ภาพที่ 56 แผนภาพหลักแหล่งของกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย	126
ภาพที่ 57 แผนภาพหลักแหล่งที่ตั้งของกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย	127

ภาพที่ 58 แผนภาพช่องทางในการขายสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....128

ภาพที่ 59 แผนภาพจำนวนครั้งที่มีการขายสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 129

ภาพที่ 60 แผนภาพรูปแบบการชำระเงินของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 129

ภาพที่ 61 แผนภาพจำนวนบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 130

ภาพที่ 62 แผนภาพจำนวนร้านค้าที่มีการใช้บัญชีธนาคารของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 130

ภาพที่ 63 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....131

ภาพที่ 64 แผนภาพการเปลี่ยนบัญชีของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....131

ภาพที่ 65 แผนภาพรายได้ของกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....132

ภาพที่ 66 แผนภาพการยื่นภาษีในปีที่ผ่านมาของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย.....132

ภาพที่ 67 แผนภาพการได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมินในปีที่ผ่านมาของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย
.....133

ภาพที่ 68 แผนภาพการได้รับการติดต่อของเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย...133

ภาพที่ 69 แผนภาพการปรับเปลี่ยนการขายสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 134

ภาพที่ 70 แผนภาพการปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 134

ภาพที่ 71 แผนภาพการเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 135

ภาพที่ 72 แผนภาพประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 135

ภาพที่ 73 แผนภาพช่องทางการขายสินค้าที่ถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย 136

ภาพที่ 74 แผนภาพราคาสินค้าที่ถูกร้องเรียน 137

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม.....	29
ตารางที่ 2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงิน.....	32
ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการ.....	34
ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียน.....	36
ตารางที่ 5 ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ.....	38
ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มี ลักษณะเฉพาะ (n= 47).....	39
ตารางที่ 7 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์.....	42
ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์.....	46
ตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์.....	47
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบระหว่างรูปแบบกิจการ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562.....	49
ตารางที่ 11 เปรียบเทียบระหว่างการจดทะเบียนร้านค้าและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ. 2562.....	50
ตารางที่ 12 เปรียบเทียบระยะเวลาขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้วกี่ปีและการได้รับการติดต่อจาก เจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	50
ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการขายสินค้าออนไลน์ที่มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่งและการได้รับการติดต่อจาก เจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	51
ตารางที่ 14 เปรียบเทียบหลักแหล่งที่อยู่ในจังหวัดใดและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562.....	52
ตารางที่ 15 เปรียบเทียบช่องทางและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	53
ตารางที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์และการได้รับการติดต่อจาก เจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	55
ตารางที่ 17 เปรียบเทียบรูปแบบการชำระเงินและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ. 2562.....	55
ตารางที่ 18 เปรียบเทียบการจัดให้มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคารมีบัญชีและการได้รับการติดต่อจาก เจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	56
ตารางที่ 19 เปรียบเทียบจำนวนบัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับร้านค้าของท่านกี่ร้าน และการได้รับการติดต่อ จากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	57
ตารางที่ 20 เปรียบเทียบการชำระเงินมากกว่า 1 บัญชีนั้น บัญชีธนาคารเป็นแบบใด และการได้รับการติดต่อ จากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....	57

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบการเปลี่ยนบัญชี รับชำระเงิน และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี
ก่อนปี พ.ศ.2562 58

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบ รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมิน
ภาษีก่อนปี พ.ศ.2562.....58

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบ ในปีที่ผ่านมาได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วหรือไม่ และ
การได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 59

ตารางที่ 24 กรณีในปีที่ผ่านมาได้มีการยื่นภาษีกับ กรณีที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน 60

ตารางที่ 25 ข้อมูลทั่วไปของประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้
รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10).....61

ตารางที่ 26 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้า
พนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10) 65

ตารางที่ 27 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน
(n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10).....69

ตารางที่ 28 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้า
พนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10) 70

ตารางที่ 29 ข้อมูลหลักแหล่งของผู้ประกอบการ 414 ราย กรณีที่มีหน้าร้านหรือมีโกดัง ตามตารางที่ 1 138

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการจัดเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้ โดยการตราประมวลกฎหมาย รัษฎากรเพื่อความเป็นธรรมแก่สังคม จากการที่เริ่มมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและทันสมัยมากขึ้น ทำให้ ประชาชนหันมาใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกมากขึ้น ทั้งทางด้านการสื่อสาร ด้านการบริโภค หรือด้านการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะการซื้อขายสินค้าในปัจจุบัน ล้วนแต่เริ่มหันมากระทำผ่านทาง ออนไลน์ทั้งสิ้น

การซื้อขายสินค้านั้นในยุคเดิมการนำเสนอสินค้าให้แก่ลูกค้าต้องใช้สิ่งพิมพ์เช่น แคตตาล็อก โบร ชัวร์และการโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง และมีข้อจำกัดในการปรับปรุงแก้ไข การนำเสนอสินค้า ทำได้จำกัด ทั้งวิธีการ จำนวนลูกค้าและความถี่ เช่นการส่งแคตตาล็อกหรือโบรชัวร์ทางไปรษณีย์ การออกร้าน ในงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ และการเยี่ยมเยียนลูกค้าเป็นต้น และในยุคใหม่นี้สามารถนำเสนอ รายละเอียดสินค้าและขายสินค้าได้พร้อมกันไปบนสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีค่าใช้จ่ายการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลให้ ทันสมัยได้ง่ายและสะดวกสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้จำนวนมากครอบคลุมตลาดทั่วโลกโดยระบบออนไลน์ ลูกค้าสามารถเลือกชมสินค้าได้มากกว่าและยังสามารถสั่งซื้อสินค้า ด้วยขั้นตอนที่สะดวกและรวดเร็วกว่าใน กรณีของไทย ผู้ประกอบการมีการขยายช่องทางการขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น โดย พบว่าในปี.ศ.ปี 2563ธุรกิจพาณิชย์ที่อีคอมเมิร์ซ*ในประเทศไทยมีมูลค่าเท่ากับ 3.78 ล้านล้านบาท โดยมี สัดส่วนของมูลค่าอีคอมเมิร์ซในรูปแบบ B2C มากที่สุด คิดเป็นมูลค่ากว่า2.17ล้านล้านบาท B2B มีมูลค่ากว่า 0.84ล้านล้านบาท และB2G มีมูลค่า0.77ล้านล้านบาทโดยคาดการณ์ว่ามูลค่าอีคอมเมิร์ซในประเทศไทยในปี 2564 เติบโตอยู่ที่ 4.01 ล้านล้านบาท²

เมื่อมีช่องทางการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น รูปแบบวิธีการชำระเงินจึงมีหลากหลาย เพิ่มขึ้น จากเดิมที่จะต้องชำระด้วยเงินสด เพราะฉะนั้นการตรวจสอบภาษีจึงตรวจสอบได้ยาก เพราะผู้

¹เพ็ญ ชยาวิวัฒน์กุล, “พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Commerce),” วารสาร มจร.วิชาการ 14(มกราคม-มิถุนายน 2547): 62.

*การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือ อีคอมเมิร์ซ(e-Commerce คือ การดำเนินธุรกิจโดยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อ ขาย การชำระเงิน และอื่น ๆ ผู้ประกอบการ e-Commerce ที่ขายสินค้าหรือให้บริการมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับผู้ประกอบการอื่น ๆ โดยรูปแบบการ ประกอบการแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบคือ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ซึ่งการประกอบกิจการทั้งสองรูปแบบ ต้องมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม(กรมสรรพากร,2562:ออนไลน์)

² สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, ETDA เผยมูลค่าอีคอมเมิร์ซไทย ปี 63[ออนไลน์], 14ตุลาคม2564, แหล่งที่มา

ตรวจสอบภาษีไม่อาจทราบถึงพฤติกรรมที่ได้รับชำระเงินของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ได้ ถ้าหากผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ไม่รายงานข้อมูลด้วยตนเอง จึงอาจเกิดปัญหาว่าผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์นั้น อาจแสดงยอดรายรับเงินได้ไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ตรงตามความเป็นจริง ดังนั้นรัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ด้วยการออกกฎหมายที่รัฐสามารถตรวจสอบข้อมูลทางธุรกรรมของบุคคลได้ เพื่อให้รัฐสามารถเข้าถึงข้อมูลทางธุรกรรมของบุคคลหรือข้อมูลจากการรายงานอื่น เช่น ข้อมูลที่ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ควรจะรายงานแต่ไม่ได้รายงาน หรือข้อมูลทางธุรกรรมที่กระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี เป็นต้น

เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยและสภาพปัจจุบัน รัฐจึงได้มีการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 ขึ้นเพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ตามที่ประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 โดยหลักการในกฎหมายมี 4 เรื่องคือ 1. การนำส่งภาษีเงินได้ ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่ม (e-payment) 2. การยื่นรายการหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-filing) 3. การจัดทำเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tax Invoice & Receipt) 4. การรายงานธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ³ กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษีโดยเป็นการเสนอแก้ไขกำหนดให้รองรับธุรกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งช่วยขยายฐานภาษี โดยนำผู้ที่อยู่ในระบบภาษีเข้าสู่ระบบภาษี และผู้ที่อยู่ในระบบภาษีแล้วแต่ยังไม่แสดงรายได้ไม่ครบถ้วนให้แสดงรายได้ให้ครบถ้วนเพื่อสร้างความเป็นธรรมในระบบภาษี⁴

พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 มาตรา 3 ได้มีการกำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา 3 สัตตรส⁵ โดยให้ สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ตาม

³ กองกฎหมาย, ความเข้าใจเรื่อง e-Payment สำหรับประชาชน [ออนไลน์], 18 มกราคม 2565. แหล่งที่มา

https://www.rd.go.th/publish/seminar/Seminar_190813.pdf

⁴ กรมสรรพากร, Q&A การให้สถาบันการเงินและผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ [ออนไลน์], 2562. แหล่งที่มา https://www.rd.go.th/fileadmin/download/Q&A_271162.pdf

⁵ พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562, มาตรา 3.

* มาตรา 3 สัตตรส เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะในปีที่ล่วงมาเฉพาะที่อยู่ในความครอบครองต่อกรมสรรพากรภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

- (1) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
- (2) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (3) ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

ธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ธุรกรรมที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดในปีที่ล่วงมา ดังต่อไปนี้

- (1) ผากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สามพันครั้งขึ้นไป

กฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะในปีที่ล่วงมาเฉพาะที่อยู่ในความครอบครองต่อกรมสรรพากรภายในเดือนมีนาคมของทุกปี และธุรกรรมดังกล่าวก็ต้องเป็นธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะตามที่กำหนดได้แก่ การฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สามพันครั้งขึ้นไป หรือ ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สี่ร้อยครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือ รับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเมื่อตามมาตรา 3 สัตตรส ถือเป็นเพียงการตรวจสอบรายได้ของบุคคล และบทบัญญัติมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะบุคคลที่เข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกฎหมายนี้บัญญัติมาเพื่อที่รัฐจะเรียกเก็บภาษีจากสินค้าออนไลน์ อาจส่งผลให้กรมสรรพากรจะรู้ข้อมูลดังกล่าวว่ามีการขายของออนไลน์เกิดขึ้นและบุคคลที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดนั้นอาจจะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีมูลค่าเพิ่มและใน ปัจจุบันได้มีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมาแล้ว แต่เนื่องจากกฎหมายการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะที่ออกมา นั้น ยังมีไม่มีความครอบคลุมเพียงพอต่อฐานรายได้ที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเนื่องจากฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บจากเงินได้สุทธิ ซึ่งคำนวณได้จากการนำเงินได้พึงประเมินตลอดปีภาษี (ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้สามารถหักได้ และเมื่อได้เงินได้สุทธิเป็นจำนวนเท่าใดแล้ว จึงคำนวณภาษีตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด และกฎหมายยังกำหนดให้บุคคลทุกคน ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้วถ้าหากมีเงินได้พึงประเมินตามที่กฎหมายกำหนด⁶ และมีการจัดเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าและมีการยกเว้นให้กับเงินได้

(2) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สี่ร้อยครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป

รายการข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะที่ต้องรายงานตามวรรคหนึ่ง และวิธีการรายงาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จำนวนครั้งหรือยอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินตามวรรคสอง ให้กำหนดเพิ่มขึ้นได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้อธิบดีมีหน้าที่ในการเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับตามมาตรา ๓ และให้เก็บข้อมูลดังกล่าวไว้ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่กรมสรรพากรได้รับข้อมูล

(การส่งรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะต่อกรมสรรพากรครั้งแรกภายในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2563)

⁶ ประมวลรัษฎากร, มาตรา 56.

*มาตรา 56 ให้บุคคลทุกคนเว้นแต่ผู้เยาว์ หรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งข้อความอื่น ๆ ภายในเดือนมีนาคม ทุก ๆ ปี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งถ้าบุคคลนั้น

(1) ไม่มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกิน 60,000 บาท

(2) ไม่มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเฉพาะตามมาตรา 40(1) ประเภทเดียวเกิน 120,000 บาท

(3) มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกิน 120,000 บาท หรือ

(4) มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเฉพาะตามมาตรา 40 (1) ประเภทเดียวเกิน 220,000 บาท ในกรณีข้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกินจำนวนตาม (1) ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการยื่น

สุทธิจำนวนไม่เกิน 150,000 บาทเท่านั้นและส่วนที่เกิน 150,000 บาทเท่านั้นเป็นต้นไปจะถูกนำไปคำนวณภาษีตามลำดับแบบขั้นบันได แต่ในขณะที่การรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะที่กำหนดให้จะถูกรายงานข้อมูลนั้น กฎหมายพิจารณาถึงจำนวนครั้งในการฝากหรือรับโอนเงินซึ่งถ้าพิจารณาถึงจำนวนครั้งในการฝากหรือรับโอนเงินอาจจะขัดกับหลักเกณฑ์การการเสียเงินได้พึงประเมินซึ่งพิจารณาจากเงินได้สุทธิ และมีการเสียภาษีเงินได้ในอัตราก้าวหน้า กล่าวคือ กฎหมายกำหนดให้ถ้าจำนวนครั้งทีน้อยที่สุดคือจำนวนสี่ร้อยครั้งครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปก็จะถูกรายงาน⁷ ซึ่งหมายความว่าอาจมีการฝากหรือรับโอนเงินที่มีจำนวนน้อยกว่าสี่ร้อยครั้งตามที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ประกอบการมีเงินได้พึงประเมินถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีแล้ว หรือว่ามีจำนวนการฝากหรือรับโอนเงินมากกว่าสี่ร้อยครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันไม่ถึงสองล้านบาท แม้ว่ายอดรวมธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์อยู่ในเกณฑ์กฎหมายกำหนดให้ต้องมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี แต่ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์อาจไม่ถูกผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลทำการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะให้แก่กรมสรรพากรก็ได้

อีกทั้งกฎหมายดังกล่าวอาจมีช่องทางที่ทำให้ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ยังสามารถหลีกเลี่ยงภาษีโดยอาจใช้ช่องว่างของกฎหมายในการหลีกเลี่ยงเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามมาตรา 3 สัตตรส ไม่ต้องนำข้อมูลทางธุรกรรมของตนไปรายงานข้อมูลต่อกรมสรรพากรได้ หรืออาจใช้วิธีการอื่นใดเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีทำให้ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ไม่ถูกเรียกเก็บภาษีจากกรมสรรพากร และไม่ถูกเรียกเก็บภาษี และการที่ผู้ประกอบการถูกเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ย่อมได้รับผลกระทบต่อเงินได้ของผู้ประกอบการ เนื่องจากภาษีเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อรายได้⁸ซึ่งถ้าหากผู้ประกอบการมีการเสียภาษีย่อมทำให้มีรายได้ลดลง อย่างไรก็ตามเมื่อกฎหมายยังมีความไม่ครอบคลุมชัดเจนเพียงพอและยังมีช่องทางที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถหลีกเลี่ยงภาษีได้ ผู้ประกอบการก็อาจไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะต้องเสียภาษี และผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ก็ไม่ต้องนำเงินได้หรือรายได้ของตนจากการขายสินค้าออนไลน์ไปเสียภาษี ซึ่งไม่ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ที่ลดลง เพราะฉะนั้นการที่รัฐออกกฎหมายตามพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัชฎากร (ฉบับที่48) พ.ศ.2562ได้มีการกำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา 3 สัตตรสนี้ขึ้นมาเพื่อตรวจสอบและกำหนดให้ต้องมีการรายงานข้อมูล

รายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินในชื่อของห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นที่ได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้วภายในกำหนดเวลาและตามแบบเช่นเดียวกับบรรคก่อน

การเสียภาษีในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการรับผิดชอบเสียภาษีในชื่อของห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นจากยอดเงินได้พึงประเมินทั้งสิ้น เสมือนเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียวโดยไม่มีการแบ่งแยก ทั้งนี้ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลแต่ละคนไม่จำเป็นต้องยื่นรายการเงินได้ สำหรับจำนวนเงินได้พึงประเมินดังกล่าวเพื่อเสียภาษีอีก แต่ถ้าห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นมีภาษีค้างชำระ ให้ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลทุกคนร่วมรับผิดชอบในเงินภาษีที่ค้างชำระนั้นด้วย

⁷ ประมวลกฎหมายรัชฎากร, มาตรา 3 สัตตรส วรรคสอง (2)

⁸ ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, การบริหารการคลังและงบประมาณสาธารณะ:แนวคิดทฤษฎี(กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2556), หน้า 75.

ธุรกรรมลักษณะเฉพาะนั้น จึงเกิดประเด็นปัญหาต่อการซื้อขายสินค้าออนไลน์ที่ว่า การที่จะรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะเพื่อเรียกเก็บภาษีสินค้าออนไลน์นั้น จะส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือไม่?

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการถูกรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะเพื่อเรียกเก็บภาษีของผู้ประกอบการ
- 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบของรายได้ที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

1.3 สมมติฐาน

การที่รัฐออกกฎหมายพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 เพื่อที่จะเรียกเก็บภาษีสินค้าออนไลน์นั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการ

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

- 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลกระทบของรายได้ของผู้ประกอบการที่เกิดขึ้นจากการที่รัฐกำหนดให้มีการรายงานข้อมูลทางธุรกรรม และศึกษาเปรียบเทียบจากรูปแบบลักษณะการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากร
- 2) ขอบเขตด้านประชากร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะบุคคลธรรมดาผู้เสียภาษีเงินได้ที่ขายสินค้าผ่านช่องทางรูปแบบออนไลน์โดยศึกษาจะใช้วิธีการคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีการซื้อขายสินค้าระหว่างกัน

1.5 วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน โดยมีการศึกษาแบบวิจัยปริมาณโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ด้วยการสอบถามจากผู้ประกอบการที่มีการประกอบกิจการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ และมีการชำระเงินผ่านช่องทางธุรกรรมรูปแบบต่าง ๆ และการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูล เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

- 1) ทำให้ทราบถึงตัวแปรที่มีผลต่อการถูกรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะเพื่อเรียกเก็บภาษีของผู้ประกอบการ
- 2) ทำให้ทราบถึงผลกระทบของรายได้ที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

3) ทำให้ทราบถึงปัญหาของข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการทำการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

1.7 นิยามคำศัพท์

- 1) ออนไลน์ หมายถึง การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต⁹
- 2) ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ทำการขายสินค้าผ่านช่องทางแพลตฟอร์มออนไลน์
- 3) แพลตฟอร์มออนไลน์ หมายถึง ช่องทางออนไลน์ในการขายสินค้า โดยเป็นช่องทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภคโดยตรง(business to customer: B2C) ได้แก่ 1.Priceza 2.Facebook 3.Line my shop 4.Instagram 5.twitter 6.JD central 7.Grab 8.line 9.Lazada 10.Lineman 11.PChome 12.Thailandpostmart.com 13.Lazmall 4.Shopee 15.Shopee mall 16.Thisishop 17.wemall 18.Bentoweb.com 19.Kaidee.com 20.LnwShop 21.Nocnoc.com 22.Pantipmarket 23 .Robinhood 24.Ready planet 25.Tarad.com 26.Thaisecondhand.com 27.weloveshopping 28.websiteของร้านค้า 29.zilingo.com 30.marketwebeasy 31.igetweb 32.magento 33.WOO commerce 34.ebay 35.amazon 36.taobao 37.Alibaba¹⁰
- 4) ผลกระทบ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง
- 5) ผลกระทบต่อรายได้ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง แล้วส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าด้วยการเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น

⁹ Sanook, พจนานุกรม[ออนไลน์], 4 เมษายน 2565. แหล่งที่มา <https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-en-lexitron/ออนไลน์>

¹⁰ Phattarsaya, Thailand E-Commerce Landscape รวมธุรกิจในตลาดอีคอมเมิร์ซไทย อัปเดตล่าสุดปี 2020[ออนไลน์], 26 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา <https://www.priceza.com/insights/business/thailand-e-commerce-landscape.html>

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

2.1.1 ความหมายของการรายงานธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดให้มีการเพิ่มเติมมาตรา 3 สัตตรส วัฏประมวลรัษฎากร โดยธุรกรรมลักษณะเฉพาะที่จะถูกรายงาน หมายถึง ธุรกรรมที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดในปีที่ล่วงมาแล้ว ดังต่อไปนี้

(1) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สามพันครั้งขึ้นไป

(2) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สี่ร้อยครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 จะเห็นได้ว่าสาระสำคัญ คือจำนวนครั้งที่ถูกรับฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชี และคิดจากจำนวนยอดรวมในช่วง 1 ปี

ดังนั้น การรายงานธุรกรรมลักษณะเฉพาะ จึงหมายถึง การที่ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลซึ่งได้แก่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน, สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น, ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน จะต้อง มีหน้าที่รายงานธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ในปีที่ล่วงมาเฉพาะที่อยู่ในความครอบครองต่อกรมสรรพากรภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรายได้ของผู้ประกอบการและการเสียภาษีจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรายได้ของผู้ประกอบการและการเสียภาษีนี้ จะถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยส่วนแรกจะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมของภาษีอากร ในส่วนที่สองจะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาระภาษีอากร โดยจะกล่าวถึงความหมายของภาระภาษีและการผลักภาระภาษี และส่วนสุดท้ายจะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับภาษีอากร

2.1.2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมของภาษีอากร

การเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการนั้น เป็นการจัดเก็บตามความสามารถของบุคคล ซึ่งหลักการพิจารณาความเป็นธรรมในการเสียภาษีของผู้ประกอบการจึงเป็นการจัดเก็บตามสามารถของแต่ละบุคคลในการเสียภาษี โดยภาษีที่เก็บตามความสามารถของบุคคลในการเสียภาษีจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ภาษีตามความเป็นธรรมตามแนวนอน และภาษีตามความเป็นธรรมในแนวตั้ง

ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่า การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ประกอบการเป็นการเก็บตามความสามารถในการเสียภาษี (ability to pay) เพราะฉะนั้น ผู้ประกอบการผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้จึงถูกจัดเก็บตามหลักความสามารถโดยมีรายได้จากการขายสินค้าเป็นตัววัดความสามารถในการนำมาคิดเป็นเงินได้พึงประเมิน เพื่อนำไปคำนวณเงินได้สุทธิและจัดเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ เมื่อผู้ประกอบการ 2 คน มีความสามารถในการเสียภาษีเท่ากัน (equal position) ก่อนภาษี ผู้ประกอบการทั้ง 2 คน จึงมีความเสียภาษีเท่ากันหลังภาษี หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ประกอบการตามประมวลรัษฎากร จึงมีความสอดคล้องกับทฤษฎีภาษีตามความเป็นธรรมตามแนวนอน แต่ในขณะที่การรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะนั้น กฎหมายมีการกำหนดให้ธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด จะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมเหมือนกัน หมายความว่า ถ้าผู้ประกอบการมีข้อมูลทางธุรกรรมที่เหมือนกันอาจรายงานข้อมูลทางธุรกรรมเหมือนกัน หรือไม่ถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมเหมือนกัน แต่การรายงานข้อมูลทางธุรกรรมไม่ใช่การจัดเก็บภาษี ผู้ประกอบการจะถูกเรียกเก็บภาษีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่ากรมสรรพากรจะมีการเรียกเก็บภาษีหรือไม่ หมายความว่ากรมสรรพากรอาจมีการเรียกเก็บผู้ประกอบการบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือ ทั้ง 2 คน หรือไม่เรียกเก็บเลยก็ได้ ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลทางธุรกรรมเหมือนกัน ซึ่งถ้าหากผู้ประกอบการ 2 คน มีรายได้เท่ากัน แต่เมื่อถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะแล้ว ถูกเรียกเก็บภาษีไม่เหมือนกัน หากเป็นเช่นนี้ การเรียกเก็บภาษีจากรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ย่อมไม่สอดคล้องกับภาษีตามความเป็นธรรมในแนวนอน

นอกจากนี้ กรณีการจัดเก็บภาษี ถ้าผู้ประกอบการคนที่หนึ่งมีความสามารถในการเสียภาษีมากกว่าผู้ประกอบการคนที่สอง ผู้ประกอบการคนที่หนึ่งควรจะเสียภาษีมากกว่าผู้ประกอบการคนที่สอง แต่การรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะไม่เป็นเช่นนั้น เพราะผู้ประกอบการอาจถูกเรียกเก็บภาษีหรือไม่ก็ได้ เช่น ผู้ประกอบการคนที่หนึ่งมีรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์จำนวน 3 ล้านบาท แต่มีการฝากหรือรับโอนเงินไม่ถึง 400 ครั้ง ต่อปี ย่อมไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 3 สัตตรส วรรคสอง (2) และจะไม่ถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรม ส่วนผู้ประกอบการคนที่สอง มีการขายสินค้าออนไลน์โดยมีการฝากหรือรับโอนเงินมากกว่า 400 ครั้งและมีรายได้เป็นจำนวนเงิน 2 ล้าน 1 แสนบาท ย่อมเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 3 สัตตรส วรรคสอง (2) ที่จะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรม แม้ว่าผู้ประกอบการคนที่สองจะมีรายได้น้อยกว่าผู้ประกอบการคนที่หนึ่งดังนั้นจึงมีโอกาสที่ผู้ประกอบการคนที่มีความสามารถในการเสียภาษีมากกว่าอาจไม่ถูกเรียกเก็บภาษีเนื่องจากไม่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ แต่ผู้ประกอบการที่มีรายได้น้อยกว่ากลับถูกเรียกเก็บภาษี หมายความว่า กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ที่มีความสามารถในการเสียภาษีมากกว่าอาจถูกเรียกเก็บภาษีน้อยกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเสียภาษีน้อยกว่าหรือไม่ต้องเสียภาษีเลย เนื่องจากไม่ถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรม หากเป็นเช่นนี้ย่อมไม่สอดคล้องกับความเป็นธรรมในแนวนอน

ถ้าหากเปรียบเทียบกรณีที่ผู้ประกอบการร้านค้าออนไลน์กับผู้ประกอบการร้านค้าปกติซึ่งเสียภาษีถูกต้องตามกฎหมายเมื่อเข้าหลักเกณฑ์บุคคลธรรมดาที่มีหน้าที่เสียภาษีตามอัตราก้าวหน้า แต่ในขณะที่ผู้ประกอบการร้านค้าออนไลน์ ถ้าหากไม่ยื่นภาษีมาตลอดและผู้ประกอบการคนดังกล่าวจะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะและถูกเรียกเก็บภาษีก็ต่อเมื่อเข้าหลักเกณฑ์ธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 3 สัตตรส กรณีเช่นนี้เห็นได้ว่าการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ประกอบการทั้งสองคนมิได้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ดังนั้นสรุปได้ว่าการจัดเก็บภาษีที่ถูกเรียกเก็บจากการรายงานข้อมูลธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ จึงไม่สอดคล้องกับทฤษฎีความเป็นธรรมในการเสียภาษีอากร

2.1.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการภาษีอากร

ภาระภาษีอากร หมายถึง จำนวนหนี้ภาษีที่ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องชำระ กล่าวคือ รัฐบาลเก็บภาษีจากใครบุคคลนั้นเป็นผู้รับภาระภาษีตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ใครก็ตามที่ถูกเก็บภาษีเขาก็พยายามเลี่ยงภาษี หรือผลักภาระภาษีไปยังบุคคลอื่นเพื่อให้ตัวเองรับภาระภาษีน้อยที่สุด¹¹

การผลักภาระภาษีให้ผู้อื่นรับภาระแทนนั้น อาจจะไปข้างหน้าไปที่ผู้บริโภคเพื่อรับภาระแทนในรูปของราคาที่สูงขึ้น หรือปริมาณรวมถึงคุณภาพสินค้าอาจลดลงได้หรืออาจผลักไปข้างหลัง กล่าวคือผลักไปยังเจ้าของปัจจัยการผลิต เช่นราคาวัตถุดิบลดลง ลดเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่น ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ อาจผลักแบบกระจาย คือทั้งผู้ผลิตรับภาระ (เช่น ได้กำไรลดลง เป็นต้น) ผู้บริโภค และเจ้าของปัจจัยการผลิต ต่างฝ่ายอาจจะรับภาษีปริมาณมากน้อยหรือเท่ากันก็ได้ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นภาษีทางตรงหรือทางอ้อม ก็มีโอกาสถูกผลักได้ตลอดเวลาในสภาวะการณ์ที่เหมาะสม และแม้แต่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เป็นภาษีทางตรงยังสามารถผลักภาระภาษีได้เช่นกัน

การผลักภาระภาษีในกรณีของผู้ประกอบการนั้น ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์อาจมีการผลักภาระภาษีให้ผู้ซื้อรับภาระภาษีแทนโดยเป็นการผลักภาระภาษีไปข้างหน้า ซึ่งผู้ประกอบการจะผลักภาระภาษีได้มากน้อยเพียงใดนั้น มีปัจจัยที่จะต้องพิจารณาได้แก่ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ กล่าวคือ ถ้าผู้ประกอบการมีการขายสินค้าซึ่งเป็นสินค้าที่มีปริมาณความต้องการมากหรือมีความชันมาก หากมีการขึ้นราคาสินค้าปริมาณความต้องการสินค้าก็จะลดลงไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า หรืออาจกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการมีการขายสินค้าที่แม้ว่าจะมีราคาสูงขึ้น แต่ก็ยังจำความจำเป็นต่อผู้ซื้อสินค้า สินค้าเหล่านี้เช่น สินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ สินค้าที่มีของทดแทนได้น้อย เป็นต้น กรณีเช่นนี้ผู้ประกอบการก็จะสามารถผลักภาระภาษีไปยังผู้ซื้อสินค้ามากขึ้น และภาระภาษีจะตกอยู่ที่ผู้ซื้อ มากกว่าผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ลักษณะของสินค้าก็ถือว่ามีส่วนต่อการผลักภาระภาษีของผู้ประกอบการได้เช่นเดียวกัน ถ้าหากสินค้าเป็นสินค้าที่มีลักษณะเก็บไว้ได้เป็นระยะเวลานาน ไม่เสื่อมสภาพง่าย ผู้ประกอบการก็อาจผลักภาระภาษีได้มาก ถ้ายังขายไม่ได้ ก็สามารถจัดเก็บสินค้าไว้ก่อนได้ แต่ถ้าเป็นสินค้าที่เสียหายได้ง่าย เช่นผักสด ผลไม้ อาหาร เป็นต้น โอกาสที่ผู้ประกอบการจะผลักภาระภาษีไปให้ก็ลดน้อยลง เนื่องจากลักษณะของสินค้าที่ไม่สามารถจัดเก็บไว้ได้นาน จำเป็นจะต้องรีบขายออกไป¹²

¹¹ บุญธรรม ราชรักษ์, การคลังว่าด้วยการกระจายความเป็นธรรม[ออนไลน์], 2539. แหล่งที่มา [http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC442\(48\)/EC442-5.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC442(48)/EC442-5.pdf)

¹² ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, การคลังและงบประมาณสาธารณะ(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2564), หน้า 9-16.

ปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการผลักระภาษีของผู้ประกอบการก็คือ จำนวนภาษีที่จัดเก็บ เนื่องจากถ้าผู้ประกอบการมีการถูกเก็บภาษีเป็นจำนวนมากแล้วผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นที่จะต้องผลักระภาษีไปยังผู้บริโภค เนื่องจากถ้าผู้ประกอบการแบกรับภาระไว้มากจนเกินไปอาจขาดทุนได้และกิจการก็ย่อมไม่สามารถดำเนินได้อีกต่อไป แต่ถ้าเป็นการจัดเก็บเป็นจำนวนเล็กน้อย ผู้ประกอบการก็มีแนวโน้มที่อาจจะรับภาษีเอาไว้ก่อน เพราะการขึ้นราคาสินค้าอาจจะทำให้ผู้บริโภคเลี่ยงไปบริโภคสินค้าประเภทอื่น ประกอบกับภาระภาษีมีจำนวนไม่มาก สามารถแบกรับภาระได้¹³

ฉะนั้น กรณีที่ผู้ประกอบการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ย่อมเป็นกรณีที่มีจำนวนการฝากหรือโอนเงินเป็นจำนวนมาก ทฤษฎีนี้จึงชี้ให้เห็นว่าหากผู้ประกอบการถูกเรียกเก็บภาษีจากการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ผู้ประกอบการย่อมมีโอกาสที่จะผลักระภาษีไปยังผู้ซื้อสินค้า มากกว่าการที่จะแบกรับภาษีไว้เอง เพราะจะจะทำให้ขาดทุนได้ และผู้ประกอบการจะผลักระภาษีไปมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ได้แก่ ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าชนิดนั้นของผู้ซื้อ หรือลักษณะของสินค้า

2.1.2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับภาษีอากร

การจัดเก็บภาษีอากร มีวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งคือเพื่อการกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรม รัฐสามารถใช้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรมได้ด้วย เช่นการเก็บภาษีอากรในอัตราก้าวหน้าจะทำให้ผู้มีรายได้น้อยเสียภาษีในอัตราที่ต่ำ และผู้มีรายได้สูงเสียภาษีในอัตราที่สูง¹⁴

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับภาษีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายได้ในทิศทางที่เพิ่มขึ้นแล้ว จะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงในภาระภาษีที่บุคคลผู้มีรายได้จะต้องรับภาระในสัดส่วนที่สูงขึ้นตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายได้ในทิศทางที่ลดลงแล้ว จะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงภาระภาษีในสัดส่วนที่ลดลงเช่นเดียวกัน เมื่อภาระภาษีที่บุคคลรับภาระมีการเปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลกระทบต่อไปยังแรงจูงใจในการเลือกระหว่างการทำงานและการพักผ่อน¹⁵ และในทางกลับกัน การจัดเก็บภาษีอากรจะส่งผลกระทบต่อรายได้ คือทำให้ผู้เสียภาษีมีรายได้ลดลงได้อีกด้วย และเมื่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีมีรายได้ลดลงและอาจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพจึงเป็นแรงจูงใจที่จะต้องหารายได้มาทดแทนในส่วนที่ขาดหายไป

ฉะนั้น ทฤษฎีนี้จึงชี้ให้เห็นว่า กรณีที่ผู้ประกอบการมีรายได้สูงผู้ประกอบการจะต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงตามไปด้วย และถ้าหากผู้ประกอบการมีรายได้ต่ำก็จะเสียภาษีในอัตราที่ต่ำ และในกรณีที่

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9-17.

¹⁴ ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, การบริหารการคลังและงบประมาณสาธารณะ: แนวคิดและทฤษฎี (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2556) หน้า 39.

¹⁵ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538), หน้า 179.

ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์มีการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะและถูกเรียกเก็บภาษี การเสียภาษีของผู้ประกอบการจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ประกอบการ ถ้าหากผู้ประกอบการมี รายได้มากก็ต้องเสียภาษีมาก ทฤษฎีนี้จึงสอดคล้องกับหลักการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งมีการเก็บ ภาษีในอัตราก้าวหน้า อีกทั้ง ทฤษฎีนี้ยังชี้ให้เห็นว่ารายได้กับภาษีอากรมีความสัมพันธ์กันในแง่ที่ว่า กรณีที่ ผู้ประกอบการเสียภาษีอากรไปแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลง และผู้ประกอบการจะหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การเสียภาษีไม่กระทบกับรายได้ของตน โดยอาจใช้ วิธีการผลัดภาระภาษีหรือวิธีการอื่นใด ดังนั้นผู้ประกอบการซึ่งถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ และถูกเรียกเก็บภาษีจากกรมสรรพากร ก็จะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลง

2.2 การซื้อขายสินค้าออนไลน์

2.2.1 ความหมายของการซื้อขายสินค้าออนไลน์

การซื้อขายสินค้าออนไลน์ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Electronic Commerce (E-Commerce) คือการทำธุรกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายสินค้าและบริการ การชำระเงิน การขนส่ง การบริการหลังการ ขาย และการส่งซื้อวัตถุดิบ โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสาร โทรคมนาคม โทรสาร โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น¹⁶

2.2.2 ปัญหาการนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบระบบการ ชำระเงิน

ในส่วนของระบบการชำระเงินของการซื้อขายออนไลน์ อาจทำได้หลายวิธี เช่น การชำระ ด้วยสื่อการชำระเงินประเภทต่าง ๆ เช่นบัตรเครดิต การโอนเงินทางบัญชี หรือการชำระเงินด้วยสื่อ อิเล็กทรอนิกส์

สร้อยญา เลิศสุภาพกุล (2559) ได้รายงานผลสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับ ปริมาณการชำระเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเป็นข้อมูลธุรกรรมการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e- Payment) ที่ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน(Bank)และมีใช่สถาบันการเงิน(Non-bank)ต้องรายงานต่อ ธนาคารแห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 พบว่า ถ้าดูจากยอดรวมในประเทศไทยการชำระเงินด้วยวิธีการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e- payment)มากกว่า โอนเงินให้แก่ผู้ขายสินค้า(transfer)เนื่องจากมีช่องทางการจ่ายด้วยเครื่องมือทาง อิเล็กทรอนิกส์ในหลายรูปแบบ และพบว่ามีการใช้วิธีการโอนเงิน(transfer) เพื่อการชำระค่าสินค้าและบริการ ปะปนกับการโอนเงินธรรมดาอยู่เป็นจำนวนมากพอสมควร

ในปัจจุบัน จากสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับมูลค่าการชำระเงินและปริมาณ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

¹⁶ ธนาคารแห่งประเทศไทย, คำถาม-คำตอบระบบการชำระ[ออนไลน์], 30 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา https://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/Others/FAQ_PaymentSystem/Pages/default.aspx

	ก.ย. 2561 p	ส.ค. 2561 p	ก.ค. 2561 p	มิ.ย. 2561	พ.ค. 2561	เม.ย. 2561
1 ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน						
2 เคาน์เตอร์สาขา	10.58	11.77	10.94	11.17	12.34	11.48
3 เครื่องเอทีเอ็ม	175.11	195.73	194.91	195.47	209.25	201.13
4 เครื่องรับบัตร (EDC/EFTPOS)	107.80	115.15	113.51	111.36	109.33	109.38
5 อินเทอร์เน็ต	2,271.69	2,373.95	2,151.56	2,198.89	2,175.09	1,986.97
6 โทรศัพท์เคลื่อนที่	1,362.26	1,378.21	1,325.41	1,269.04	1,267.30	1,105.60
7 Leased Line	301.62	285.45	293.71	338.92	256.29	323.33
8 โทรศัพท์	1.77	1.96	1.84	1.94	2.03	1.93
9 อื่น ๆ	1.76	1.71	1.91	2.19	2.43	1.88
10 รวมผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน	4,232.59	4,363.93	4,093.79	4,128.98	4,034.06	3,741.70
11 ผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (non-bank)						
12 เคาน์เตอร์สาขา	1.34	1.64	1.52	1.08	1.06	0.90
13 เครื่องรับบัตร (EDC/EFTPOS)	38.63	41.22	42.53	41.41	42.53	39.80
14 อินเทอร์เน็ต	10.05	9.91	9.41	8.98	9.34	9.44
15 โทรศัพท์เคลื่อนที่	4.46	3.89	3.92	3.88	3.22	2.85
16 อื่น ๆ	11.46	11.28	10.84	10.86	10.37	9.81
17 รวมผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (non-bank)	65.94	67.94	68.22	66.21	66.52	62.80
18 รวมทั้งสิ้น	4,298.53	4,431.87	4,162.01	4,195.19	4,100.58	3,804.50

(หน่วย: พันล้านบาท)

ภาพที่ 1 ภาพสถิติมูลค่าการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือผ่านทางเครือข่าย (e-Payment)¹⁷

	ก.ย. 2561 p	ส.ค. 2561 p	ก.ค. 2561 p	มิ.ย. 2561	พ.ค. 2561	เม.ย. 2561
1 ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน						
2 เคาน์เตอร์สาขา	514.86	565.92	532.58	542.72	589.44	537.41
3 เครื่องเอทีเอ็ม	18,226.86	19,383.07	19,702.09	19,895.99	21,187.41	20,497.68
4 เครื่องรับบัตร (EDC/EFTPOS)	35,860.96	37,088.20	37,452.48	35,126.41	35,981.66	35,693.98
5 อินเทอร์เน็ต	32,358.27	31,431.65	30,071.88	27,857.95	26,390.24	23,983.95
6 โทรศัพท์เคลื่อนที่	236,337.90	227,063.83	216,661.55	203,249.47	198,625.09	173,537.16
7 Leased Line	640.68	645.93	632.04	613.25	620.42	600.41
8 โทรศัพท์	11.23	12.51	12.72	13.15	14.50	13.66
9 อื่น ๆ	407.05	431.92	436.63	420.96	430.36	414.68
10 รวมผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน	324,357.81	316,623.03	305,501.97	287,719.90	283,839.12	255,278.93
11 ผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (non-bank)						
12 เคาน์เตอร์สาขา	5,183.90	5,422.93	4,509.63	3,726.79	3,608.81	3,294.33
13 เครื่องรับบัตร (EDC/EFTPOS)	14,570.80	15,267.99	15,944.33	14,670.98	15,488.96	15,549.47
14 อินเทอร์เน็ต	7,572.30	7,363.01	7,291.77	7,212.94	7,590.83	7,536.85
15 โทรศัพท์เคลื่อนที่	4,987.24	4,920.94	4,810.90	4,771.09	4,426.37	4,105.77
16 อื่น ๆ	60,514.53	61,870.17	60,262.54	57,115.74	57,570.23	55,159.17
17 รวมผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (non-bank)	92,828.77	94,845.04	92,819.17	87,497.54	88,685.20	85,645.59
18 รวมทั้งสิ้น	417,186.58	411,468.07	398,321.14	375,217.44	372,524.32	340,924.52

(หน่วย : พันรายการ)

ภาพที่ 2 ภาพสถิติปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือผ่านทางเครือข่าย (e-Payment)¹⁸

¹⁷ ธนาคารแห่งประเทศไทย, อุตสาหกรรมภาพรวมระบบชำระเงิน[ออนไลน์], 29 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา <https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/PaymentSystems/Pages/StatPaymentTransactions.aspx>

¹⁸ ธนาคารแห่งประเทศไทย, อุตสาหกรรมภาพรวมระบบชำระเงิน[ออนไลน์], 29 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา <https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/PaymentSystems/Pages/StatPaymentTransactions.aspx>

	ธ.ค. 2564 p	พ.ย. 2564 p	ค.ค. 2564 p	ก.ย. 2564	ส.ค. 2564	ก.ค. 2564
1 ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน						
2 ค่าสาธารณูปโภคพื้นฐาน	0.44	0.34	0.27	0.47	0.58	0.77
3 ค่าสินค้าและบริการ	292.61	300.69	266.87	314.77	271.03	269.21
4 รวมผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน	293.05	301.03	267.14	315.24	271.61	269.98
5 ผู้ให้บริการที่มีชื่อสถาบันการเงิน (non-bank)						
6 ค่าสาธารณูปโภคพื้นฐาน	2.86	2.97	3.13	2.93	2.86	3.14
7 ค่าสินค้าและบริการ	43.52	40.31	41.15	41.27	43.05	44.95
8 รวมผู้ให้บริการที่มีชื่อสถาบันการเงิน (non-bank)	46.38	43.28	44.28	44.20	45.91	48.09
9 รวมทั้งสิ้น	339.43	344.31	311.42	359.44	317.52	318.07

(หน่วย: พันล้านบาท)

ภาพที่ 3 ภาพสถิติมูลค่าการรับชำระเงินแทน (Bill Payment)¹⁹

หมายเหตุ:

1/ ข้อมูลธุรกรรมการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ที่ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน(Bank) และมีชื่อสถาบันการเงิน (Non-bank) รวมถึง สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

	ธ.ค. 2564 p	พ.ย. 2564 p	ค.ค. 2564 p	ก.ย. 2564	ส.ค. 2564	ก.ค. 2564
1 ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน						
2 ค่าสาธารณูปโภคพื้นฐาน	8.27	8.50	8.48	8.42	11.15	12.06
3 ค่าสินค้าและบริการ	3,852.49	3,496.77	3,317.60	3,290.92	3,079.01	3,427.21
4 รวมผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน	3,860.76	3,505.27	3,326.08	3,299.34	3,090.16	3,439.27
5 ผู้ให้บริการที่มีชื่อสถาบันการเงิน (non-bank)						
6 ค่าสาธารณูปโภคพื้นฐาน	3,903.61	3,788.17	3,934.41	3,923.19	3,913.27	3,868.41
7 ค่าสินค้าและบริการ	22,904.61	21,426.58	22,018.18	23,173.95	24,864.70	24,931.03
8 รวมผู้ให้บริการที่มีชื่อสถาบันการเงิน (non-bank)	26,808.22	25,214.75	25,952.59	27,097.14	28,777.97	28,799.44
9 รวมทั้งสิ้น	30,668.98	28,720.02	29,278.67	30,396.48	31,868.13	32,238.71

(หน่วย พันรายการ)

ภาพที่ 4 ภาพสถิติปริมาณการรับชำระเงินแทน (Bill Payment)²⁰

หมายเหตุ:

1/ ข้อมูลธุรกรรมการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ที่ผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน(Bank) และมีชื่อสถาบันการเงิน (Non-bank) รวมถึงสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติระบบการชำระ

¹⁹ ธนาคารแห่งประเทศไทย, ธุรกรรมภาพรวมระบบชำระเงิน[ออนไลน์], 29 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา

<https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/PaymentSystems/Pages/StatPaymentTransactions.aspx>

²⁰ เรื่องเดียวกัน

	ธ.ค. 2564 p	พ.ย. 2564 p	ค.ค. 2564 p	ก.ย. 2564	ส.ค. 2564	ก.ค. 2564
1 1. เช็ด	3,465	3,109	2,748	3,027	2,891	2,736
2 1.1 เช็ดภายในธนาคารเดียวกัน (Inhouse) 1/	1,156	974	857	982	853	788
3 1.2 เช็ดข้ามธนาคาร (Interbank)	2,309	2,135	1,891	2,045	2,038	1,948
4 2. การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments)	41,702	40,127	36,464	39,698	37,859	37,593
5 2.1 การโอนเงินเพื่อลูกค้าผ่าน BAHTNET (BAHTNET- 3rd Party)	29,125	28,772	25,777	28,983	27,669	27,650
6 2.2 การโอนเงินครั้งละหลายรายการ (Bulk Payment)	3,473	3,017	3,001	3,074	2,875	2,766
7 การโอนเงินภายในธนาคารเดียวกัน (Direct credit)	2,430	2,049	2,114	2,033	1,930	1,823
8 การหักเงินจากบัญชีภายในธนาคารเดียวกัน (Direct debit)	567	528	504	547	503	580
9 การโอนเงินข้ามธนาคาร (ITMX Bulk Payment)	476	440	383	494	442	363
10 2.3 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคาร (Online Retail Funds Transfer: ORFT)	3,409	3,083	2,941	2,771	2,701	2,587
11 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารผ่านเครื่องเอทีเอ็ม	23	18	19	18	18	20
12 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารผ่านอินเตอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่	3,378	3,058	2,915	2,746	2,676	2,560
13 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารผ่านสาขา	8	7	7	7	7	7
14 2.4 การโอนเงินภายในธนาคาร (รวมชำระค่าสินค้าและบริการ)	5,441	5,036	4,546	4,677	4,448	4,423
15 การโอนเงิน/ชำระเงินผ่านเครื่องเอทีเอ็ม	52	44	45	44	46	48
16 การโอนเงิน/ชำระเงินผ่านอินเตอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2/	5,389	4,992	4,501	4,633	4,402	4,375
17 2.5 การชำระเงินด้วยบัตรเครดิต (Payment cards)	207	168	157	148	126	129
18 บัตรเครดิต 3/	20	18	17	17	15	16
19 บัตรเครดิต 4/	187	150	140	131	111	113
20 2.6 เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) 5/	47	51	42	45	40	38
21 รวมทั้งสิ้น	45,167	43,236	39,212	42,725	40,750	40,329

(หน่วย: พันล้านบาท)

ภาพที่ 5 ภาพสถิติมูลค่าการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่าง ๆ²¹

หมายเหตุ:

- 1/ สถาบันการเงินบางแห่งรายงานเฉพาะเช็คในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล
- 2/ ครอบคลุมรายการโอนเงินภายในธนาคารเดียวกัน, ชำระค่าสินค้าและบริการ ผ่านอินเตอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยตัดเงินจากบัญชีเงินฝาก
- 3/ ตั้งแต่ปี 2558 ข้อมูลรวมรายการธุรกรรมบัตรเดบิตที่ออกโดยผู้ให้บริการต่างประเทศที่ใช้ชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย หรืออินเตอร์เน็ตภายในไทย
- 4/ ชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย หรืออินเตอร์เน็ตภายในไทยและต่างประเทศด้วยบัตรเครดิตที่ออกโดยผู้ให้บริการในไทย และชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย หรืออินเตอร์เน็ตภายในไทยด้วยบัตรเครดิตที่ออกโดยผู้ให้บริการต่างประเทศ
- 5/ ข้อมูลจากผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจที่ใช้สถาบันการเงิน (non-bank), ไม่รวมบัตรประเภท top-up cards

²¹ เรื่องเดียวกัน

	ร.ค. 2564 p	พ.ย. 2564 p	ธ.ค. 2564 p	ก.ย. 2564	ส.ค. 2564	ก.ค. 2564
1 1. เช็ด	5,476	5,532	4,757	5,666	5,458	5,010
2 1.1 เช็ดภายในธนาคารเดียวกัน (Inhouse) 2/	2,170	2,091	1,830	2,297	2,099	1,982
3 1.2 เช็ดข้ามธนาคาร (Interbank)	3,306	3,441	2,927	3,369	3,359	3,028
4 2. การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments)	2,137,445	2,043,917	2,015,403	1,826,675	1,786,888	1,805,977
5 2.1 การโอนเงินที่ออกค่านับ BAHNET (BAHNET- 3rd Party)	397	391	357	406	387	381
6 2.2 การโอนเงินครั้งละหลายรายการ (Bulk Payment)	55,782	81,889	77,303	83,265	78,612	75,283
7 การโอนเงินภายในธนาคารเดียวกัน (Direct credit)	75,135	62,790	58,852	50,751	52,676	58,415
8 การหักเงินจากบัญชีภายในธนาคารเดียวกัน (Direct debit)	13,570	13,049	12,392	13,316	13,341	12,033
9 การโอนเงินข้ามธนาคาร (ITMX Bulk Payment)	7,077	6,050	6,059	19,198	12,595	4,835
10 2.3 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคาร (Online Retail Funds Transfer: ORFT)	1,021,629	985,352	973,628	832,069	821,404	837,881
11 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารผ่านเครื่องพีเอ็ม	2,689	2,510	2,668	2,483	2,652	3,039
12 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่	1,018,719	982,631	970,762	829,354	818,538	834,630
13 การโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคารสาขา	221	211	198	232	214	212
14 2.4 การโอนเงินภายในธนาคาร (รวมชำระค่าสินค้าบริการ)	690,402	667,437	662,514	614,364	602,897	616,216
15 การโอนเงิน/ชำระเงินผ่านเครื่องพีเอ็ม	4,699	4,189	4,572	4,558	5,061	5,539
16 การโอนเงิน/ชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3/	685,703	663,248	657,942	609,806	597,836	610,677
17 2.5 การชำระเงินด้วยบัตรพลาสติก (Payment cards)	86,837	79,594	79,415	78,527	71,897	72,904
18 บัตรเครดิต 4/	19,054	17,447	19,147	19,521	18,942	18,526
19 บัตรเครดิต 5/	67,783	62,147	60,268	59,006	52,955	54,378
20 2.6 เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) 6/	242,398	229,254	222,186	218,044	211,691	203,312
21 รวมทั้งสิ้น	2,142,921	2,049,449	2,020,160	1,832,341	1,792,346	1,810,987

(หน่วย : พันล้านบาท)

ภาพที่ 6 ภาพสถิติปริมาณการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่าง ๆ²²

หมายเหตุ:

1/ ข้อมูลนับรวมสถาบันการเงินเฉพาะกิจตั้งแต่ปี 2562

2/ สถาบันการเงินบางแห่งรายงานเฉพาะเช็คในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

3/ ครอบคลุมรายการโอนเงินภายในธนาคารเดียวกัน, ชำระค่าสินค้าและบริการ ผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่

โดยตัดเงินจากบัญชีเงินฝาก

4/ ตั้งแต่ปี 2558 ข้อมูลรวมรายการธุรกรรมบัตรเดบิตที่ออกโดยผู้ให้บริการต่างประเทศที่ใช้ชำระค่าสินค้าและบริการ ณ

จุดขาย หรืออินเทอร์เน็ตภายในไทย

5/ ชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย หรืออินเทอร์เน็ตภายในไทยและต่างประเทศด้วยบัตรเครดิตที่ออกโดยผู้ให้บริการ

ในไทย และชำระค่าสินค้าและบริการ ณ จุดขาย หรืออินเทอร์เน็ตภายในไทยด้วยบัตรเครดิตที่ออกโดยผู้ให้บริการต่างประเทศ

6/ ข้อมูลจากผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน (non-bank),

ไม่รวมบัตรประเภท top-up cards

ดังนั้นจากรายงานสถิติที่เกิดขึ้น จากภาพที่ 1 และภาพที่ 2 ทำให้ทราบว่า เมื่อปี พ.ศ. 2561 มูลค่าการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดิมและมูลค่าการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงินมูลค่ามากกว่าช่องทางผู้ให้บริการที่มีใช้สถาบันการเงิน (non- bank) ส่วนปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงเวลาเดียวกัน ก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิมเช่นกัน และปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงินมีปริมาณมากกว่าช่องทางผู้ให้บริการที่มีใช้สถาบันการเงิน (non- bank) และเมื่อพิจารณาภาพที่ 3 และภาพที่ 4 ทำให้ทราบว่า เมื่อปี พ.ศ. 2564 หรือในปีที่ผ่านมา มูลค่าการรับชำระเงินในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม มูลค่าการรับชำระเงินผ่านช่องทางผู้ให้บริการที่มีใช้สถาบันการเงิน กลับมีมากกว่ามูลค่าการรับชำระเงินผ่านช่องทางผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงิน และปริมาณการรับชำระเงินการรับชำระเงินผ่านช่องทางผู้ให้บริการที่มีใช้สถาบันการเงินมีมากกว่าปริมาณการรับชำระเงินผ่านช่องทางผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงินเช่นกัน นอกจากนี้ จากภาพที่ 5 และภาพที่ 6 ทำให้ทราบว่าเมื่อปี พ.ศ. 2564 หรือในปีที่ผ่านมา มูลค่าการชำระเงินผ่านช่องทางบัญชีธนาคารจะมีมากที่สุด รองลงมาคือผ่าน

²² เรื่องเดียวกัน

บัตรเครดิต/เดบิต และผ่านเงินอิเล็กทรอนิกส์(e-Money)น้อยที่สุด ส่วนปริมาณการชำระเงินผ่านช่องทางบัญชีธนาคารจะมีปริมาณมากที่สุด และรองลงมาคือผ่านเงินอิเล็กทรอนิกส์(e-Money)และผ่านบัตรเครดิต/เดบิต น้อยที่สุด

นอกจากนี้ ยังมีวิธีการชำระเงินรูปแบบอื่นที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายสินค้า ได้แก่ ระบบการชำระเงินแบบปลายทาง และ การชำระเงินผ่านแพลตฟอร์ม

การชำระเงินแบบปลายทาง คือ บริการเก็บเงินปลายทาง หรือ Cash on Delivery (COD) คือ ตัวเลือกการชำระเงินรูปแบบหนึ่ง ที่ลูกค้าจะชำระเงินก็ต่อเมื่อพัสดุที่ส่งไปจัดส่งถึงมือลูกค้าแล้วเท่านั้น และพ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ก็จะได้รับเงินค่าสินค้าหลังจากลูกค้าชำระเงินกับบริษัทขนส่งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งบริษัทขนส่งแต่ละเจ้า จะคิดค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการเพิ่มเติมสำหรับการเก็บเงินปลายทางแยกจากค่าจัดส่งในเรทราคาที่แตกต่างกันออกไป²³

การชำระเงินผ่านแพลตฟอร์ม คือ การที่ผู้ซื้อสินค้าชำระเงินผ่านทางแพลตฟอร์มที่มีการซื้อขายสินค้า โดยที่ผู้ซื้อสินค้าไม่ได้ชำระเงินผ่านช่องทางผู้ขายโดยตรง ดังนั้นการชำระเงินผ่านช่องทางนี้ของผู้ซื้อจึงไม่โอนไปยังช่องทางการชำระเงิน ไม่ว่าจะบัญชีธนาคาร หรือช่องทางอื่น ๆ ที่เป็นของผู้ขายแต่ผู้ขายจะได้รับเงินจากแพลตฟอร์มมาอีกทอดหนึ่ง ซึ่งแพลตฟอร์มที่มีรูปแบบการชำระเงินแบบนี้ ได้แก่ Shopee โดยระบบวิธีการชำระเงินของ Shopee จะมีลักษณะที่เมื่อผู้ซื้อกดปุ่มตรวจสอบและยอมรับสินค้า พร้อมยืนยันการโอนเงินให้กับร้านค้าเรียบร้อยแล้ว รายรับจากคำสั่งซื้อที่สำเร็จจะถูกโอนไปยัง Seller Balance โดยผู้ขายจะสามารถถอนเงินจำนวนดังกล่าวเพื่อโอนเข้าบัญชีธนาคารที่ได้ผูกไว้ ผ่านการดำเนินการด้วยตัวเอง หรือเปิดใช้งานการถอนเงินอัตโนมัติ และยอดเงินจากการขายสินค้าของผู้ขายจะถูกโอนเข้า Seller Balance ภายใน 2 - 3 วันทำการเมื่อผู้ซื้อทำการกดยืนยันการโอนเงินให้กับร้านค้าหรือพ้นช่วงเวลาการกักเงินโดย Shopee²⁴ และ seller balance บนแอปพลิเคชัน Shopee นั้นผู้ขายสามารถดำเนินการถอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของตนได้ แต่อย่างไรก็ตามผู้ขายสามารถถอนเงินโดยไม่มีค่าธรรมเนียมได้ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยจำนวนเงินขั้นต่ำในการถอนแต่ละครั้งอยู่ที่ 100 บาท และระบบจะคิดค่าธรรมเนียม 10 บาท/รายการ สำหรับการทำการรายการครั้งถัดไปภายในสัปดาห์เดียวกัน²⁵ จะเห็นได้ว่า การชำระเงินผ่านแพลตฟอร์ม Shopee นั้น ถ้าหากผู้ซื้อสินค้ามีการชำระเงินผ่าน Shopee ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าผ่านช่องทางนี้จะได้รับเงินก็ต่อเมื่อผู้ประกอบการถอนเงินจาก seller balance ในแพลตฟอร์ม Shopee แต่การถอนเงินก็ต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดซึ่งถ้าหากผู้ประกอบการต้องการถอนเงินแบบไม่มีค่าธรรมเนียมก็สามารถถอนได้ประมาณ 52 ครั้งต่อ

²³ Wichaya Pongklam, บริการเก็บเงินปลายทาง (COD) ตัวช่วยเพิ่มยอดขาย ร้านค้าออนไลน์ไม่มีไม่ได้แล้ว[ออนไลน์], 30 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา <https://www.officemate.co.th/blog/cash-on-delivery/>

²⁴ Shopee, [Seller Balance] ฉันจะได้รับเงินจาก Shopee อย่างไร[ออนไลน์], 30 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา <https://help.shopee.co.th/s/article/ฉันได้ทำการส่งสินค้าให้ผู้ซื้อแล้ว-จะได้รับเงินค่าสินค้าเมื่อไหร่-1542966699481>

²⁵ Shopee, พี่เจอร์ Seller Balance[ออนไลน์], 30 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา <https://seller.shopee.co.th/edu/article/7136>

ปี แต่ถ้าหากมีค่าธรรมเนียมก็อาจถอนเงินได้มากกว่า 52 ครั้ง ซึ่งหมายความว่า จำนวนครั้งในการที่ผู้ซื้อซื้อสินค้าจริง ๆ และโอนเงินให้กับผู้ประกอบการที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์ม Shopee ก็จะมีจำนวนครั้งที่ไม่เท่ากับจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการได้รับเงินจาก Shopee ผ่านเข้าบัญชีธนาคารของตนเอง ซึ่งจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการได้รับเงินจาก Shopee ผ่านเข้าบัญชีธนาคารของตนเองซึ่งถือเป็นจำนวนครั้งที่ธนาคารมีหน้าที่รายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นจำนวนครั้งที่ธนาคารมีหน้าที่รายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะก็จะไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และมีโอกาสที่จะไม่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะอีกด้วย ถ้าหากผู้ประกอบการมีขายขายสินค้าผ่านช่องทางแพลตฟอร์ม Shopee เพียงช่องทางเดียว และไม่มีการนำบัญชีธนาคารดังกล่าวไปใช้ในการทำธุรกรรมอย่างอื่น

ดังนั้น วิธีการชำระเงินทั้ง 2 รูปแบบนี้ เป็นวิธีการชำระเงินที่นอกเหนือไปจากรายงานจากสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ได้แสดงรายงานข้อมูลมาข้างต้น อีกทั้งในกฎหมายการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาตรา 3 สัตตรส ก็มีได้กำหนดให้ต้องรายงาน จึงเป็นปัญหาว่าวิธีการชำระเงินปลายทาง และชำระเงินผ่านแพลตฟอร์มนั้น ถือเป็นวิธีการชำระเงินในการซื้อขายสินค้าออนไลน์รูปแบบหนึ่ง แต่ไม่ได้ได้อยู่ภายใต้กฎหมายที่ออกมากำกับควบคุมดูแลข้อมูลทางธุรกรรม เท่ากับว่ากฎหมายที่ออกมายังไม่สามารถตรวจสอบวิธีการชำระเงินทั้งสองรูปแบบได้ ทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ประกอบการที่มีการจัดให้มีการชำระเงินโดยวิธีการชำระแบบปลายทาง และการชำระเงินผ่านแพลตฟอร์มทั้งสองวิธีนั้น มีจำนวนการฝากหรือรับโอนเงินจำนวนเท่าใด หรือจำนวนเงินที่ชำระผ่านวิธีการชำระเงินทั้ง 2 รูปแบบมีจำนวนเท่าใด เมื่อรัฐไม่สามารถตรวจสอบวิธีการชำระเงินที่ซื้อสินค้าออนไลน์ทั้งหมดได้ หมายความว่า ข้อมูลที่กรมสรรพากรได้รับจากผู้มีหน้ารายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามมาตรา 3 สัตตรส ก็ยังไม่ครบถ้วนและถูกต้องตรงตามความเป็นจริงกับจำนวนการซื้อขายทั้งหมดและยอดรายรับทั้งหมดของผู้ประกอบการ

2.2.3 ปัญหาการนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบการซื้อขายสินค้าออนไลน์

เมื่อนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบการซื้อขายสินค้าออนไลน์นั้น จะเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการพิสูจน์การชำระเงินและการรับรู้รายได้ เนื่องจากยอดเงินที่โอนเข้ามาในบัญชีไม่สามารถพิสูจน์มูลเหตุแห่งหนี้ที่ทำให้เกิดการชำระหนี้เงินดังกล่าวได้ ทำให้ไม่สามารถรู้ได้ว่ายอดเงินดังกล่าวเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่ เนื่องจากในขั้นตอนการตกลงการทำธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมักจะติดต่อสื่อสารระหว่างกันด้วยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรืออุปกรณ์สื่อสารประเภทต่าง ๆ ผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม เช่น คุยผ่านทางสัญญาณโทรศัพท์ การพิมพ์สื่อสารที่ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องถูกตรวจสอบอันจะถือเป็นการละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารตามรัฐธรรมนูญ แม้จะมีข้อยกเว้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่เจ้าพนักงานก็ไม่สามารถทำได้โดยง่าย และจะทำการสุ่มตรวจการติดต่อสื่อสารของประชาชนทั่วไปโดยไม่มีข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุอันน่าสงสัย

แห่งการกระทำความผิดไม่ได้ จากกรณีดังกล่าวทำให้เจ้าพนักงานของรัฐไม่สามารถตรวจสอบและระบุถึงประเภทของธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้โดยง่าย²⁶

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กรมสรรพากรไม่อาจรับรู้รายได้ที่แท้จริงของผู้ประกอบการได้ และไม่อาจรับรู้ได้ว่าบุคคลใดบ้างเป็นผู้ประกอบการที่ขายสินค้าออนไลน์จากการตรวจสอบข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะเพียงอย่างเดียว เช่นนี้ถ้าหากนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบการซื้อขายสินค้าออนไลน์นั้นข้อมูลที่ได้ สรรพากรก็ไม่อาจทราบได้ว่าบัญชีดังกล่าวเป็นบัญชีที่ใช้สำหรับซื้อขายสินค้าหรือไม่ แม้อยอดฝากหรือรับโอนเงินที่รวมกันทุกบัญชีเข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย มาตรา 3 สัตตรส ก็ไม่อาจทราบได้ว่าเป็นเงินได้พึงประเมินที่จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือไม่

อีกทั้งกรมสรรพากรไม่สามารถรับรู้รายได้ที่แท้จริงของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากผู้มีรายได้จากพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บางรายไม่ได้มีการเข้าสู่ระบบจดทะเบียน ก็อาจอาศัยช่องทางทำให้ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ในขณะที่ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีสถานที่ประกอบการเป็นหลักแหล่งแน่นอนหรือผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่จดทะเบียนในระบบจะถูกรับรู้รายได้และประเมินภาษีเงินได้ตามความเป็นจริง²⁷ เช่นนี้ หากกรมสรรพากรไม่อาจรับรู้และไม่อาจรับรู้ได้ว่าบุคคลใดบ้างเป็นผู้ประกอบการที่ขายสินค้าออนไลน์จากการตรวจสอบข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะเพียงอย่างเดียวและผู้ประกอบการรายนั้นไม่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือมีสถานประกอบการตั้งอยู่เป็นหลักแหล่งอื่น ก็ย่อมทำให้กรมสรรพากรไม่อาจรับรู้การประกอบกิจการของผู้ประกอบการรายนั้นได้เลย และอาจเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้ประกอบการหลีกเลี่ยงไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือแสดงรายการไม่ถูกต้องได้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐภัทท์ โภคทรัพย์ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดระบบรวบรวมข้อมูลของผู้เสียภาษีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ได้กล่าวว่า ผู้เสียภาษีบางกลุ่มอาจอาศัยวิธีการต่าง ๆ เพื่อลดภาระภาษีที่ตนต้องเสีย โดยเฉพาะการอาศัยธุรกรรมที่ถูกวางแผนเพื่อเลี่ยงภาษี และ ไม่ว่าจะใช้วิธีการใด การเลี่ยงภาษีย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดการเก็บภาษีและกระทบต่อความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีรายอื่น ๆ โดยจะต้องวางมาตรการตอบโต้การเลี่ยงภาษีในลักษณะต่าง ๆ ไว้ในกฎหมาย อีกทั้งต้องมีการกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลของผู้เสียเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะ นอกเหนือไปจากการเปิดเผยข้อมูลในแบบแสดงรายการเสียภาษีตามปกติ

ธัญญา ธนะโสธร (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรและมีรายรับเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี ถือ

²⁶ ชโนดม อารีรอบ, “การจัดเก็บเก็บภาษีเงินได้จากธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย” (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547), หน้า 92-94.

²⁷ สรัญญา เลิศสุภาพกุล, “ปัญหาการใช้วิธีการชำระเงินแบบการโอน(Transfer)ในธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” (เอกกัตศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559), หน้า 63.

ว่าเป็นผู้มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ผู้ประกอบการเหล่านั้นกลับไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มส่งผลให้รัฐบาลสูญเสียรายรับของทางด้ายภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะสาเหตุจากผู้ประกอบกิจการที่หลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มโดยไม่ทำหน้าที่ตามหลักเกณฑ์การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ทำหน้าที่ในการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่รัฐ โดยปัญหานี้มักพบในธุรกิจค้าขายผ่านทางตลาดออนไลน์ ซึ่งผู้ประกอบการค้าขายออนไลน์อาจมียอดรายรับเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี แต่หน่วยงานสรรพากรไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลการค้าขายทางออนไลน์ได้ครบถ้วนรวมถึงกลไกการตรวจสอบในปัจจุบันอย่างภาษีอีเพย์เมนต์ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2562 พบว่าอาจยังไม่เพียงพอและรวมเร็วที่จะควบคุมกลุ่มบุคคลที่ตั้งใจจะหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายสินค้าหรือให้บริการทางออนไลน์ให้เข้าสู่ระบบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มสามารถที่จะแยกบัญชีหรือแยกธนาคารเป็นของเจ้าของบัญชีหลาย ๆ คนและควบคุมไม่ให้มีการฝากหรือโอนเงินเข้าในบัญชีต่าง ๆ เกินจำนวนเงินและจำนวนครั้งของเอกสารธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กฎหมายกำหนดเกณฑ์เอาไว้ อีกทั้งพบว่าอาจหลีกเลี่ยงในกรณีการซื้อขายสินค้าหรือให้บริการโดยไม่ผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์หมายถึงการใช้เงินสดในการชำระค่าสินค้าที่ซื้อขายโดยไม่ผ่านธนาคาร

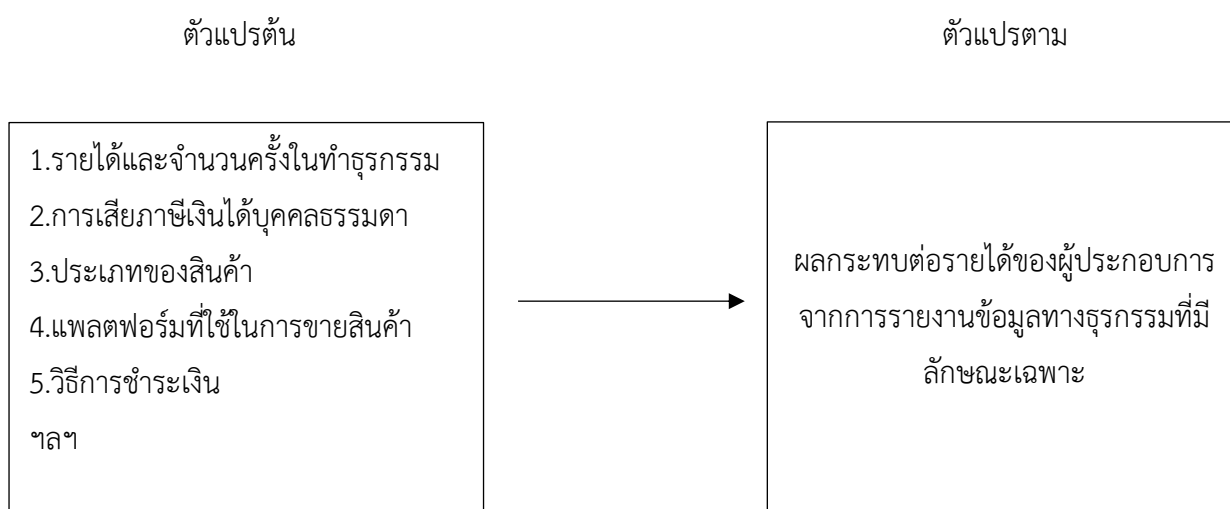
ปิยนันท์ ศรีทองทิพย์ และพิชญ์สินี ศรีสวัสดิ์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมลักษณะเฉพาะ โดยได้ทำการวิเคราะห์คาดการณ์ผลกระทบเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ว่าจะอาจเกิดข้อเสียขึ้นเนื่องจากการกำหนดให้มีการรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ไว้ดังนี้

1. อาจเกิดการหลีกเลี่ยงการถูกรายงานโดยใช้สถาบันการเงิน หรือผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามกฎหมาย
2. อาจเกิดการหลีกเลี่ยงโดยการรับชำระสินค้าเป็นเงินสดแทนการฝากหรือโอนเงินเข้าบัญชี ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีเก็บเงินค่าสินค้าในเวลาที่มีการส่งมอบสินค้าไปยังผู้รับ ที่เราเรียกว่า “การเก็บเงินปลายทาง” (Cash on Delivery:COD) และทำให้ขัดแย้งกับนโยบายของรัฐที่ต้องการให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ไร้เงินสด
3. อาจเกิดการหลีกเลี่ยงการถูกรายงานโดยกิจการเพียงกิจการเดียวแต่เปิดบัญชีรับชำระค่าสินค้าในชื่อของบุคคลต่าง ๆ หลาย ๆ บัญชี เพื่อให้โอนหรือฝากเงินกระจายไปตามบัญชีของบุคคลเหล่านั้น

Musgrave,et.al., (1951) musgrave and Musgrave (1976) อ้างถึงใน การกระจายภาระภาษีอากรจำแนกตามชั้นเงินได้ของครัวเรือนในประเทศไทย:พรมแดนแห่งความรู้ (2544) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่เสียภาษีอากรแก่รัฐบาลอาจมิได้รับภาระภาษี เพราะอาจมีการผลักภาระภาษีไปข้างหน้า หรือผลักภาระภาษีไปข้างหลัง แต่ทำได้มาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยนานัปการ เช่น โครงสร้างตลาด ลักษณะของต้นทุน ความยืดหยุ่นต่อราคาของอุปสงค์อุปทาน เป็นต้น การผลักภาระภาษีอาจกระทำได้หลายวิธีทาง และผู้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอาจมีการผลักภาระภาษีได้

จากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สามารถนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพที่ 7 กรอบแนวคิดการวิจัย มีที่มาจากทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้พบว่า ตัวแปรต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะคาดว่าจะมีดังนี้

1) รายได้และจำนวนครั้งในการทำธุรกรรม ถ้าหากจำนวนครั้งในการทำธุรกรรมและรายได้ที่ถือว่าเข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ก็ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะได้

2) การเสียภาษีเงินได้ จากทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับภาษีอากรผู้ประกอบการมีรายได้สูงผู้ประกอบการจะต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงตามไปด้วย และถ้าหากผู้ประกอบการมีรายได้ต่ำก็จะเสียภาษีในอัตราที่ต่ำ และในกรณีที่ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์มีการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ และถูกเรียกเก็บภาษี การเสียภาษีของผู้ประกอบการจะมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ประกอบการ ถ้าหากผู้ประกอบการมีรายได้มากก็ต้องเสียภาษีมาก การเสียภาษีเงินได้ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลง

3) ประเภทของสินค้า

4) แพลตฟอร์มที่ใช้ในการขายสินค้า จากการศึกษาพบว่าแพลตฟอร์มที่ใช้ในการขายสินค้าบางแพลตฟอร์มที่ผู้ซื้อสินค้าจะต้องชำระเงินผ่านแพลตฟอร์มเมื่อมีการซื้อสินค้า และผู้ขายจะได้รับเงินก็ต่อเมื่อผู้ขายเบิกเงินจากแพลตฟอร์มนั้น จึงทำให้จำนวนครั้งและจำนวนเงินที่มีการหรือรับโอนเงินที่เข้าบัญชีของผู้ขายไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกรรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

แพลตฟอร์มที่ใช้ในการขายสินค้าจึงอาจเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

5) วิธีการชำระเงิน จากการศึกษาพบว่า การซื้อขายสินค้าออนไลน์มีวิธีการชำระเงินหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การชำระเงินโดยโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร, การชำระเงินผ่านบัตรเครดิต/เดบิต ซึ่งวิธีการเหล่านี้เป็นวิธีการที่กฎหมายกำหนดให้จะต้องมีการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ นอกจากนี้ การซื้อขายสินค้าออนไลน์ยังมีวิธีการชำระเงินรูปแบบอื่น ได้แก่ การชำระเงินปลายทาง ซึ่งวิธีการชำระเงินรูปแบบนี้ จะยังไม่สามารถถูกนำไปรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะได้

นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะได้ เช่น จำนวนบัญชีธนาคาร ถ้าหากผู้ประกอบการมีบัญชีธนาคารหลายบัญชี และมีชื่อบัญชีธนาคารเป็นบุคคลหลายคน ก็มีโอกาที่จำนวนครั้งและจำนวนเงินธุรกรรมการฝากหรือรับโอนเงินก็จะแยกเป็นรายบุคคลซึ่งก็จะน้อยกว่าจำนวนครั้งและจำนวนเงินธุรกรรมที่มีการฝากหรือรับโอนเงิน ซึ่งทำให้ไม่ตรงตามความเป็นจริงและอาจทำให้ผู้ประกอบการไม่ถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมได้ เป็นต้น

ดังนั้น ตัวแปรเหล่านี้จึงเป็นตัวแปรที่อาจมีผลต่อการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และถ้าหากผู้ประกอบการได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง แล้วส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าด้วยการเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น ถือได้ว่าผู้ประกอบการได้รับผลกระทบต่อรายได้จากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรต่าง ๆ ที่อาจมีผลต่อการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ไปใช้ในการการวิจัยโดยนำมาจัดทำในรูปแบบของแบบสอบถาม เพื่อนำส่งให้แก่ผู้ประกอบการในการตอบแบบสอบถามต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ : ศึกษากรณีผู้มีเงินได้เป็นบุคคลธรรมดา นั้น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ประชากร คือ กลุ่มผู้ประกอบการที่ขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ แพลตฟอร์ม facebook, twitter, instagram, shopee, Lazada และอื่น ๆ โดยข้อมูลจากสถิติการออกเครื่องหมายรับรองผู้ประกอบการธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2546 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 78,921 รายและมีจำนวนร้านค้าออนไลน์ 85,111 ร้านค้า และเป็นผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาจำนวน 65,379 ราย²⁸ แต่อย่างไรก็ตามยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่ยังไม่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย²⁹ ดังนั้นขนาดประชากรของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์จึงกำหนดให้เป็น อนันต์ (∞)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้สุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ โดยอาศัยการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด ได้

จากสูตรการคำนวณของ Taro Yamane ที่ใช้สูตร
$$n = \frac{N}{1+N(Ne)^2}$$

โดย n คือ ขนาดตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากร

Ne คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยเมื่อศึกษาสัดส่วนของประชากร ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 จะได้ว่าถ้าขนาดประชากร

²⁸ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สถิติการขอเครื่องหมาย[ออนไลน์], ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา

<https://www.trustmarkthai.com/th/news/detail/6861af00-f414-11ea-977e-89db9f8f6af0>

²⁹ ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธี, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” วารสารปัญญาภิวัฒน์ 9,ฉบับพิเศษ (กรกฎาคม 2560): 238.

เป็นอนันต์ (∞) ต้องใช้แบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวนอย่างน้อย 400 คน³⁰ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงวันที่ 1 มีนาคม ถึง 17 มีนาคม 2565 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 414 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำรา เอกสารต่าง ๆ มาปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเรื่องที่ถูกวิจัยได้ทำการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ในรูปแบบของแบบสอบถามซึ่งทำผ่านช่องทางออนไลน์ ในรูปแบบ Google Form ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา บทความ เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับสิ่งที่ต้องการศึกษาวิจัย

3.2.2 ออกแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ มีลักษณะทั้งเป็นคำถามปลายปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกข้อใดข้อหนึ่ง (Multiple Choice Questions) และปลายเปิดให้เติมคำ รวมทั้งคำถามที่มีลักษณะให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก โดยคำถามในส่วนที่ 1 มีจำนวน 9 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ

ข้อที่ 2 อายุ

ข้อที่ 3 ระดับการศึกษา

ข้อที่ 4 รูปแบบของกิจการ

ข้อที่ 5 การจดทะเบียน

ข้อที่ 6 ระยะเวลาการประกอบกิจการ

ข้อที่ 7 ประเภทของสินค้าที่ขาย

ข้อที่ 8 กิจการมีที่ตั้งเป็นหลักแหล่งหรือไม่

ข้อที่ 9 จังหวัดที่หลักแหล่งตั้งอยู่

ส่วนที่ 2 ช่องทางการขายสินค้า การชำระเงินและรายได้ของกิจการ ลักษณะทั้งเป็นคำถามปลายปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกข้อใดข้อหนึ่ง (Multiple Choice Questions) และมีลักษณะเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก โดยคำถามในส่วนที่ 2 มีจำนวน 8 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 ช่องทางการขายสินค้าออนไลน์

ข้อที่ 2 จำนวนครั้งที่มีการซื้อผ่านช่องทางออนไลน์

ข้อที่ 3 - 8 รูปแบบการทำธุรกรรมและรายได้ของกิจการ

³⁰ ทิพย์สิริ กาญจนวาสิและศิริชัย กาญจนวาสิ, วิธีวิทยาการวิจัย(กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนพิมพ์ทันใจ, 2564). หน้า 168

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษี ของผู้ประกอบการ ลักษณะทั้งเป็นคำถามปลายปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกข้อใดข้อหนึ่ง (Multiple Choice Questions) และมีลักษณะเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก โดยคำถามในส่วนที่ 3 มีจำนวน 3 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 การยื่นภาษีในปีที่ผ่านมา

ข้อที่ 2 การได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมินในปีที่ผ่านมา

ข้อที่ 3 การได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ. 2562

ส่วนที่ 4 ผลกระทบของร้านค้าที่เกิดขึ้นจากการเสียภาษีเงินได้ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกข้อใดข้อหนึ่ง (Multiple Choice Questions) และคำถามที่มีลักษณะให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก โดยคำถามในส่วนที่ 4 มีจำนวน 6 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 การปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้า

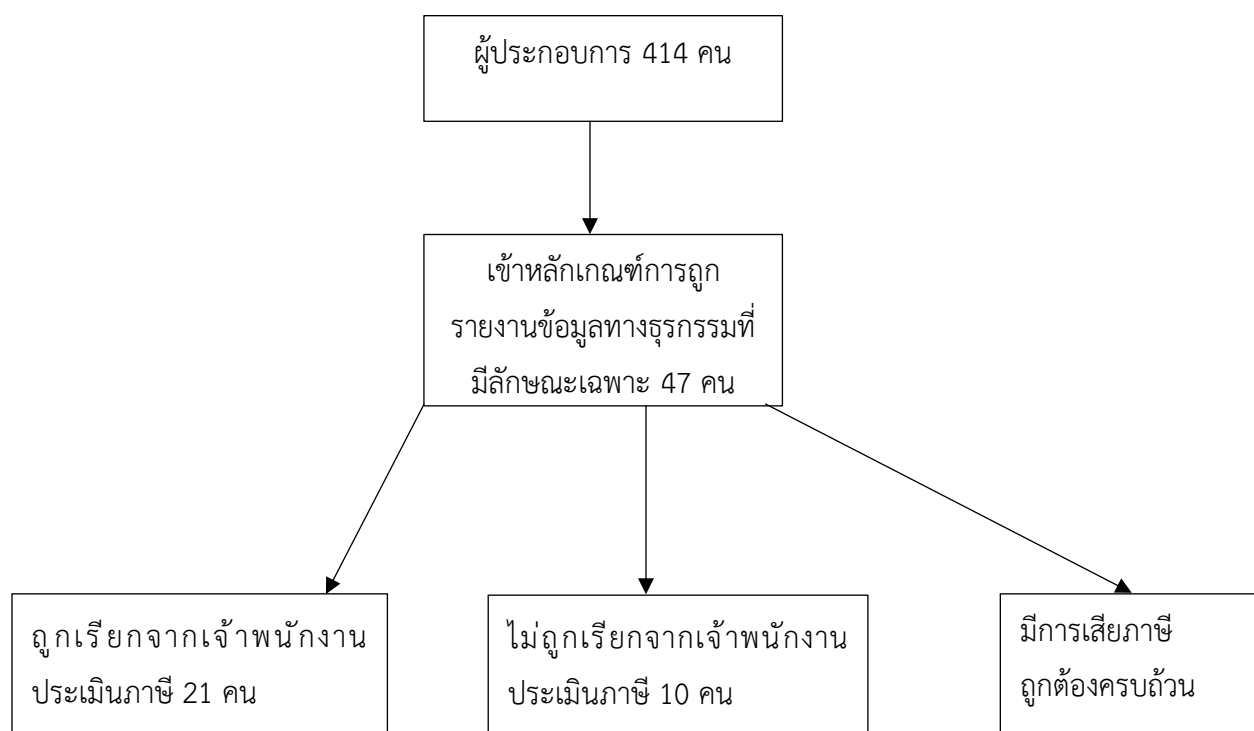
ข้อที่ 2 การปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงิน

ข้อที่ 3- 6 ข้อมูลการได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในแต่ละส่วน ได้นำมาวิเคราะห์ผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์จากการดูรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ และปัจจัยที่มีผลต่อการดูรายงานข้อมูลทางธุรกรรม ทั้งนี้ ตาม 3.2.4 กรอบวิเคราะห์แบบสอบถาม

3.2.3 นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุงเพื่อความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2.4 กรอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ภาพที่ 8 กรอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม

จากภาพที่ 8 กรอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการทั้งหมด และศึกษานำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการทั้งหมดมาค้นหาผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และทำการศึกษาข้อมูลของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และจากข้อมูลของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะจะนำมาศึกษากับกรณีการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 ผู้ประกอบการที่มีการเสียภาษีถูกต้องครบถ้วนและไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษี

ประเภทที่ 2 ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีเนื่องจากผู้ประกอบการไม่ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง

ประเภทที่ 3 ผู้ประกอบการที่ไม่มีการเสียภาษี และไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษี

เมื่อได้ข้อมูลของผู้ประกอบการทั้ง 3 ประเภท ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลของผู้ประกอบการประเภทที่ 2 และประเภทที่ 3 มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลของผู้ประกอบการทั้ง 2 ประเภท ว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน และตัวแปรเหล่านั้น ถือว่าเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการที่จะทำให้ผู้ประกอบการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษี

อีกทั้งผู้วิจัยจะนำข้อมูลของผู้ประกอบการประเภทที่ 2 มาศึกษาว่าผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีเนื่องจากผู้ประกอบการไม่ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง แล้วส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าด้วยการเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้นมีจำนวนร้อยละเท่าใด จากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการทั้งหมด เพื่อศึกษาว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบต่อรายได้จากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะหรือไม่

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์ และในแบบสอบถามมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและขอความความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถามในการให้ข้อมูลที่เป็ความจริงมากที่สุด โดยข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ และผลสรุปของการวิจัยจะไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม และจะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยการเก็บข้อมูลจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 414 คน ทำแบบสอบถามจาก Google Form และผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3.2 เมื่อได้รับข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการจึงนำมาวิเคราะห์ตามสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ โดยสามารถจำแนกข้อมูลได้ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ โดยแจกแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form)

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าว เช่น หนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การเตรียมความพร้อมข้อมูลและนำข้อมูลป้อนเข้าระบบโปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย

1) ตรวจสอบข้อมูล (editing) ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2) การลงรหัส (coding) นำข้อมูลผลการตอบแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์แปลรหัสความหมายก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

3) นำข้อมูลที่ได้แปลรหัสแล้ววิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผล

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1) ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รูปแบบของกิจการ ประเภทของสินค้าที่ขายในกิจการ กิจการมีที่ตั้งเป็นหลักแหล่งหรือไม่ ระยะเวลาการประกอบกิจการ นำเสนอด้วยสถิติเชิงบรรยายโดยการแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) ส่วนที่ 2 - ส่วนที่ 4 นำเสนอด้วยสถิติเชิงบรรยาย การแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ และเปรียบเทียบ ค่าคำตอบที่ได้โดยดูค่าความสัมพันธ์ ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบของรายได้ของผู้ประกอบการจากการเสียภาษีสินค้าออนไลน์ : ศึกษากรณีผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามรูปแบบออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 438 ราย แต่เนื่องจากผู้ประกอบการจำนวน 24 รายประกอบกิจการในรูปแบบบริษัท ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีการประกอบกิจการในรูปแบบของบุคคลธรรมดาจำนวน 414 ราย มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่องผลกระทบของรายได้ของผู้ประกอบการจากการเสียภาษีสินค้าออนไลน์ : ศึกษากรณีผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา ผู้วิจัยได้ทำนำเสนอผลการวิจัยแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม (n= 414 ราย)

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม
- 1.2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงิน
- 1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการ
- 1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียน
- 1.5 ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

(n=47 ราย)

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ
- 2.2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์
- 2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อน ปี 2562 กับข้อมูลอื่น ๆ

ส่วนที่ 4 เปรียบข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินกับกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษี และไม่ได้รับการหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้ (n= 414 ราย)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	151	36.47
- หญิง	263	63.53
รวม	414	100
2. อายุ		
- น้อยกว่า 20 ปี	37	8.94
- 21-40 ปี	201	48.56
- 41-60 ปี	152	36.71
- มากกว่า 60ปีขึ้นไป	15	3.62
- ไม่ระบุ	9	2.17
Min = 15 ปี		
Max=80...ปี		
Mean..38.42..ปี		
SD =1.45		
รวม	414	100
3.ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	107	25.85
- ปริญญาตรี	170	41.06
- สูงกว่าปริญญาตรี	134	32.37
- ไม่ระบุ	3	0.72
รวม	414	100
4. รูปแบบของกิจการ		
- มีเจ้าของคนเดียว	309	74.64
- มีเจ้าของหลายคน	105	25.36
รวม	414	100

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
5 ร้านค้าได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
- จดทะเบียนพาณิชย์	140	32.11
- จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	74	16.97
- จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	47	10.78
- ไม่มีการจดทะเบียน	175	40.14
รวม	436	100
6 ระยะเวลาที่ขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์		
- 0-2 ปี	162	39.13
- 3-5 ปี	191	46.14
- 6-10 ปี	46	11.11
- 11-13 ปี	15	3.62
Min =...0.5... ปี		
Max=...13...ปี		
Mean..= 3.74 ปี		
SD = 2.71		
รวม	414	100
7 กิจกรรมของท่านเป็นกิจการที่ขายสินค้าประเภท (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
1.เกษตร	52	10.76
2.อาหาร	118	24.43
3.สุขภาพและความงาม	102	21.12
4.อุตสาหกรรม	52	10.77
5.แฟชั่นและกีฬา	89	18.42
6.สิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม	14	2.90
7.ธุรกิจบริการสังคม	7	1.45
8.ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย	11	2.28
9.ธุรกิจบันเทิง	15	3.10
10.ธุรกิจสนับสนุนสินค้า	23	4.76
รวม	483	100

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
8 กิจการของท่าน นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่ง		
- มีหน้าร้าน	172	41.55
- มีโกดัง	89	21.50
- ไม่มี	153	36.95
รวม	414	100
9. หลักแหล่งตามข้อ 8 อยู่ในจังหวัด (5 อันดับแรก)		
1. กรุงเทพมหานคร	92	35.25
2. ฉะเชิงเทรา	28	10.73
3. สุราษฎร์ธานี	19	7.28
4. ชุมพร	16	6.13
5. ชลบุรี	13	4.98
6. จังหวัดอื่น ๆ (แบบในภาคผนวก)	93	35.63
รวม	261	100

ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 151 ราย (ร้อยละ 36.47) เพศหญิง 263 ราย (ร้อยละ 63.53) ส่วนใหญ่ช่วงอายุ 21-40 ปี จำนวน 201 ราย (ร้อยละ 48.56) รองลงมาอายุ 41-60 ปี จำนวน 152 ราย (ร้อยละ 36.71) อายุต่ำสุด 15 ปี สูงสุด 80 ปี อายุเฉลี่ย 38.42 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 170 ราย (ร้อยละ 41.06) สูงกว่าปริญญาตรี 134 ราย (ร้อยละ 32.37) รูปแบบกิจการมีเจ้าของคนเดียว 309 ราย (ร้อยละ 74.64) แบบ มีเจ้าของหลายคนจำนวน 105 ราย (ร้อยละ 25.36) ร้านค้าไม่มีการจดทะเบียนพาณิชย์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 175 ร้าน (ร้อยละ 40.14) ได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์ 140 ร้าน (ร้อยละ 32.11) ระยะเวลาที่มีการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้ว 3-5 ปี จำนวน 191 ราย (ร้อยละ 46.14) รองลงมา ขายมา 0-2 ปี จำนวน 162 ราย (ร้อยละ 39.13) รายระยะเวลาสั้นที่สุดคือ 6 เดือน และมากที่สุดคือ 13 ปี ระยะเวลาเฉลี่ย 2.76 ปี การประกอบกิจการขายสินค้าส่วนใหญ่เป็นอาหารจำนวน 118 ราย (ร้อยละ 24.43) รองลงมาเป็นสินค้าสุขภาพและความงาม 102 ราย (ร้อยละ 21.12) นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่มีหน้าร้านตั้งเป็นหลักแหล่งจำนวน 172 ราย (ร้อยละ 41.55) ไม่มีหน้าร้าน จำนวน 153 ราย (ร้อยละ 36.95) โดย หลักแหล่งดังกล่าวมากที่สุด อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 92 ราย (ร้อยละ 35.25) รองลงมาจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 28 ราย (ร้อยละ 10.73)

1.2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงิน

ตารางที่ 2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงิน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1 ช่องทางการขายสินค้าออนไลน์ (5 อันดับแรก)		
- Facebook	284	39.28
- Line	185	25.58
- Instagram	109	15.07
- Website ร้านค้า	99	13.69
- Shopee	46	6.38
รวม	723	100
2.จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์		
- ไม่เกิน 400 ครั้งต่อปี	80	19.32
- 400 - ไม่เกิน 1,000 ครั้งต่อปี	142	34.40
- 1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้งต่อปี	109	26.33
- 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี	47	11.35
- 3,000 ครั้งต่อปี	36	8.70
รวม	414	100
3.รูปแบบการชำระเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
- บัตรเครดิต/บัตรเดบิต	108	13.49
- โอนผ่านบัญชีธนาคาร	330	41.08
- true money wallet, paypal	133	16.56
- ชำระเงินปลายทาง	228	28.38
- อื่น ๆ	4	0.49
รวม	803	100
4 ท่านได้จัดให้มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคาร มีกี่บัญชี		
- 0 บัญชี	1	0.24

- 1 บัญชี	214	51.69
- 2 บัญชี	147	35.51
- 3 บัญชี	43	10.39
- 4 บัญชี	4	0.97
- 5 บัญชี	3	0.72
- 6 บัญชี	1	0.24
- 8 บัญชี	1	0.24
รวม	414	100
5 บัญชีธนาคารที่ใช้สำหรับร้านค้า		
- 0 ร้าน	1	0.24
- 1 ร้าน	314	75.85
- 2 ร้าน	77	18.60
- 3 ร้าน	19	4.59
- 4 ร้าน	1	0.24
- 5 ร้าน	2	0.48
รวม	414	100
6 รูปแบบบัญชีธนาคาร		
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	272	65.70
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลหลายคนรวมกัน	64	15.46
- ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน	33	7.97
- ชื่อบัญชีเป็นชื่อของร้านค้า	45	10.87
รวม	414	100
7.ในช่วงปีที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงิน เป็นของบุคคลต่าง ๆ กัน		
- ไม่มีการเปลี่ยนบัญชี	356	85.99
- มีการเปลี่ยนบัญชี	58	14.01
รวม	414	100
8.รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ประมาณเท่าใด		
- ไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี	129	31.16
- 120,000 บาท - 1,200,000 บาทต่อปี	199	48.07

- 1,200,000 บาท - 2,000,000 บาทต่อปี	62	14.98
- 2,000,000 บาทขึ้นไป	24	5.79
รวม	414	100

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีการขายสินค้าออนไลน์ช่องทางสูงสุดคือทาง Facebook จำนวน 284 ราย (ร้อยละ 64.8) รองลงมาได้แก่ทาง Line 185 ราย (ร้อยละ 42.2) จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ส่วนใหญ่ ช่วง 400 - ไม่เกิน 1,000 ครั้งต่อปีจำนวน 142 ราย (ร้อยละ 34.40) รองลงมาช่วง 1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้งต่อปี จำนวน 109 ราย (ร้อยละ 26.33) รูปแบบการชำระเงินส่วนใหญ่ โอนผ่านบัญชีธนาคาร จำนวน 330 ราย (ร้อยละ 41.08) รองลงมา ชำระเงินปลายทาง จำนวน 228 (ร้อยละ 28.38) จำนวนบัญชีธนาคารที่มีการชำระเงิน ส่วนใหญ่มี 1 บัญชี จำนวน 214 ราย (ร้อยละ 51.7) รองลงมา มี 2 บัญชีจำนวน 147 ราย (ร้อยละ 36.5) จำนวนร้านค้า ที่ใช้บัญชีธนาคารส่วนใหญ่ 1 ร้าน จำนวน 314 ราย (ร้อยละ 75.85) รองลงมา 2 ร้าน จำนวน 77 ราย (ร้อยละ 18.60) บัญชีธนาคารของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นแบบชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน จำนวน 272 ราย (ร้อยละ 65.70) รองลงมา ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลหลายคนรวมกัน จำนวน 64 ราย (ร้อยละ 15.46) ในช่วงปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงิน จำนวน 356 ราย (ร้อยละ 85.99) และมีการเปลี่ยนบัญชีเป็นของบุคคลต่าง ๆ 58 ราย (ร้อยละ 14.01) รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ส่วนใหญ่ช่วง 120,000 บาท - 1,200,000 บาทต่อปีจำนวน 199 ราย (ร้อยละ 48.07) รองลงมาช่วงไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี จำนวน 129 ราย (ร้อยละ 31.16)

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการ

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วหรือไม่		
- ใช่	182	43.96
- ไม่ใช่ เพราะไม่ถึงเกณฑ์	154	37.20
- ไม่ใช่ เพราะไม่ทราบว่าต้องยื่น	76	18.36
- อื่น ๆ โปรดระบุ	2	0.48
รวม	414	100

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
2 ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน		
- ไม่ตอบ	62	14.98
- ไม่มี ถูกต้องครบถ้วนดี	245	59.18
- มี และได้นำหลักฐานแสดงเพิ่มเติมแล้ว	82	19.80
- มี และกำลังอยู่ระหว่างขั้นตอนตรวจสอบภาษี	25	6.04
รวม	414	100
3 ก่อนปีพ.ศ.2562 ท่านเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี		
- ใช่ ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด	70	16.91
-ใช่ ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง	75	18.16
- ไม่ใช่	269	64.94
รวม	414	100

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วในปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่ได้ตอบว่า ใช่ จำนวน 182 ราย (ร้อยละ 43.96) รองลงมา ตอบว่า ไม่ใช่ เพราะไม่ถึงเกณฑ์ จำนวน 154 ราย (ร้อยละ 37.20) ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงาน จำนวน 245 ราย (ร้อยละ 59.18) รองลงมา มีการแจ้งว่าไม่ถูกต้อง และได้นำหลักฐานแสดงเพิ่มเติมจำนวน 82 ราย (ร้อยละ 19.80) ก่อนปีพ.ศ. 2562 กลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีจากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้องจำนวน 269 ราย (ร้อยละ 64.94) และกลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีจากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง จำนวน 75 ราย (ร้อยละ 18.16) และไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด 70 ราย (ร้อยละ 16.91)

1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียน

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิมหรือไม่อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1ตัวเลือก)		
- ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอะไร	327	78.98
- เพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น	50	12.08
- เปลี่ยนช่องทางการขายสินค้า เพื่อรองรับการประเมินภาษี	36	8.69
- อื่น ๆ	1	0.24
รวม	414	100
2 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิมหรือไม่		
- ใช่ เพื่อบริหารภาษี	51	12.32
- ใช่ ด้วยเหตุผลอื่น	117	28.26
- ไม่ใช่	246	59.42
รวม	414	100
3 ในปีที่ผ่านมาเคยได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า		
- เคยบ่อย	17	4.11
- เคยบางครั้ง	95	22.95
- ครั้งสองครั้ง	78	18.84
- ไม่เคย	190	45.89
- ไม่แน่ใจ	34	8.21
รวม	414	100
4.4 ถ้าเคยเป็นสินค้าประเภทใด		
- เกษตร	25	12.95
- อาหาร	46	23.84

- สุขภาพและความงาม	40	20.73
- อุตสาหกรรม	20	10.36
- แฟชั่นและกีฬา	37	19.17
- สิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม	6	3.11
- ธุรกิจบริการสังคม	4	2.07
- ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย	4	2.07
- ธุรกิจบันเทิง	5	2.59
- ธุรกิจสนับสนุนสินค้า	6	3.11
รวม	193	100
4.5 ช่องทางที่ร้องเรียนผ่านช่องทางไหน		
- Facebook	58	32.05
- Website ร้านค้า	38	20.99
- Line	34	18.78
- Instagram	20	11.05
- Shopee	11	6.08
- มากกว่า 2 ช่องทาง	20	11.05
รวม	181	100
4.6 สินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง		
- น้อยกว่า 200 บาท	41	21.81
- 200-500 บาท	49	26.06
- 501-1000 บาท	66	35.11
- 1001-3000 บาท	20	10.64
- 3001-5000 บาท	7	3.72
- มากกว่า 5000 บาท	5	2.66
รวม	188	100

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิมในปีที่ผ่านมา จำนวน 327 ราย(ร้อยละ 78.98) รองลงมามีการปรับเปลี่ยนเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น จำนวน 50 ราย(ร้อยละ 12.08) การปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิมในปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างตอบ ไม่ใช่จำนวน

246 ราย (ร้อยละ 59.42) ตอบว่าใช่ ด้วยเหตุผลอื่น จำนวน 118 ราย (ร้อยละ 27.26) ตอบว่า ใช่ เพื่อบริหารภาษี จำนวน 51 ราย (ร้อยละ 12.32) ในปีที่ผ่านมาการได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าส่วนใหญ่ ตอบว่าไม่เคย จำนวน 190 ราย (ร้อยละ 45.89) รองลงมาตอบว่าเคยบางครั้ง 95 ราย (ร้อยละ 22.95) ประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นอาหารจำนวน 46ราย (ร้อยละ 23.84) รองลงมาเป็นประเภทสุขภาพและความงาม จำนวน 40ราย (ร้อยละ 20.73) ช่องทางการร้องเรียนส่วนใหญ่ทาง Facebook จำนวน 58ราย (ร้อยละ 32.05)รองลงมา ทาง Website ร้านค้าจำนวน 38 ราย (ร้อยละ 20.99) ราคาสินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง 501-1000 บาท จำนวน 66 ราย (ร้อยละ 35.11) รองลงมาราคา 200-500 บาท จำนวน 49 ราย (ร้อยละ 26.06)

1.5 ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

ตารางที่ 5 ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

จำนวนครั้งของการซื้อขายสินค้า (ครั้ง/ปี)	รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ประมาณ (บาท/ต่อปี)				
	ไม่เกิน 120,000	120,00 - 1,200,000	1,200,000 - 2,000,000	2,000,000 บาทขึ้นไป	รวม
- ไม่เกิน 400	60	12	7	1	80
- 400 - ไม่เกิน 1,000	46	89	7	0	142
- 1000 - ไม่เกิน 2,000	16	68	20	5	109
- 2,000 - ไม่เกิน 3,000	4	19	18	6	47
- 3,000 ครั้งต่อปีขึ้นไป	3	11	10	12	36
รวม	129	199	62	24	414

จากตารางที่ 5 กรณีที่มีจำนวนครั้งของการซื้อขายสินค้า 400 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี และมีรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ประมาณ 2,000,000บาทขึ้นไปต่อปี มีจำนวน 11 ราย และจำนวนครั้งของการซื้อขายสินค้า 3,000 ครั้งต่อปีขึ้นไป มีจำนวน 36 ราย ดังนั้นมีจำนวนผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะจำนวนทั้งหมด 47 ราย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การสุกรายงานข้อมูลทางธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะ

2.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์การสุกรายงานข้อมูลทางธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะ

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์การสุกรายงานข้อมูลทางธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะ (n= 47)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	25	53.19
- หญิง	22	46.81
รวม	47	100
2. อายุ		
- 21 - 40 ปี	20	42.56
- 41 - 60 ปี	23	48.94
- มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	2	4.25
- ไม่ระบุ	2	4.25
Min =25 ปี		
Max=61ปี		
Mean=43.02ปี		
SD=12.23		
รวม	47	100
3.ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	6.38
- ปริญญาตรี	23	48.94
- สูงกว่าปริญญาตรี	20	42.55
- ไม่ระบุ	1	2.13
รวม	47	100
4. รูปแบบของกิจการ		
- มีเจ้าของคนเดียว	23	48.94
- มีเจ้าของหลายคน	24	51.06
รวม	47	100

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
5 ร้านค้าได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์ พาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์หรือภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
1.จดทะเบียนพาณิชย์	11	23.40
2.จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	10	21.28
3.จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	6	12.77
4.ไม่มีการจดทะเบียน	10	21.28
5.จดทะเบียนพาณิชย์ และจดทะเบียนพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์	4	8.51
6.จดทะเบียนพาณิชย์ และจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม	6	12.76
รวม	47	100
6 ขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้ว		
- 1 ปี	3	6.38
- 2 ปี	13	27.66
- 3 ปี	5	10.64
- 4 ปี	13	27.66
- 5 ปี	7	14.89
- 6 ปี	1	2.13
- 9 ปี	1	2.13
- 10 ปี	1	2.13
- 11 ปี	1	2.13
- 13 ปี	2	4.25
Min = 1 ปี		
Max = 13 ปี		
Mean = 4.11 ปี		
SD = 2.82		
รวม	47	100
7 ประเภทกิจการที่ขายสินค้า (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
1.เกษตร	2	4.25
2.อาหาร	8	17.02

3.สุขภาพและความงาม	4	8.51
4.อุตสาหกรรม	12	25.53
5.แฟชั่นและกีฬา	12	25.53
6.สิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม	2	4.25
7.ธุรกิจบริการสังคม	1	2.13
8.ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย	1	2.13
9.ธุรกิจบันเทิง	3	6.38
10.ธุรกิจสนับสนุนสินค้า	1	2.13
11. เกษตร และอาหาร	1	2.13
รวม	47	100
8 นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้า ที่ตั้งเป็นหลักแหล่ง		
- มีหน้าร้าน	18	38.30
- มีโกดัง	15	31.91
- ไม่มี	14	29.79
รวม	47	100
9. หลักแหล่งตามข้อ 8 อยู่ในจังหวัด		
- กระบี่	1	2.13
- กรุงเทพมหานคร	12	25.53
- ขอนแก่น	1	2.13
- ฉะเชิงเทรา	3	6.38
- ชลบุรี	1	2.13
- ชัยนาท	3	6.38
- ชัยภูมิ	2	4.25
- ชุมพร	4	8.51
- ตรัง	1	2.13
- นครปฐม	1	2.31
- ลำพูน	1	2.13
- สงขลา	1	2.13
- สมุทรปราการ	1	2.13
- อุดรธานี	1	2.13

- ไม่ระบุ	14	29.78
รวม	47	100

จากตารางที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 25 ราย (ร้อยละ 53.19) เพศหญิง 22 ราย (ร้อยละ 46.81) ส่วนใหญ่ช่วงอายุ 41 -60 ปี จำนวน 23 ราย (ร้อยละ 48.94) รองลงมาอายุ 21-40 ปี จำนวน 20 ราย (ร้อยละ 42.56) อายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 61 ปี อายุเฉลี่ย 43.02 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 23 ราย (ร้อยละ 48.94) สูงกว่าปริญญาตรี 20 ราย (ร้อยละ 42.55) รูปแบบของกิจการแบบมีเจ้าของหลายคนจำนวน 24 ราย (ร้อยละ 51.06) แบบมีเจ้าของคนเดียวจำนวน 23 ราย (ร้อยละ 48.94) ร้านค้ามีการจดทะเบียนพาณิชย์ 11 ร้าน (ร้อยละ 23.40) ไม่มีการจดทะเบียนพาณิชย์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือพาณิชย์มูลค่าเพิ่มจำนวน 10 ร้าน (ร้อยละ 21.28) ได้มีระยะเวลาที่มีการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้ว 2 ปี และ 4 ปี เท่ากัน จำนวน 13 ราย (ร้อยละ 27.66) รายระยะเวลาสั้นที่สุดคือ 1 ปี และมากที่สุดคือ 13 ปีระยะเวลาเฉลี่ย 4.11 ปี ประเภทกิจการขายสินค้าส่วนใหญ่เป็น อุตสาหกรรมและ แฟชั่นและกีฬาอาหาร เท่ากัน จำนวน 12 (ร้อยละ 15.53) รองลงมาเป็นสินค้าประเภทอาหาร 8 (ร้อยละ 17.02) นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่มีหน้าร้านตั้งเป็นหลักแหล่งจำนวน 18 ราย (ร้อยละ 38.30) มีโกดังจำนวน 15 ราย (ร้อยละ 31.91) ไม่มีหน้าร้านจำนวน 14 ราย (ร้อยละ 29.79) โดยหลักแหล่งดังกล่าวมากที่สุดอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 12 ราย (ร้อยละ 25.53) รองลงมาจังหวัดชุมพรจำนวน 4 ราย (ร้อยละ 8.51)

2.2 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์

ตารางที่ 7 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าหลักเกณฑ์

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1 ช่องทางการขายสินค้าออนไลน์		
- Shopee	2	4.26
- Bentoweb.com	1	2.13
- Facebook	11	23.40
- Nocnoc.com	1	2.13
- Website ของร้านค้า	3	6.38
- Igetweb	1	2.13
- Amazon	1	2.13
- Alibaba	2	4.26
- Instagram	1	2.13
- Twitter	2	4.26

- Line	1	2.13
- Facebook, Grab, Line, Lazada, Shopee	1	2.13
- Facebook, Line, Shopee	1	2.13
- Amazon, Facebook, Instagram, Line, Line my shop, Shopee, Twitter, Website ของร้านค้า	1	2.13
- Facebook, Grab, Instagram, Lazada, Shopee	2	4.26
- Facebook, Instagram	1	2.13
- Facebook, Instagram, JD central, Lazada, Lazmall, Website ของร้านค้า	1	2.13
- Facebook, Instagram, Lazada, Line	1	2.13
- Facebook, Instagram, Lazada, Line my shop, Shopee	1	2.13
- Facebook, Instagram, Line, Line my shop, Shopee, Twitter, Website ของร้านค้า	2	2.13
- Facebook, Instagram, Twitter, Website ของร้านค้า	1	4.26
- Facebook, Instagram, Website ของร้านค้า	1	2.13
- Facebook, JD Central, Lazada	1	2.13
- Facebook, LnwShop, Shopee	1	2.13
- Facebook, LnwShop, Shopee, Website ของร้านค้า	1	2.13
- Facebook, Shopee	1	2.13
- Grab, Instagram, Lazada, Lazmall, Line, Shopee	1	2.13
- Instagram, Lazada, Line, line my shop, Shopee	1	2.13
- JD central, Lazada, Shopee	1	2.13
- Lazada, Lazmall, shopee, websiteของร้านค้า	1	2.13
รวม	47	100
2.จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ - 1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้งต่อปี	5	10.64

- 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี	6	12.76
- 3,000 ครั้งต่อปี	36	76.60
รวม	47	100
3.รูปแบบการชำระเงิน(ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)		
- บัตรเครดิต/บัตรเดบิต	3	6.38
- โอนผ่านบัญชีธนาคาร	13	27.66
- true money wallet,paypal	5	10.64
- ชำระเงินปลายทาง	2	4.25
- โอนผ่านบัญชีธนาคาร และ ชำระเงินปลายทาง	5	10.64
- บัตรเครดิต/บัตรเดบิต และ true money wallet,paypal	9	19.15
- บัตรเครดิต/บัตรเดบิต และชำระเงินปลายทาง	10	21.28
รวม	47	100
4 ท่านได้จัดให้มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคาร		
มี		
- 1 บัญชี	22	46.81
- 2 บัญชี	11	23.40
- 3 บัญชี	11	23.40
- 4 บัญชี	1	2.13
- 5 บัญชี	1	2.13
- 6 บัญชี	1	2.13
รวม	47	100
5 บัญชีธนาคารที่ใช้ สำหรับร้านค้า		
- 1 ร้าน	26	55.32
- 2 ร้าน	17	36.17
- 3 ร้าน	4	8.51
รวม	47	100
6 รูปแบบบัญชีธนาคาร		
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	26	55.32
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลหลายคนรวมกัน	7	14.89
- ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน	9	19.15

- ชื่อบัญชีเป็นชื่อของร้านค้า	5	10.64
รวม	47	100
7.ในช่วงปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงิน เป็นของบุคคลต่าง ๆ กัน		
- ไม่มีการเปลี่ยนบัญชี	35	74.47
- มีการเปลี่ยนบัญชี	12	25.53
รวม	47	100
8.รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ประมาณ		
- ไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี	3	6.38
- 120,000 บาท - 1,200,000 บาทต่อปี	11	23.40
- 1,200,000 บาท - 2,000,000 บาทต่อปี	10	21.28
- 2,000,000 บาทขึ้นไป	23	48.94
รวม	47	100

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีการขายสินค้าออนไลน์ช่องทางสูงสุดคือทาง Facebook จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 13.40 และช่องทางอื่น ๆ จำนวนเท่า ๆ กัน จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ส่วนใหญ่ ช่วง มากกว่า 3000 ครั้งต่อปีจำนวน 36 ราย (ร้อยละ 76.60) รองลงมาช่วง 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 12.76) รูปแบบการชำระเงินส่วนใหญ่ โอนผ่านบัญชีธนาคาร จำนวน 13 ราย (ร้อยละ 27.66) รองลงมา ชำระบัตรเครดิต/บัตรเดบิต และชำระเงิน จำนวน 10 (ร้อยละ 21.28) จำนวนบัญชีธนาคารที่มีการชำระเงิน ส่วนใหญ่มี 1 บัญชี จำนวน 22 ราย (ร้อยละ 46.81) รองลงมา มี 2 บัญชีและ 3 บัญชี จำนวนเท่ากัน จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 23.40) จำนวนร้านค้าที่ใช้บัญชีธนาคารส่วนใหญ่ 1 ร้าน จำนวน 26 ราย (ร้อยละ 55.32) รองลงมา 2 ร้าน จำนวน 17 ราย (ร้อยละ 36.17) บัญชีธนาคารของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นแบบ ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน จำนวน 26 ราย (ร้อยละ 55.32) รองลงมา ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 19.15) ในช่วงปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงิน จำนวน 35 ราย (ร้อยละ 74.47) และมีการเปลี่ยนบัญชีเป็นของบุคคลต่าง ๆ 12 ราย (ร้อยละ 25.53) รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ส่วนใหญ่ช่วง 2,000,000 บาทขึ้นไป จำนวน 23 ราย (ร้อยละ 48.94) รองลงมาช่วง 120,000 บาท - 1,200,000 บาท จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 23.40)

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วหรือไม่		
- ใช่	21	44.68
- ไม่ใช่ เพราะไม่ถึงเกณฑ์	16	34.04
- ไม่ใช่ เพราะไม่ทราบว่าต้องยื่น	10	21.28
รวม	47	100
2 ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน		
-ไม่มี ถูกต้องครบถ้วนดี	24	51.06
- มี และได้นำหลักฐานแสดงเพิ่มเติมแล้ว	15	31.92
- มี และกำลังอยู่ระหว่างขั้นตอนตรวจสอบภาษี	6	12.77
- ไม่ตอบ	2	4.25
รวม	47	100
3 ก่อนปีพ.ศ.2562 ท่านเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีหรือไม่?		
ใช่ ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด	6	12.77
ใช่ ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง	16	34.04
ไม่ใช่	25	53.19
รวม	47	100

จากตารางที่ 8 ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่าง ได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วในปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่ได้ตอบว่า ใช่ จำนวน 21 ราย (ร้อยละ44.68) รองลงมา ตอบว่า ไม่ใช่ เพราะไม่ถึงเกณฑ์จำนวน 16 ราย (ร้อยละ34.04) และไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงาน จำนวน 24 ราย (ร้อยละ51.06) รองลงมา มีการแจ้งว่าไม่ถูกต้อง และได้นำหลักฐานแสดงเพิ่มเติมจำนวน15ราย (ร้อยละ31.92) ก่อนปีพ.ศ.2562 กลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีจากการยื่นแบบแสดงรายการ

เสียภาษีไม่ถูกต้องจำนวน 25 ราย (ร้อยละ53.19) และกลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี จากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง จำนวน 16 ราย(ร้อยละ34.04) และไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด 6 ราย (ร้อยละ12.77)

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

ตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1 ในปีที่ผ่านมาได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิม (ตอบได้มากกว่า 1ตัวเลือก)		
- ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอะไร	28	59.58
- เพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น	8	17.02
- เปลี่ยนช่องทางการขายสินค้า เพื่อรองรับการประเมินภาษี	11	23.40
รวม	47	100
2 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิม		
- ใช่ เพื่อบริหารภาษี	11	23.40
- ใช่ ด้วยเหตุผลอื่น	15	31.92
- ไม่ใช่	21	44.68
รวม	47	100
3 ในปีที่ผ่านมาเคยได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า		
- เคยบ่อย	1	2.13
- เคยบางครั้ง	18	38.30
- ครั้งสองครั้ง	4	8.51
- ไม่เคย	20	42.55
- ไม่แน่ใจ	4	8.51
รวม	47	100
4.4 ถ้าเคยเป็นสินค้าประเภท		
- ไม่ตอบ	24	51.06

- เกษตร	2	4.25
- อาหาร	4	8.51
- สุขภาพและความงาม	3	6.38
- อุตสาหกรรม	6	12.77
- แฟชั่นและกีฬา	5	10.64
- ธุรกิจบริการสังคม	1	2.13
- ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย	1	2.13
- ธุรกิจสนับสนุนสินค้า	1	2.13
รวม	47	100
4.5 ช่องทางที่ร้องเรียนผ่านช่องทาง		
- Facebook	8	17.02
- Website ร้านค้า	5	10.64
- Line	1	2.13
- Intagram	4	8.51
- Shopee	2	4.25
- มากกว่า 2 ช่องทาง	3	6.38
- ไม่ตอบ 24	24	51.07
รวม	47	100
4.6 สินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง		
- ไม่ตอบ	24	51.07
- น้อยกว่า 200 บาท	2	4.25
- 200-500 บาท	4	8.51
- 501-1000 บาท	10	21.28
- 1001-3000 บาท	3	6.38
- 3001-5000 บาท	2	4.25
- มากกว่า5000 บาท	2	4.25
รวม	47	100

จากตารางที่ 9 ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิมในปีที่ผ่านมา จำนวน 28 ราย (ร้อยละ59.58) รองลงมา มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อเพื่อรองรับการประเมินภาษี จำนวน11 ราย (ร้อยละ23.40) การปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิมในปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างตอบ ไม่ใช่จำนวน 21 ราย (ร้อยละ 44.68) ตอบว่าใช่ ด้วยเหตุผลอื่น จำนวน 15 ราย (ร้อยละ 31.92) ตอบว่า ใช่ เพื่อบริหารภาษี จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 23.40) ในปีที่ผ่านมาการได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เคย จำนวน 20 ราย (ร้อยละ42.55) รองลงมาตอบว่าเคยบางครั้ง 18 ราย (ร้อยละ38.30) ประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมจำนวน 6ราย (ร้อยละ 12.77) รองลงมาเป็นประเภทแพชั่นและกีฬา จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 10.64) ช่องทางการร้องเรียนส่วนใหญ่ทาง Facebook จำนวน 8ราย (ร้อยละ 17.02) รองลงมา ทาง Website ร้านค้าจำนวน 5 ราย (ร้อยละ10.64) ราคาสินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง 501-1000 บาท จำนวน 10 ราย (ร้อยละ 21.28) รองลงมาราคา200-500 บาท จำนวน 4ราย(ร้อยละ 8.51)

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับข้อมูลอื่น ๆ

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบระหว่างรูปแบบกิจการ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562

รูปแบบกิจการ	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1.มีเจ้าของคนเดียว	0	6	17	23
2. มีเจ้าของหลายคน	6	10	8	24
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 10 เปรียบเทียบระหว่างรูปแบบกิจการ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 รูปแบบกิจการที่มีเจ้าของคนเดียวจะไม่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี (17 ราย) ส่วนรูปแบบที่มีเจ้าของหลายคน เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเนื่องจากการยื่นแบบแสดงภาษีไม่ถูกต้อง (10 ราย) และเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเนื่องจากการไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด (6 ราย)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบระหว่างการจดทะเบียนร้านค้าและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่
ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562

ร้านค้าได้มีการจดทะเบียน พาณิชย์ พาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์หรือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการ เสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1.จดทะเบียนพาณิชย์	0	6	5	11
2.จดทะเบียนพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์	2	7	1	10
3.จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2	2	2	6
4.ไม่มีการจดทะเบียน	0	0	10	10
5.จดทะเบียนพาณิชย์ และ จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	1	0	3	4
6.จดทะเบียนพาณิชย์ และ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1	1	4	6
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 11 เปรียบเทียบระหว่างการจดทะเบียนร้านค้าและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่
ประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ.2562 ร้านค้าที่จดทะเบียนพาณิชย์(6 ราย) และร้านค้าที่ จดทะเบียนพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ (7ราย) เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อน ปีจำนวนใกล้เคียงกันเนื่องจากยื่น
แบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบระยะเวลาขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้วกี่ปีและการได้รับการ
ติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

ระยะเวลาขายสินค้าผ่าน ช่องทางออนไลน์	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการ เสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1 ปี	0	1	2	3

2 ปี	0	5	8	13
3 ปี	1	2	2	5
4 ปี	3	5	5	13
5 ปี	0	2	5	7
6 ปี	1	0	0	1
9 ปี	0	0	1	1
10 ปี	0	0	1	1
11 ปี	0	0	1	1
13 ปี	1	1	0	1
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 12 เปรียบเทียบระยะเวลาขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้วกี่ปีและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562 ข้อมูลระยะเวลาที่ขายสินค้ามาแล้วกี่ปี กับการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการขายสินค้าออนไลน์ที่มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่งและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

กิจการของท่าน นอกจาก การขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่ง	ก่อนปี พ.ศ.2562 ท่านเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงราย การเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1.มีหน้าร้าน	1	6	11	18
2.มีโกดัง	5	7	3	15
3.ไม่มี	0	3	11	14
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 13 เปรียบเทียบการขายสินค้าออนไลน์ที่มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่งและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562 ร้านค้าที่มีหน้าร้าน 6 รายและมีโกดัง 7 ราย จะได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ร้านค้าที่มีหน้าร้าน 1 รายและมีโกดัง 5 ราย จะได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเนื่องจากไม่ยื่นแบบแสดงรายการภายใน

กำหนด ในขณะที่กรณีที่ไม่มีหน้าร้านหรือโกดัง จะได้รับการติดต่ออย่างน้อยที่สุด และได้รับการติดต่อเนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง 3 ราย เพียงกรณีเดียว

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบหลักแหล่งที่อยู่ในจังหวัดใดและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562

หลักแหล่งที่อยู่ในจังหวัด	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
- กระบี่	0	1	0	1
- กรุงเทพมหานคร	1	2	9	12
- ขอนแก่น	1	0	0	1
- ฉะเชิงเทรา	1	2	0	3
- ชลบุรี	0	1	0	1
- ชัยนาท	1	1	1	3
- ชัยภูมิ	1	1	0	2
- ชุมพร	1	3	0	4
- ตรัง	0	1	0	1
- นครปฐม	0	0	1	1
- ลำพูน	0	0	1	1
- สงขลา	0	0	1	1
- สมุทรปราการ	0	0	1	1
- อุตรธานี	0	1	0	1
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 14 เปรียบเทียบหลักแหล่งที่อยู่ในจังหวัดใดและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 พบว่าหลักแหล่งแต่ละจังหวัดใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบช่องทางและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ. 2562

ช่องทาง	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบ แสดงรายการ เสียภาษีไม่ ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
- Shopee	0	0	2	2
- Bentoweb.com	0	1	0	1
- Facebook	1	5	5	11
- Facebook, Grab, line, Lazada, shopee	0	0	1	1
- Facebook, Line, Shopee	0	0	1	1
- Nocnoc.com	1	0	0	1
- Website ของร้านค้า	0	2	1	3
- Igetweb	1	0	0	1
- Amazon	0	1	0	1
- Alibaba	1	1	0	2
- Instagram	0	1	0	1
- Twitter	1	0	1	2
- Line	0	0	1	1
- Amazon, Facebook, Instgram, Line, Line my shop, Shopee, Twitter, Website ของร้านค้า	0	0	1	1
- Facebook, Grab, Instagram, Lazada, Shopee	0	0	1	1
- Facebook, Instagram	0	1	1	2

- Facebook, Instagram, JD central, Lazada, Lazmall, Website ของร้านค้า	1	0	0	1
- Facebook, Instagram, Lazada, Line	0	1	0	1
- Facebook, Instagram, Twitter, Website ของร้านค้า	0	1	1	2
- Facebook, Instagram, Lazada, line my shop, Shopee	0	0	1	1
- Facebook, Instagram, Line, Line my shop, Shopee, Twitter, Website ของร้านค้า	0	0	1	1
- Facebook, Instagram, Website ของร้านค้า	0	1	0	1
- Facebook, JD Central, Lazada	0	0	1	1
- Facebook, LnWShop, Shopee	0	0	1	1
- Facebook, LnWShop, Shopee, Website ของร้านค้า	0	0	1	1
- Facebook, Shopee	0	0	1	1
- Grab, Instagram, Lazada, Lazmall, Line, Shopee	0	0	1	1
- Instagram, Lazada, Line, Line my shop, Shopee	0	0	1	1
- JD central, Lazada, Shopee	0	0	1	1
- Lazada, Lazmall, Shopee, Websiteของร้านค้า	0	1	0	1
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 15 เปรียบเทียบช่องทางการขายสินค้าและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ. 2562 พบว่าแต่ละช่องทางใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ (ครั้ง/ปี)	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีหรือไม่?			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้ง/ปี	1	1	3	5
2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้ง/ปี	4	0	5	6
3,000 ครั้ง/ปี	6	15	17	36
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 จำนวนที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ 3,000 ครั้ง/ปี จะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีมากที่สุด (16ราย)

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบรูปแบบการชำระเงินและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

รูปแบบการชำระเงิน	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีหรือไม่?			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
-บัตรเครดิต/บัตรเดบิต	1	2	0	3
-โอนผ่านบัญชีธนาคาร	1	6	6	13
-true money wallet, paypal	2	3	0	5
-ชำระเงินปลายทาง	0	1	1	2

-โอนผ่านบัญชีธนาคาร และ ชำระเงินปลายทาง	0	1	4	5
-บัตรเครดิต/บัตรเดบิตและ true money wallet, paypal	0	2	7	9
-บัตรเครดิต/บัตรเดบิต และ ชำระเงินปลายทาง	2	1	7	10
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 17 เปรียบเทียบรูปแบบการชำระเงินและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อน ปี 2562 พบว่ารูปแบบการชำระเงิน โอนผ่านบัญชีธนาคาร (6 ราย) มักจะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบการจัดให้มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคารมีบัญชีและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

การจัดให้มีการชำระเงินผ่าน ทางบัญชีธนาคาร	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดง รายการเสียภาษีไม่ ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1 บัญชี	2	10	10	22
2 บัญชี	2	3	6	11
3 บัญชี	1	2	8	11
4 บัญชี	1	0	0	1
5 บัญชี	0	1	0	1
6 บัญชี	0	0	1	1
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 18 เปรียบเทียบ การจัดให้มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคารมีบัญชีและการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 กลุ่มที่มี 1 บัญชี จะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบจำนวนบัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับร้านค้าของท่านก็ร้าน และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

บัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับ ร้านค้าของท่าน	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดง รายการเสียภาษีไม่ ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1 ร้าน	2	10	26	38
2 ร้าน	3	5	17	25
3 ร้าน	1	1	4	6
รวม	6	16	47	69

จากตารางที่ 19 เปรียบเทียบจำนวนบัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับร้านค้าของท่านก็ร้าน และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 ส่วนใหญ่บัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับร้านค้า 1 ร้าน (10 ราย) จะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี เนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบการชำระเงินมากกว่า 1 บัญชีนั้น บัญชีธนาคารเป็นแบบใด และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

รูปแบบบัญชีธนาคาร	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบ ภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดง รายการเสียภาษีไม่ ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคล เดียวกัน	1	5	20	26
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคล หลายคนรวมกัน	3	4	0	7
- ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคล คนละคนกัน	1	6	2	9
- ชื่อบัญชีเป็นชื่อของร้านค้า	1	1	3	5
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 20 เปรียบเทียบการชำระเงินมากกว่า 1 บัญชีนั้น บัญชีธนาคารเป็นแบบใด และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 พบว่าแบบบัญชีจะใกล้เคียงกัน ต่อการเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบการเปลี่ยนบัญชี รับชำระเงิน และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

ในช่วงปีที่ผ่านมาที่มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงินเป็นของบุคคลต่าง ๆ กัน	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1.ไม่มีการเปลี่ยนบัญชี	2	9	24	35
2.มีการเปลี่ยนบัญชี	4	7	1	12
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 21 เปรียบเทียบการเปลี่ยนบัญชี รับชำระเงิน และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 กลุ่มที่ไม่มีการเปลี่ยนบัญชี และกลุ่มที่มีการเปลี่ยนบัญชีจะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบ รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

8 รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ประมาณ (บาท/ปี)	ก่อนปี พ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
ไม่เกิน 120,000 บาท	1	1	1	3
120,000 บาท - 1,200,000 บาท	1	8	2	11

1,200,000 บาท - 2,000,000 บาท	1	4	5	10
2,000,000 บาทขึ้นไป	3	3	17	23
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 22 เปรียบเทียบรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 กลุ่มที่มีรายได้ 120,000 บาท - 1,200,000 บาทได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี เนื่องจากยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง (8 ราย)

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบ ในปีที่ผ่านมาได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วหรือไม่ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562

ในปีที่ผ่านมาได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว	ก่อนปีพ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี			
	ใช่ (ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด)	ใช่ (ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง)	ไม่ใช่	รวม
1. ใช่	2	5	14	21
2 ไม่ใช่ เพราะไม่ถึงเกณฑ์	4	9	3	16
3 ไม่ใช่ เพราะไม่ทราบว่าต้องยื่น	0	2	8	10
รวม	6	16	25	47

จากตารางที่ 23 เปรียบเทียบ ในปีที่ผ่านมาได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วหรือไม่ และการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีก่อนปี พ.ศ.2562 พบว่ากลุ่มที่ไม่ได้ยื่นเพราะไม่ถึงเกณฑ์ (9 ราย) จะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี

ตารางที่ 24 กรณีในปีที่ผ่านมาได้มีการยื่นภาษีกับ กรณีที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงาน ประเมิน

การยื่นภาษีรวมการขายออนไลน์	การได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน	
	ไม่ได้รับแจ้ง/ไม่ได้รับ หมายเรียก	ได้รับแจ้ง/ ได้รับหมายรับ หมายเรียก
กลุ่มที่ยื่นภาษี	14	7
ไม่ยื่น เพราะไม่ถึงเกณฑ์ และไม่ทราบ ว่าต้องยื่น	10	14
รวม	24	21

จากตารางที่ 24 เปรียบเทียบกรณีในปีที่ผ่านมาได้มีการยื่นภาษีกับ ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงาน ประเมินพบว่าในปีที่ผ่านมาได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว และไม่ได้รับหมายเรียก จากเจ้าพนักงานประเมิน จำนวน 14 ราย และกรณีที่ยื่นภาษี ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน จำนวน 7 ราย และ กรณีที่ไม่ยื่นภาษี และได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน จำนวน 14 ราย ดังนั้น กรณีที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน มีทั้งหมด 21 ราย นอกจากนี้ กรณีที่ไม่ยื่นภาษี และไม่ได้รับการหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน จำนวน 10 ราย

ส่วนที่ 4 เปรียบข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินกับกรณีที่ไม่ยื่นภาษี และไม่ได้รับการหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน

กรณีที่มีได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน มีจำนวน 21 และกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษี และไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน มีจำนวน 10 ราย แสดงข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 25 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10)

ตัวแปร	กลุ่มที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน(n = 21)		กลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
- ชาย	12	57.14	4	40.00
- หญิง	9	42.86	6	60.00
รวม	21	100	10	100
2. อายุ				
- 21 - 40 ปี	6	28.57	5	50.00
- 41 - 60 ปี	15	71.43	3	30.00
- ไม่ระบุ	-	-	2	20.00
	Min = 29 ปี Max = 60 ปี Mean = 46.71ปี SD = 10.54		Min = 25 ปี Max = 55 ปี Mean = 37 ปี SD = 10.69	
รวม	21	100	10	100
3.ระดับการศึกษา				
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	1	10.00
- ปริญญาตรี	5	23.81	6	60.00
- สูงกว่าปริญญาตรี	16	76.19	2	20.00
- ไม่ระบุ	-	-	1	10.00
รวม	21	100	10	100
4. รูปแบบของกิจการ				
- มีเจ้าของคนเดียว	5	23.81	7	70.00
- มีเจ้าของหลายคน	16	76.19	3	30.00
รวม	21	100	10	100

5 การจดทะเบียนพาณิชย์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)				
1.จดทะเบียนพาณิชย์	5	23.81	-	-
2.จดทะเบียนพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์	8	38.10	1	10.00
3.จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	4	9.05	-	-
4.ไม่มีการจดทะเบียน	-	-	9	90.00
5.จดทะเบียนพาณิชย์ และจด ทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	2	9.52	-	-
6.จดทะเบียนพาณิชย์ และจด ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2	9.52	-	-
รวม	21	100	10	100
6 ได้ขายสินค้าผ่านช่องทาง ออนไลน์ มาแล้ว				
1 ปี	1	4.76	1	10.00
2 ปี	5	23.81	2	20.00
3 ปี	2	9.52	-	-
4 ปี	7	33.33	4	40.00
5 ปี	3	14.29	2	20.00
6 ปี	1	4.76	-	-
9 ปี	-	-	1	10.00
13 ปี	2	9.52	-	-
	Min = 1 ปี Max = 13 ปี Mean = 4.38 ปี SD = 3.138		Min = 1 ปี Max = 9 ปี Mean = 4 ปี SD = 2.21	
รวม	21	100	10	100
7 กิจกรรมของท่านเป็นกิจการที่ ขายสินค้าประเภท (ตอบได้ มากกว่า 1 ตัวเลือก)				
1.เกษตร	2	9.52	-	-

2.อาหาร	4	19.06	4	40.00
3.สุขภาพและความงาม	2	9.52	1	10.00
4.อุตสาหกรรม	7	33.33	1	10.00
5.แฟชั่นและกีฬา	3	14.29	-	-
6.สิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม	-	-	1	10.00
7.ธุรกิจบริการสังคม	1	4.76	-	-
9.ธุรกิจบันเทิง	2	9.52	1	10.00
10.ธุรกิจสนับสนุนสินค้า	-	-	1	10.00
11.เกษตรและอาหาร	-	-	1	10.00
รวม	21	100	10	100
8 กิจกรรมนอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่ง				
- มีหน้าร้าน	7	33.33	1	10.00
- มีโกดัง	11	52.38	1	10.00
- ไม่มี	3	14.29	8	80.00
รวม	21	100	10	100
9. หลักแหล่งตามข้อ 8 อยู่ในจังหวัด				
กระบี่	1	4.76	-	-
-กรุงเทพมหานคร	3	14.29	1	10.00
-ขอนแก่น	1	4.76	-	-
-ฉะเชิงเทรา	3	14.29	-	-
-ชลบุรี	1	4.76	-	-
-ชัยนาท	2	9.52	-	-
-ชัยภูมิ	1	4.76	1	10.00
-ชุมพร	4	19.05	-	-
-ตรัง	1	4.76	-	-
-อุดรธานี	1	4.76	-	-
-ไม่ระบุ	3	14.29	8	80.00
รวม	21	100	10	100

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ประกอบการกลุ่มที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 เป็นเพศชาย จำนวน 12 ราย (ร้อยละ 57.14) เพศหญิง 9 ราย (ร้อยละ 42.86) ส่วนใหญ่ ช่วงอายุ 41-60 ปี จำนวน 15 ราย (ร้อยละ 71.43) และช่วงอายุ 21 – 40 ปี จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 28.57) อายุต่ำสุด 29 ปี อายุสูงสุด 60 ปี อายุเฉลี่ย 46.71 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) สูงกว่าปริญญาตรี 16 ราย (ร้อยละ 76.19) รูปแบบของกิจการแบบมีเจ้าของคนเดียวจำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) แบบมีเจ้าของหลายคน จำนวน 16 ราย (ร้อยละ 76.19) การจดทะเบียนที่มีการจดทะเบียนมากที่สุดคือร้านค้าที่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 38.10) รองลงมา คือจดทะเบียนพาณิชย์ จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) และจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 4 ราย (ร้อยละ 19.05) นอกจากนี้มีร้านค้าที่มีการจดทะเบียนพาณิชย์และจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 9.52) และร้านค้าที่มีการจดทะเบียนพาณิชย์และจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 9.52) ระยะเวลาที่มีการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ส่วนมาก 4 ปี จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33) รองลงมา 2 ปีจำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) รายระยะเวลาสั้นที่สุดคือ 1 ปี และมากที่สุดคือ 13 ปี ระยะเวลาเฉลี่ย 4.38 ปี ประเภทกิจการขายสินค้าส่วนใหญ่เป็น อุตสาหกรรม จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33) รองลงมาเป็นสินค้าประเภท อาหารจำนวน 4 ราย (ร้อยละ 19.06) นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่มีหน้าร้านตั้งเป็นหลักแหล่งจำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33) โกดัง 11 ราย (ร้อยละ 52.38) ไม่มีหน้าร้าน จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 14.29) โดยหลักแหล่งดังกล่าวมากที่สุดอยู่ในจังหวัดชุมพร จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 19.05) รองลงมาจังหวัดกรุงเทพมหานครและฉะเชิงเทรา จำนวนจังหวัดละ 3 ราย (ร้อยละ 14.29)

ผู้ประกอบการกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษีจำนวน 10 ราย เป็นเพศชายจำนวน 4 ราย (ร้อยละ 40.00) เพศหญิง 6 ราย (ร้อยละ 60.00) ช่วงอายุ 21-40 ปี จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 50.00) และช่วงอายุ 41-60 ปี จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 30.00) อายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 55 ปี อายุเฉลี่ย 37 ปี การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 10.00) ระดับปริญญาตรี จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 60.00) สูงกว่าปริญญาตรี 2 ราย (ร้อยละ 20.00) รูปแบบของกิจการแบบมีเจ้าของคนเดียวจำนวน 7 ราย (ร้อยละ 70.00) แบบมีเจ้าของหลายคนจำนวน 3 ราย (ร้อยละ 30.00) การจดทะเบียนร้านค้าส่วนใหญ่ไม่มีการจดทะเบียนใด 9 ราย (ร้อยละ 90.00) และมีร้านค้าที่จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 10.00) ระยะเวลาที่มีการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ส่วนมาก 4 ปี จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 40.00) รองลงมา 2 ปีและ 5 ปีจำนวน 2 ราย (ร้อยละ 20.00) เท่ากัน รายที่มีระยะเวลาน้อยที่สุดคือ 1 ปี และมากที่สุดคือ 9 ปี ระยะเวลาเฉลี่ย 4 ปี ประเภทกิจการขายสินค้าส่วนใหญ่เป็นอาหารจำนวน 4 ราย (ร้อยละ 40.00) นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีหน้าร้าน จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 80.00) และมีหน้าร้านและมีโกดังอย่างละ 1 ราย (ร้อยละ 10.00) โดยหลักแหล่งดังกล่าวไม่ระบุจังหวัด 8 ราย (ร้อยละ 80.00) อยู่ในกรุงเทพมหานคร 1 ราย (ร้อยละ 10.00) และจังหวัดชัยภูมิ 1 ราย (ร้อยละ 10.00)

ตารางที่ 26 รูปแบบช่องทางการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของผู้ประกอบการที่ได้รับ
หมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีกรยื่น
ภาษี (n = 10)

ตัวแปร	กลุ่มที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n = 21)		กลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีกรยื่นภาษี (n = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 ช่องทางการขายสินค้าออนไลน์				
- Shopee	-	-	1	10.00
- Bentoweb.com	1	4.76	-	-
- Facebook	6	28.57	3	30.00
- Nocnoc.com	1	4.76	-	-
- Website ของร้านค้า	1	4.76	1	10.00
- lgetweb	1	4.76	-	-
- Amazon	1	4.76	-	-
- Alibaba	2	9.52	-	--
- Instagram	1	4.76	-	-
- Twitter	1	4.76	1	10.00
- Line	-	--	1	10.00
- Facebook, Instagram	1	4.76	-	-
- Facebook, Instagram, JD central, Lazada, Lazmall, Website ของร้านค้า	-	-	-	-
- Facebook, Instagram, Twitter, Website ของร้านค้า	1	4.76	-	-
- Facebook, Instagram, Website ของร้านค้า	1	4.76	-	-
- Facebook, JD Central, Lazada	1	4.76	-	-
- Lazada, Lazmall, Shopee, website ของร้านค้า	1	4.76	-	-
- Facebook, Line, Shopee	-	-	1	10.00
- Sacebook, Lnwshop, Shopee	-	-	1	10.00

- Facebook, Shopee	-	-	1	10.00
รวม	21	100	10	100
2.จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์				
- 1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้งต่อปี	2	9.52	-	-
- 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี	2	9.52	1	10.00
- 3,000 ครั้งต่อปี	17	80.96	9	90.00
รวม	21	100	10	100
3.รูปแบบการชำระเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)				
1.บัตรเครดิต/บัตรเดบิต	2	9.52	1	10.00
2.โอนผ่านบัญชีธนาคาร	7	33.33	3	30.00
3.true money wallet,paypal	5	23.81	-	-
4.ชำระเงินปลายทาง	1	4.76	-	-
5.โอนผ่านบัญชีธนาคาร และ ชำระเงินปลายทาง	1	4.76	-	-
6.บัตรเครดิต/บัตรเดบิตและ true money wallet,paypal	1	4.76	2	20.00
7.บัตรเครดิต/บัตรเดบิต และชำระเงินปลายทาง	4	19.06	4	40.00
รวม	21	100	10	100
4 มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคารมีกี่บัญชี				
1 บัญชี	11	52.38	6	60.00
2 บัญชี	4	19.05	2	20.00
3 บัญชี	4	19.05	2	20.00
4 บัญชี	1	4.76	-	-
5 บัญชี	1	4.76	-	-
รวม	21	100	10	100

5 บัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับร้านค้า จำนวน				
1 ร้าน	11	52.38	8	80.00
2 ร้าน	8	38.10	2	20.00
3 ร้าน	2	9.52	-	-
รวม	21	100	10	100
6 รูปแบบบัญชีธนาคาร				
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	5	23.82	9	90.00
- ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลหลายคน รวมกัน	7	33.33	-	-
- ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละ คนกัน	7	33.33	1	10.00
- ชื่อบัญชีเป็นชื่อของร้านค้า	2	9.52	-	-
รวม	21	100	10	100
7.ในช่วงปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนบัญชี รับชำระเงินเป็นของบุคคลต่าง ๆ กัน				
- ไม่มีการเปลี่ยนบัญชี	11	52.38	8	80.00
- มีการเปลี่ยนบัญชี	10	47.62	2	20.00
รวม	21	100		100
8.รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ ประมาณ				
- ไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี	2	9.52	1	10.00
- 120,000 บาท - 1,200,000 บาท ต่อปี	9	42.86	2	20.00
- 1,200,000 บาท - 2,000,000 บาท ต่อปี	3	14.29	3	30.00
- 2,000,000 บาทขึ้นไป	7	33.33	4	40.00
รวม	21	100	10	100

จากตารางที่ 26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการกลุ่มที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน จำนวน 21 ราย มีการขายสินค้าออนไลน์ช่องทางสูงสุดคือทาง Facebook จำนวน 11 ราย โดย เป็นการขายผ่านช่องทาง Facebook เพียงช่องทางเดียว จำนวน 6 ราย และขายช่องทาง Facebook และช่องทางอื่นด้วย จำนวน 5 ราย และช่องทางอื่น ๆ จำนวนเท่า ๆ กัน จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ส่วนใหญ่ ช่วง มากกว่า 3000 ครั้งต่อปีจำนวน 17 ราย (ร้อยละ 78.96) และช่วง 1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้งต่อปี และช่วง 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี ช่วงละ จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 9.52) รูปแบบการชำระเงินส่วนใหญ่ โอนผ่านบัญชีธนาคาร จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33) รองลงมา True money wallet, Paypal จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) จำนวนบัญชีธนาคารที่มีการชำระเงิน ส่วนใหญ่มี 1 บัญชี จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 52.38) รองลงมา มี 2 บัญชี และ 3 บัญชี จำนวนเท่ากัน จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 19.05) จำนวนร้านค้า ที่ใช้บัญชีธนาคารส่วนใหญ่ 1 ร้าน จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 52.38) รองลงมา 2 ร้าน จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 38.10) บัญชีธนาคาร ส่วนใหญ่ เป็นแบบ ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลหลายคนรวมกัน และชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33) รองลงมาเป็นแบบชื่อบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.82) ในช่วงปีที่ผ่านมาไม่มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงิน จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 52.38) และมีการเปลี่ยนบัญชีเป็นของบุคคลต่าง ๆ 10 ราย (ร้อยละ 47.62) รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ส่วนใหญ่ช่วง 120,000 บาท - 1,200,000 บาท จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 42.86) รองลงมาช่วง 2,000,000 บาทขึ้นไป จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33)

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีกรยื่นภาษีจำนวน 10 ราย มีการขายสินค้าออนไลน์ช่องทางสูงสุดคือทาง Facebook จำนวน 6 ราย โดย เป็นการขายผ่านช่องทาง Facebook เพียงช่องทางเดียว จำนวน 3 ราย และขายช่องทาง Facebook และช่องทางอื่นด้วย จำนวน 3 ราย และช่องทางที่สูงรองลงมาคือ Shopee จำนวน 4 ราย โดยขายผ่านช่องทาง Shopee เพียงช่องทางเดียว 1 ราย และขายช่องทาง Shopee และช่องทางอื่นด้วย จำนวน 3 ราย และทั้ง 3 รายเป็นการขายผ่านช่องทาง Facebook ด้วย จำนวนครั้งที่มีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ส่วนใหญ่ ช่วง มากกว่า 3000 ครั้งต่อปี จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 90.00) และช่วง 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี ช่วงละ จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 10.00) รูปแบบการชำระเงินส่วนใหญ่ เป็นบัตรเครดิต/เดบิตและ True money wallet, Paypal จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือโอนผ่านบัญชีธนาคาร จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 30.00) จำนวนบัญชีธนาคารที่มีการชำระเงิน ส่วนใหญ่มี 1 บัญชี จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 60.00) รองลงมา มี 2 บัญชี และ 3 บัญชี จำนวนเท่ากัน จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 20.00) จำนวนร้านค้าที่ใช้บัญชีธนาคารส่วนใหญ่ 1 ร้าน จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 80.00) รองลงมา 2 ร้าน จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 20.00) บัญชีธนาคารของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นแบบ ชื่อบัญชีเป็นบุคคลเดียวกันจำนวน 9 ราย (ร้อยละ 90.00) และบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกันจำนวน 1 ราย (ร้อยละ 10.00) ในช่วงปีที่ผ่านมาไม่มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงิน จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 80.00) และมีการเปลี่ยนบัญชีเป็นของบุคคลต่าง ๆ 2 ราย (ร้อยละ 20.00) รายได้จากการขายสินค้าออนไลน์ส่วนใหญ่ช่วง

2,000,000 บาทขึ้นไป จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 40.00) รองมาคือช่วง 1,200,000 บาท – 2,000,000 บาท จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 30.00)

ตารางที่ 27 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10)

ตัวแปร	กลุ่มที่ได้รับได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n = 21)		กลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3 ก่อนปีพ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีหรือไม่				
- เคยได้รับแจ้งเนื่องจาก ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด	6	28.57	-	-
- เคยได้รับแจ้งเนื่องจาก ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง	14	66.66	1	10.00
- ไม่เคยรับแจ้ง	1	4.76	9	90.00
รวม	21	100	10	100

จากตารางที่ 27 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการกลุ่มที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานจำนวน 21 ราย ก่อนปีพ.ศ.2562 เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี จากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง จำนวน 14 ราย (ร้อยละ 66.66) ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด 6 ราย (ร้อยละ 28.57) และไม่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีจำนวน 1 ราย (ร้อยละ 4.76)

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษีจำนวน 10 ราย ก่อนปีพ.ศ.2562 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีจากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้องจำนวน 9 ราย (ร้อยละ 90.00) และมีกลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี จากการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 10.00)

ตารางที่ 28 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและการถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n=21) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10)

ตัวแปร	กลุ่มที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน(n= 21)		กลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษี (n = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 ในปีที่ผ่านมาได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิม (ตอบมากกว่า 1ตัวเลือก)				
-ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอะไร	9	42.86	10	100
-เพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น	6	28.57	-	-
-เปลี่ยนช่องทางการขายสินค้า เพื่อรองรับการประเมินภาษี	6	28.57	-	-
รวม	21	100	10	100
2 ในปีที่ผ่านมาได้ปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิม				
- ไข่ เพื่อบริหารภาษี	6	28.57	-	-
- ไข่ ด้วยเหตุผลอื่น	10	47.62	2	20.00
- ไม่ใช่	5	23.81	8	80.00
รวม	21	100	10	100
3 ในปีที่ผ่านมาเคยได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า				
- เคยบ่อย	1	4.76	--	-
- เคยบางครั้ง	7	33.33	2	20.00
- ครั้งสองครั้ง	4	19.05	-	-
- ไม่เคย	6	28.57	8	80.00
- ไม่แน่ใจ	3	14.29	-	-

รวม	21	100	10	100
4.4 ถ้าเคยเป็นสินค้าประเภท				
- ไม่ตอบ	9	42.86	8	80.00
- เกษตร	1	4.76	1	10.00
- อาหาร	4	19.05	-	-
- สุขภาพและความงาม	2	9.52	-	-
- อุตสาหกรรม	3	14.29	-	-
- ธุรกิจบริการสังคม	1	4.76	-	-
- ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย	1	4.76	-	-
- ธุรกิจสนับสนุนสินค้า	-	-	1	10.00
รวม	21	100	10	100
4.5 ช่องทางที่ ร้องเรียนผ่านช่องทาง				
- ไม่ตอบ	9	42.86	8	80.00
- Bentoweb.com	1	4.76	-	-
- Facebook	4	19.06	1	10.00
- lgetweb.com	1	4.76	-	-
- Amazon	1	4.76	-	-
- Alibaba	1	4.76	-	-
- Instagram	1	4.76	-	-
- Twitter	1	4.76	-	-
- Website ของร้านต่าง ๆ	2	9.52	1	10.00
รวม	21	100	10	100
4.6 สินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง				
- ไม่ตอบ	9	42.86	8	80.00
- น้อยกว่า 200 บาท	1	4.76	-	-
- 200-500 บาท	3	14.29	-	-
- 501-1000 บาท	5	23.81	1	10.00
- 1001-3000 บาท	1	4.76	1	10.00

- 3001-5000 บาท	1	4.76	-	-
- มากกว่า5000 บาท	1	4.76	-	-
รวม	21	100	10	100

จากตารางที่ 28 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินจำนวน 21 รายไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิมในปีที่ผ่านมา จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 42.86) รองลงมามีการปรับเปลี่ยนเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อเพื่อรองรับการประเมินภาษีและเปลี่ยนช่องทางทางการขายสินค้า จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 28.57) การปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิมในปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช้ด้วยเหตุผลอื่น จำนวน 10 ราย (ร้อยละ 47.62) ตอบใช้ เพื่อบริหารภาษี จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 28.57) ตอบไม่ใช่จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) ในปีที่ผ่านมาการได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าส่วนใหญ่ตอบว่าเคยบางครั้ง จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 33.33) รองลงมาตอบว่าไม่เคยจำนวน 6 ราย (ร้อยละ 28.57) ประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นอาหารจำนวน 4 ราย (ร้อยละ 19.05) รองลงมาเป็นประเภทอุตสาหกรรม จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 14.29) ช่องทางการร้องเรียนส่วนใหญ่ทาง Facebook จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 19.06) รองลงมา ทาง Website ร้านค้าจำนวน 2 ราย (ร้อยละ 9.52) ราคาสินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง 501-1000 บาท จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 23.81) รองลงมาราคา 200-500 บาท จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 14.29)

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานและไม่มีการยื่นภาษีจำนวน 10 ราย ในปีที่ผ่านมา ทุกรายไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิม การปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิมในปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่ใช่ จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 80.00) และตอบใช้ ด้วยเหตุผลอื่น จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 20.00) การได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เคยจำนวน 8 ราย (ร้อยละ 80.00) และเคยบางครั้ง จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 20.00) ประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียนคือสินค้าประเภทเกษตร และธุรกิจสนับสนุนสินค้าประเภทละ 1 ราย (ร้อยละ 10.00) ช่องทางการร้องเรียนทาง Facebook และช่องทาง Website ร้านค้าจำนวนช่องทางละ 1 ราย (ร้อยละ 10.00) ราคาสินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วง 501-1000 บาท และช่วง 1000 – 3000 บาท จำนวนราคาละ 1 ราย (ร้อยละ 10.00)

บทที่ 5

อภิปรายผล สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของรายได้ของผู้ประกอบการจากการเสียภาษีสินค้าออนไลน์ : ศึกษากรณีผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาซึ่งขายสินค้าออนไลน์ จำนวน 414 ราย จากการทำการสอบถามจากการส่งแบบสอบถามออนไลน์ในรูปแบบ google form ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2565 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

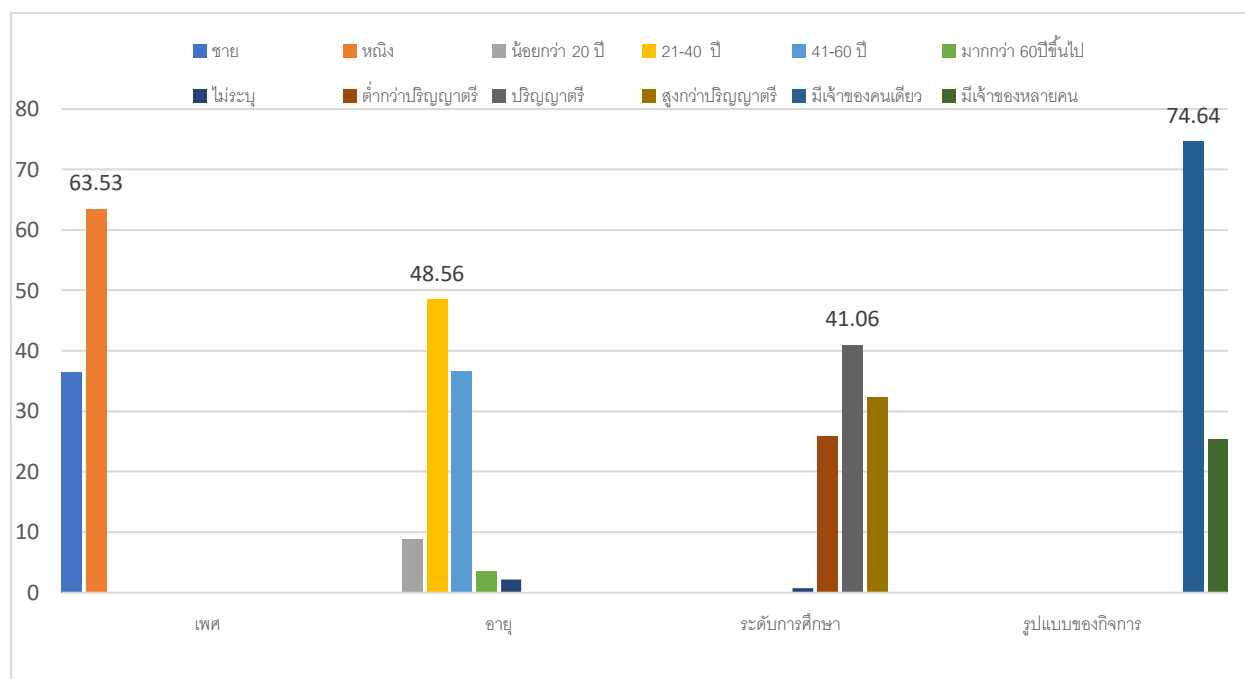
1) เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการถูกรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะเพื่อเรียกเก็บภาษีของผู้ประกอบการ

2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบของรายได้ที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

5.1 อภิปรายผล

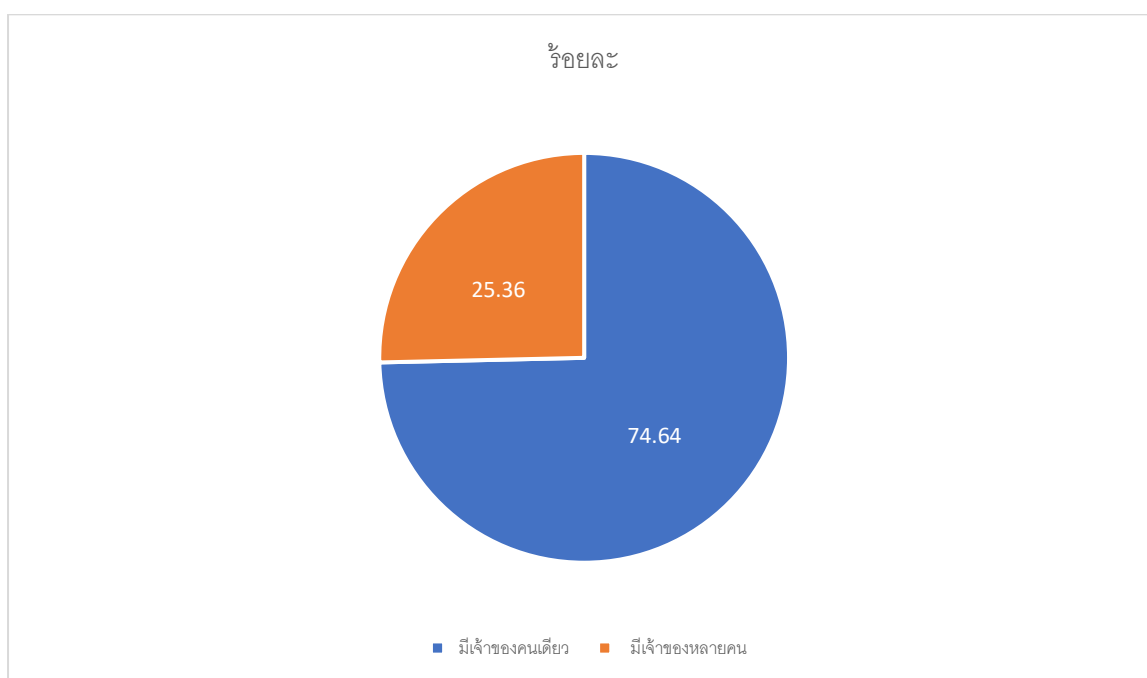
จากผลการวิจัยสามารถแยกอภิปรายตามส่วนได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ประกอบการ ทั้งหมด 414 คน

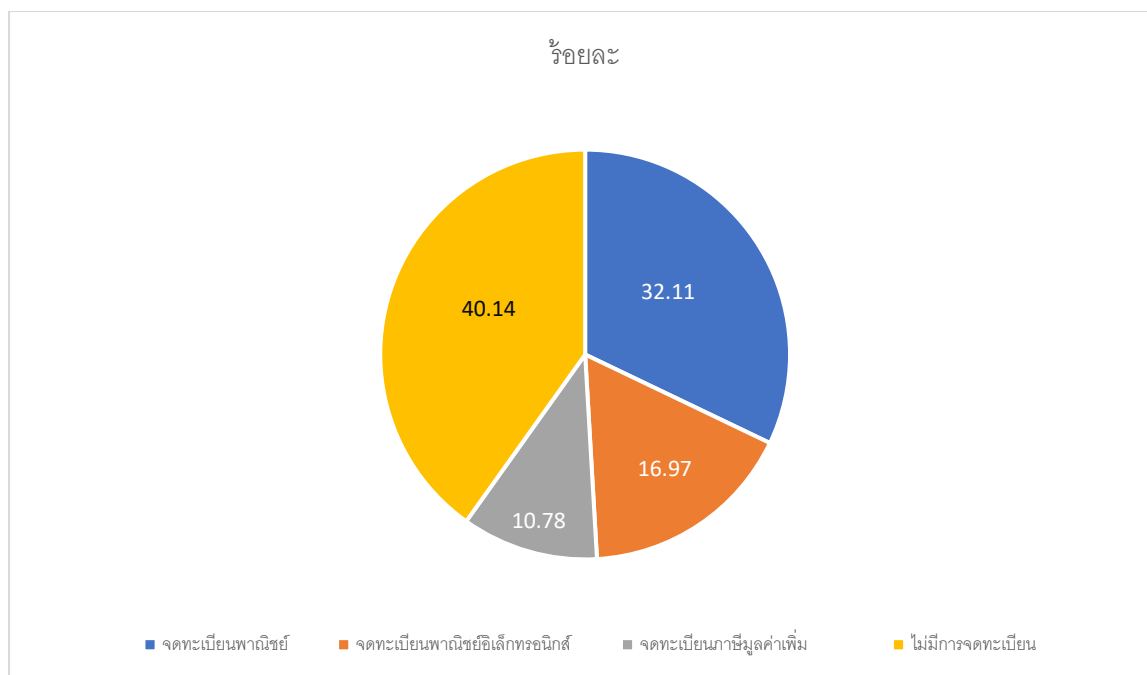
ภาพที่ 9 แผนภาพข้อมูลของผู้ประกอบการ

- ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.53 และส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 21-40 ปี ร้อยละ 48.56 ซึ่งเป็นช่วงวัยทำงาน ระดับการศึกษามีทั้งต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันผู้คนที่หันมาค้าขายเป็นจำนวนมาก อาจเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักซึ่งสามารถกระทำได้ทุกเพศทุกวัย และทุกระดับการศึกษา

ภาพที่ 10 แผนภาพกิจการของผู้ประกอบการ

- รูปแบบกิจการ ส่วนใหญ่เป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ร้อยละ 74.64 และคิดเป็นประมาณ 3 เท่าของการเป็นเจ้าของร่วมกับบุคคลอื่น

ภาพที่ 11 แผนภาพการจดทะเบียนของกิจการ

- จากภาพที่ 11 ส่วนใหญ่เป็นกิจการที่ไม่มีการจดทะเบียน ร้อยละ 40.14 สอดคล้องกับสถิติการขอเครื่องหมายของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า³¹และ บทความของ ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธี (2560)³² ที่กล่าวไว้ว่ายังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่ยังไม่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย

ในขณะที่การขายสินค้าออนไลน์นั้น กฎหมายกำหนดให้จะต้องมีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์³³ ซึ่งถ้าไม่มีการจดทะเบียนจะต้องรับโทษตามพ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 มาตรา 19(1)* แต่มีผู้ประกอบการเพียง ร้อยละ 16.97 ที่ได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย

³¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย, ธุรกรรมภาพรวมระบบชำระเงิน[ออนไลน์], 29 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา

<https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/PaymentSystems/Pages/StatPaymentTransactions.aspx>

³² ริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธี, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” วารสารปัญญาวิวัฒน์ 9,ฉบับพิเศษ (กรกฎาคม 2560): 238.

³³กระทรวงพาณิชย์, คำชี้แจงการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์[ออนไลน์], 4 เมษายน 2565. แหล่งที่มา

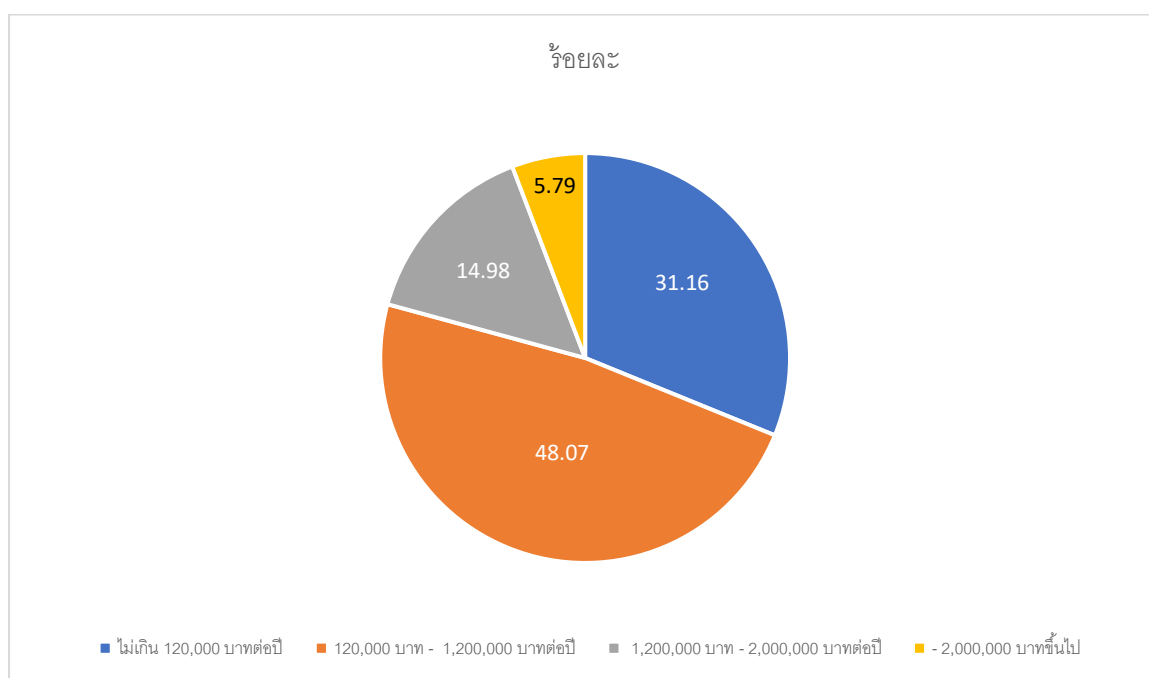
https://www.dbd.go.th/download/data_srevice/คำชี้แจงการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.pdf

*กิจการค้าที่เป็นพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ที่ถือว่าเป็นการ จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

1. การซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. การบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP)

อีกทั้งการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการที่มีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี จะต้องมีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มพบว่ามี ร้อยละ 10.78 ที่ได้มีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ มีผู้ประกอบการที่มีการจดทะเบียนพาณิชย์ร้อยละ 32.11

ภาพที่ 12 แผนภาพรายได้ของกิจการ

- มีผู้ประกอบการที่มีรายได้ 120,000 บาท ขึ้นไป ถือเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ร้อยละ 68.84 และมีผู้ประกอบการที่มีรายได้เกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปี ร้อยละ 5.79 ถือเป็นผู้มีหน้าที่ต้องจด

3. การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting)

4. การบริการตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ (E-Marketplace)

*มาตรา 19 ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใด

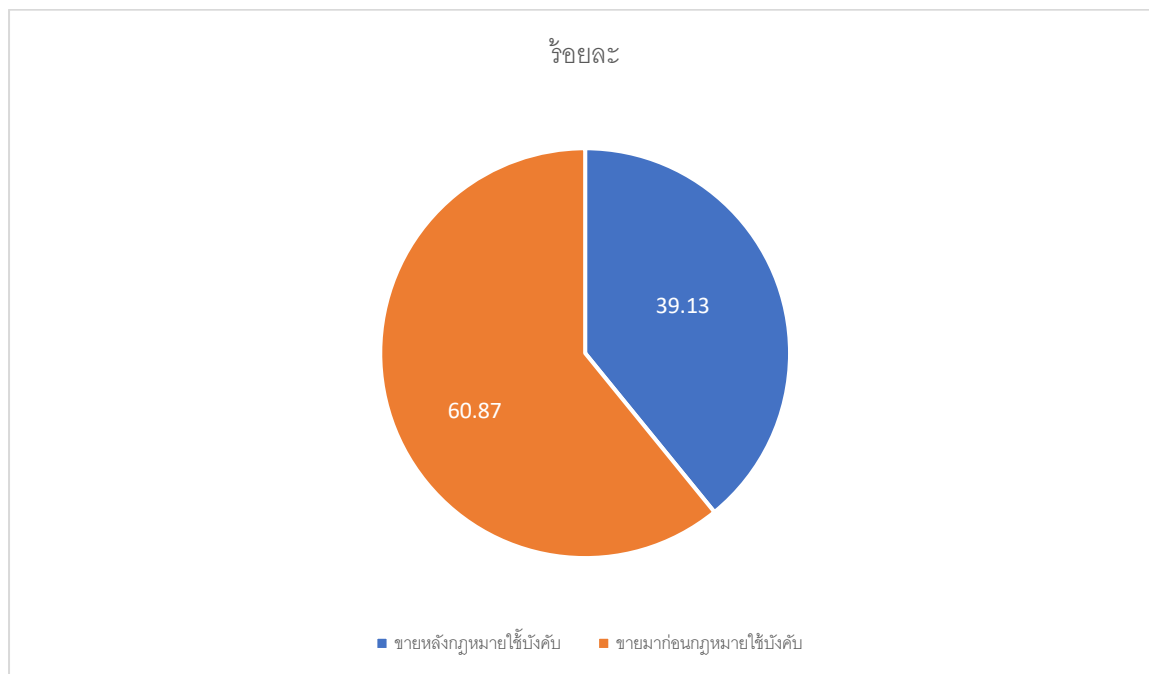
(1) ไม่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(2) แสดงรายการเท็จ หรือ

(3) ไม่มาให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์หรือ

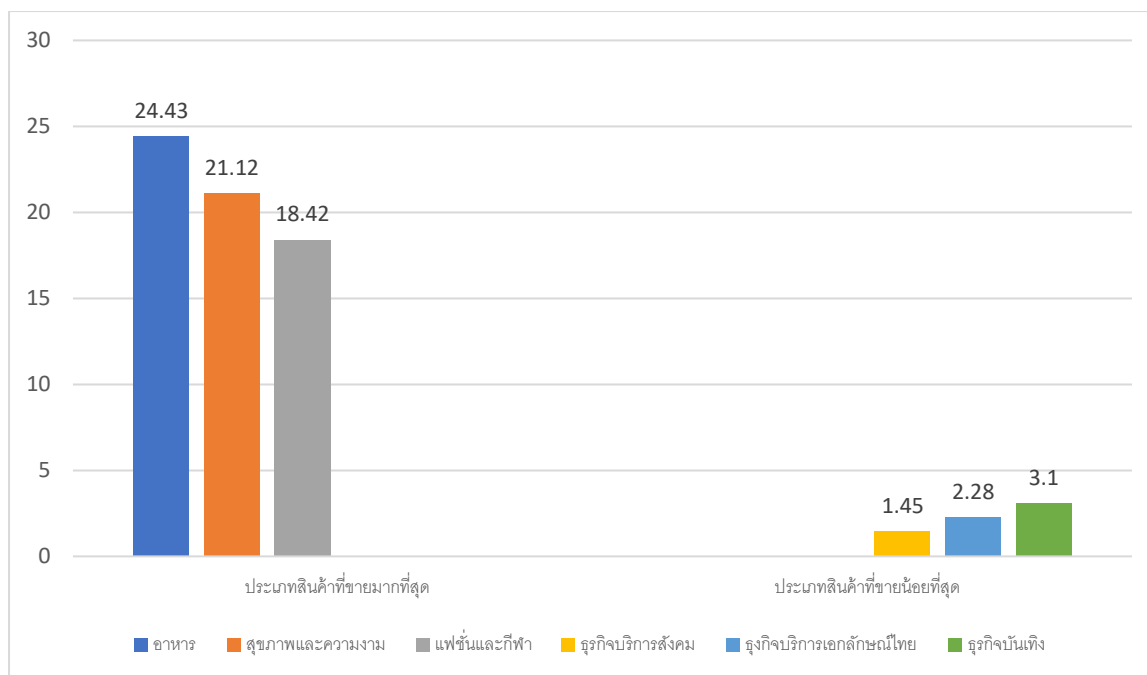
พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบตามมาตรา 17 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และในกรณีตาม (1) อันเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและพบว่าทุกรายเป็นผู้ที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับภาพที่ 11 ที่มีผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10.78

ภาพที่ 13 แผนภาพระยะเวลาการขายสินค้าออนไลน์

- ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการค้าขายออนไลน์มาแล้วเฉลี่ย 3.74 ปี และมีผู้ประกอบการจำนวนร้อยละ 39.13 ที่เริ่มขายของออนไลน์ภายหลังจากที่มีกฎหมายใช้บังคับ และในขณะที่มีผู้ประกอบการ ร้อยละ 60.87 มีการขายสินค้าออนไลน์มาแล้วก่อนที่มีการใช้บังคับกฎหมาย

ภาพที่ 14 แผนภาพประเภทของกิจการ

- กิจการส่วนใหญ่ 3 อันดับแรกเป็นกิจการประเภทอาหาร ร้อยละ 24.43 ได้แก่ สินค้าจำพวก ผัก ผลไม้แช่เย็น แช่แข็ง และแปรรูป, อาหารทะเล, อาหารฮาลาล, และอาหารอื่น ๆ เป็นต้น³⁴ รองลงมาคือ สุขภาพและความงาม ร้อยละ 21.12 ซึ่งได้แก่สินค้าจำพวก เครื่องสำอางสบู่อ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว และ ผลิตภัณฑ์และเภสัชกรรม เป็นต้น³⁵ และเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่งบ้าน ร้อยละ 18.42 ซึ่งได้แก่สินค้าจำพวก อัญมณีและเครื่องประดับ สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม ผ้าผืนและเส้นด้าย ของเล่น เครื่องเขียน/อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน เป็นต้น³⁶ ส่วนประเภทสินค้าที่มีการขายออนไลน์น้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ธุรกิจบริการสังคม ร้อยละ 1.45 ได้แก่ ธุรกิจสุขภาพ³⁷ ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย ร้อยละ 2.28 ได้แก่ ร้านอาหารไทย สปาไทย³⁸ และ ธุรกิจบันเทิง ร้อยละ 3.10 ได้แก่ ภาพยนตร์ ดิจิตอลคอนเทนต์ เป็นต้น³⁹

³⁴ กระทรวงพาณิชย์, i-service บริการข้อมูลสารสนเทศตามหมวดสินค้า[ออนไลน์], 24 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา <https://www.moc.go.th/th/page/item/index/id/1>

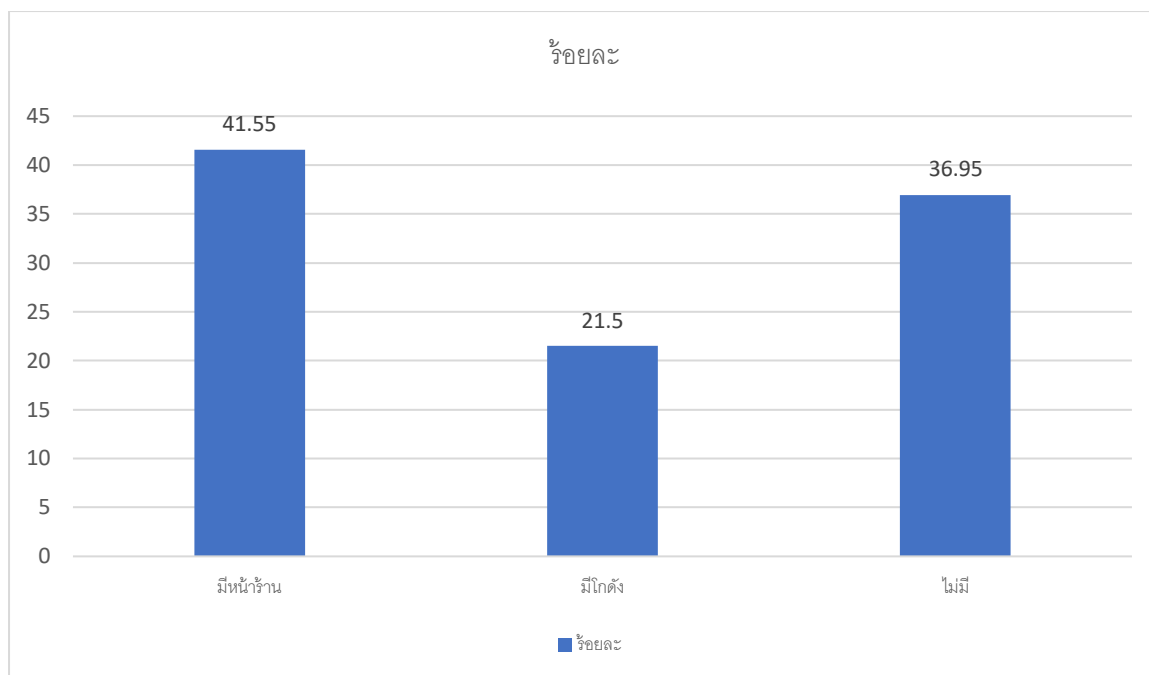
³⁵ เรื่องเดียวกัน

³⁶ เรื่องเดียวกัน

³⁷ เรื่องเดียวกัน

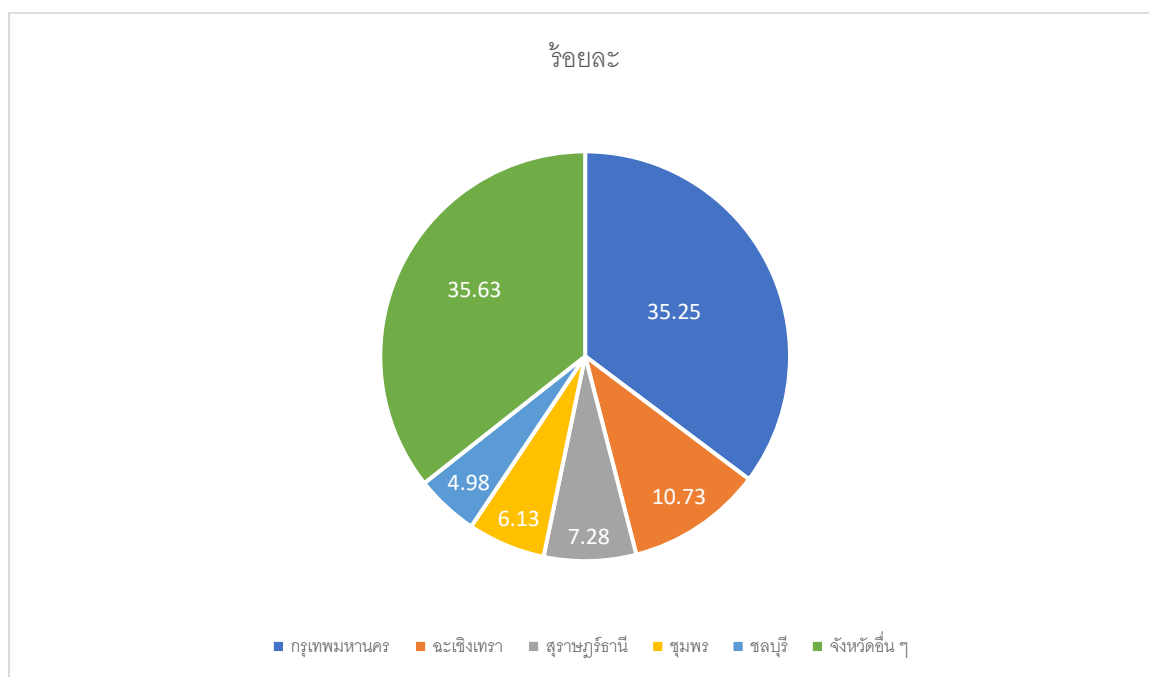
³⁸ เรื่องเดียวกัน

³⁹ เรื่องเดียวกัน

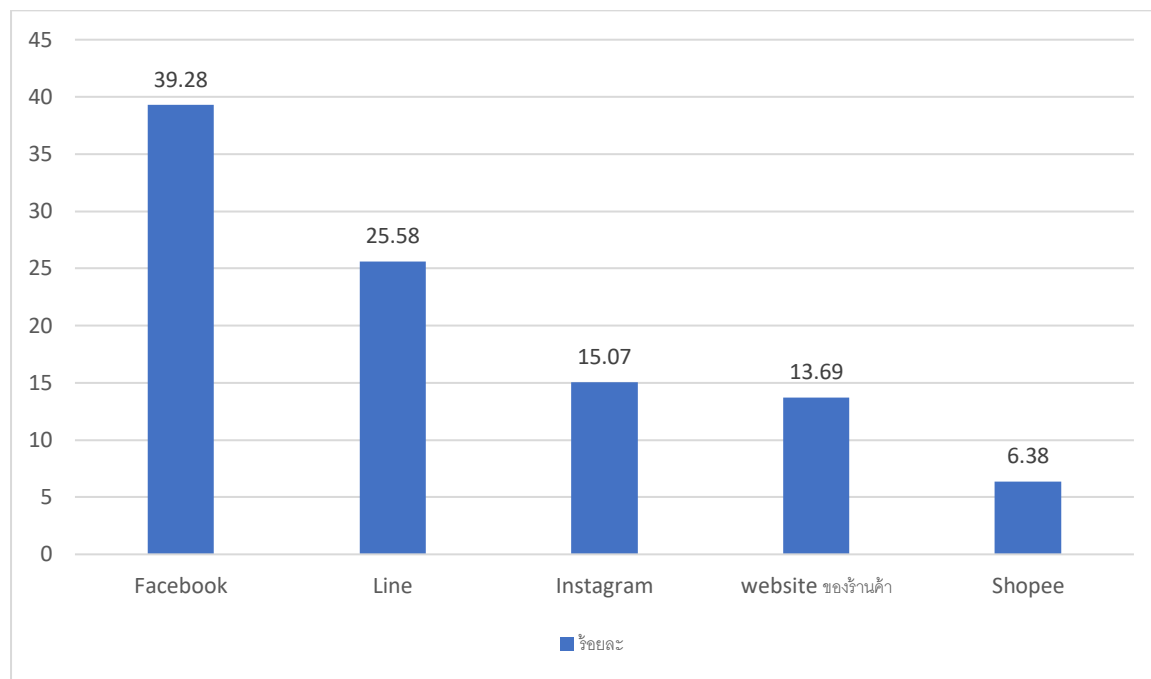
ภาพที่ 15 แผนภาพการมีหลักแหล่งของกิจการ

- กิจการส่วนใหญ่เป็นกิจการที่มีหน้าร้าน ร้อยละ 41.55 และมีกิจการที่มีโกดัง ร้อยละ 21.50 และกิจการที่ไม่มีทั้งหน้าร้านและโกดัง ร้อยละ 36.95

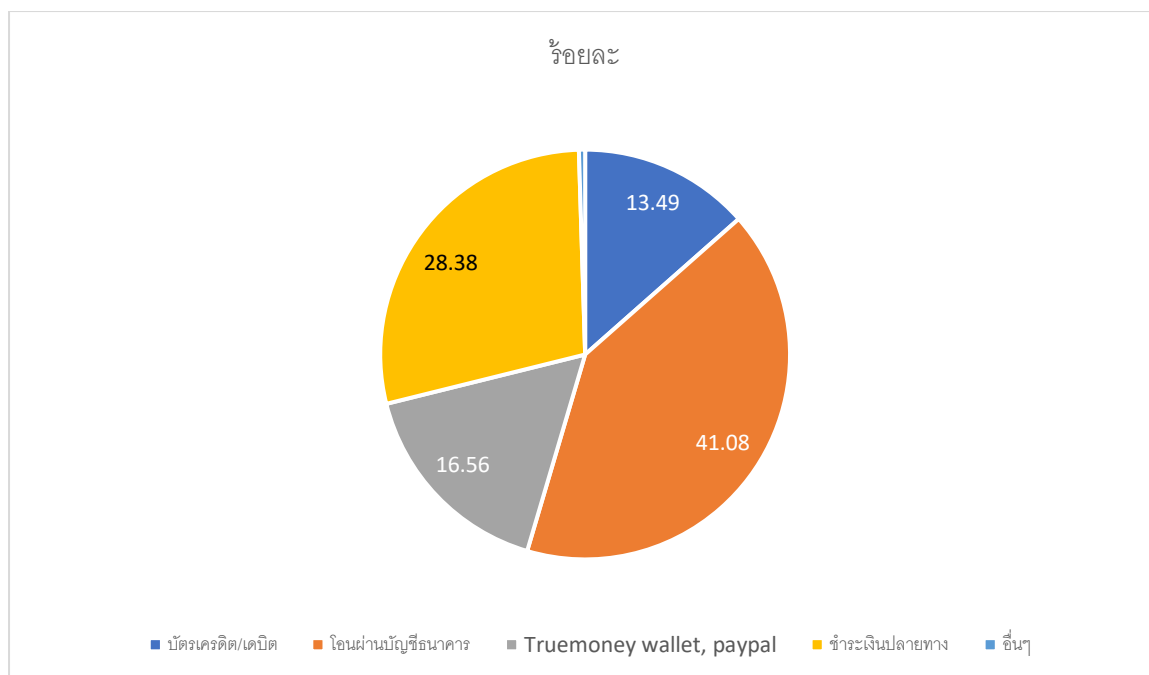
ภาพที่ 16 แผนภาพจังหวัดที่มีหลักแหล่งตั้งอยู่

- หลักแหล่งของกิจการของผู้ประกอบการอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด ร้อยละ 35.25 รองลงมาคือจังหวัด ฉะเชิงเทราร้อยละ 10.73

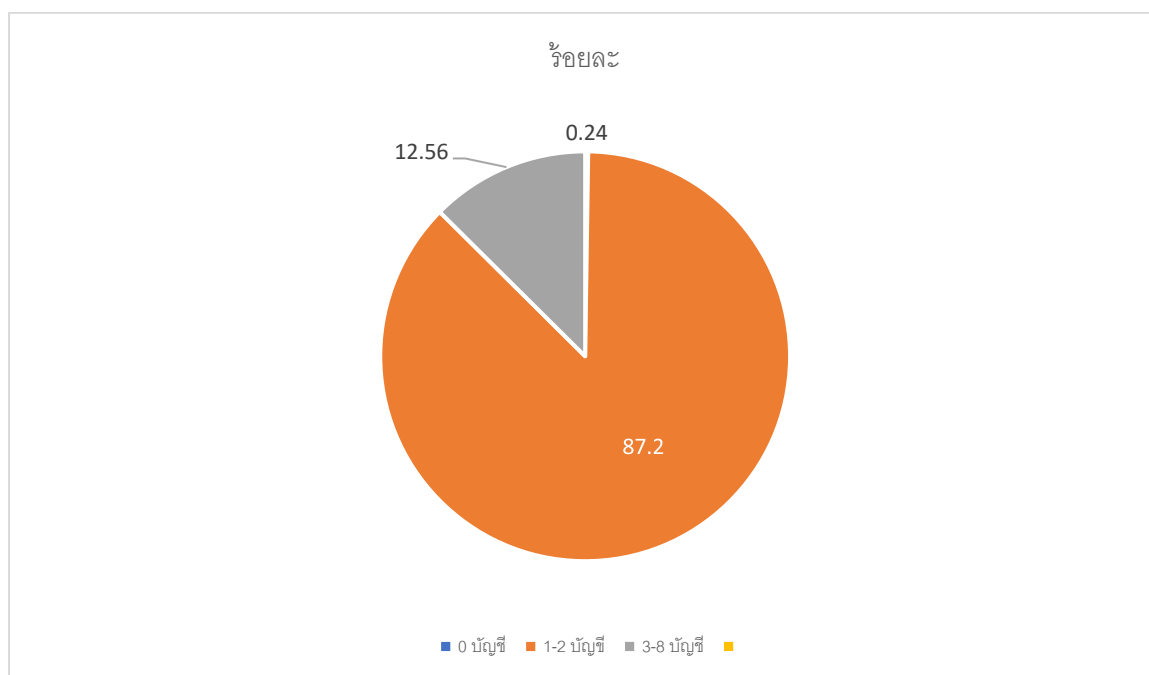
ภาพที่ 17 แผนภาพช่องทางการขายสินค้า

- ช่องทางในการขายสินค้าออนไลน์ส่วนใหญ่คือ Facebook ร้อยละ 39.28 รองลงมาคือ Line ร้อยละ 25.58

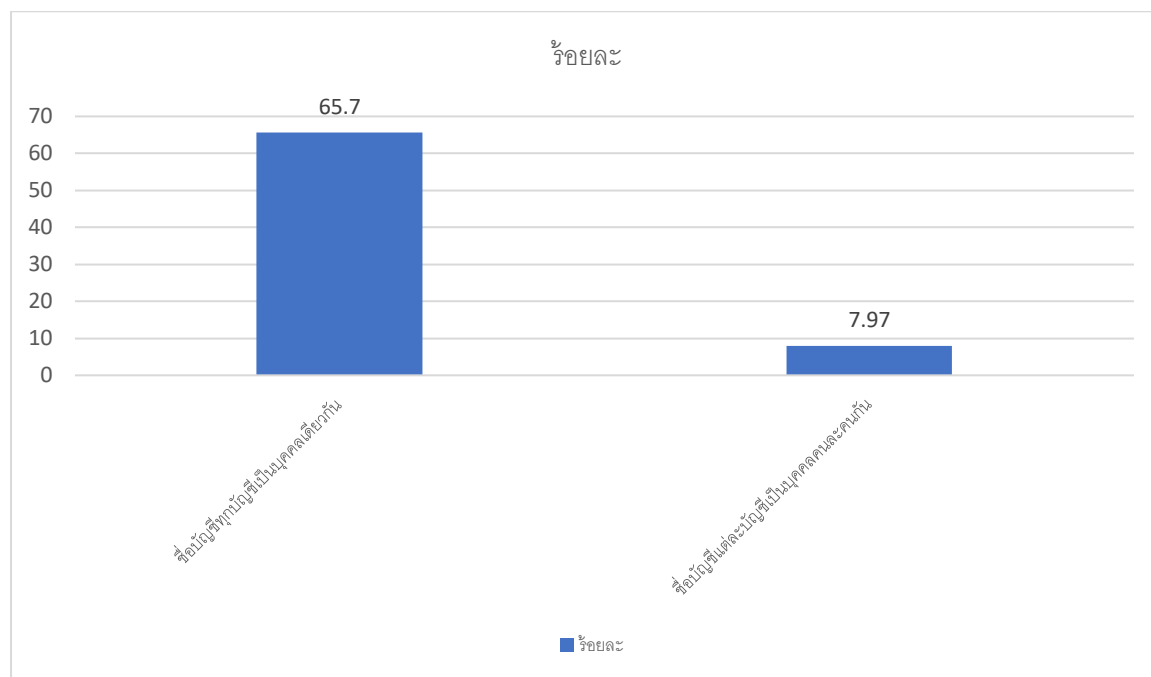
ภาพที่ 18 แผนภาพรูปแบบการชำระเงิน

- รูปแบบการชำระเงินผู้ประกอบการมีการจัดให้มีการชำระเงินโดยการโอนผ่านบัญชีธนาคารมากที่สุด ร้อยละ 41.08 และรองลงมาคือการใช้ชำระเงินแบบปลายทาง ร้อยละ 28.38

ภาพที่ 19 แผนภาพจำนวนบัญชีธนาคาร

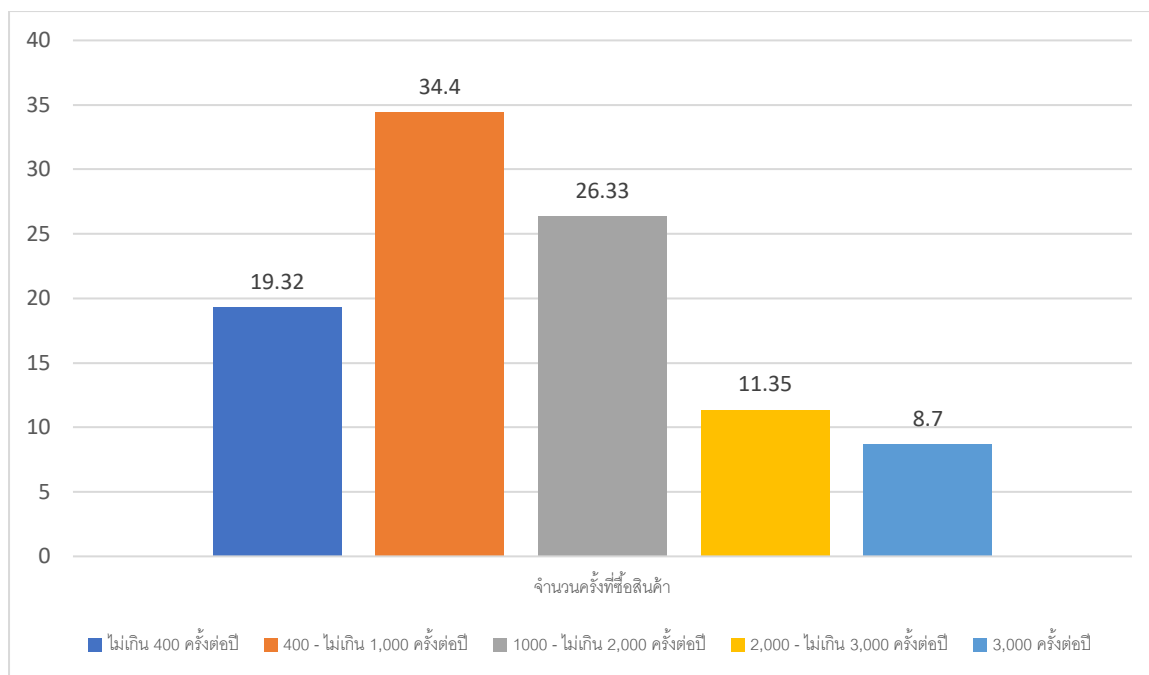
- ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จัดให้มีการชำระเงินผ่านบัญชีธนาคารประมาณ 1-2 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 87.2 และจำนวน 3- 8 บัญชีร้อยละ 12.56 และมีร้อยละ 0.24 (1 ร้าน) ที่ไม่มีการจัดให้ชำระเงินผ่านบัญชีธนาคาร

ภาพที่ 20 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคาร

- บัญชีธนาคารสำหรับกิจการ 1 ร้าน โดยส่วนใหญ่แล้วมีชื่อบัญชีเป็นบุคคลคนเดียว ร้อยละ 65.7 ในขณะที่มีชื่อบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน ร้อยละ 7.97 ซึ่งเป็นกรณีที่มีโอกาสที่ทำให้ผู้ประกอบการอาจมีการหลีกเลี่ยงจากการกรอกรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะได้⁴⁰

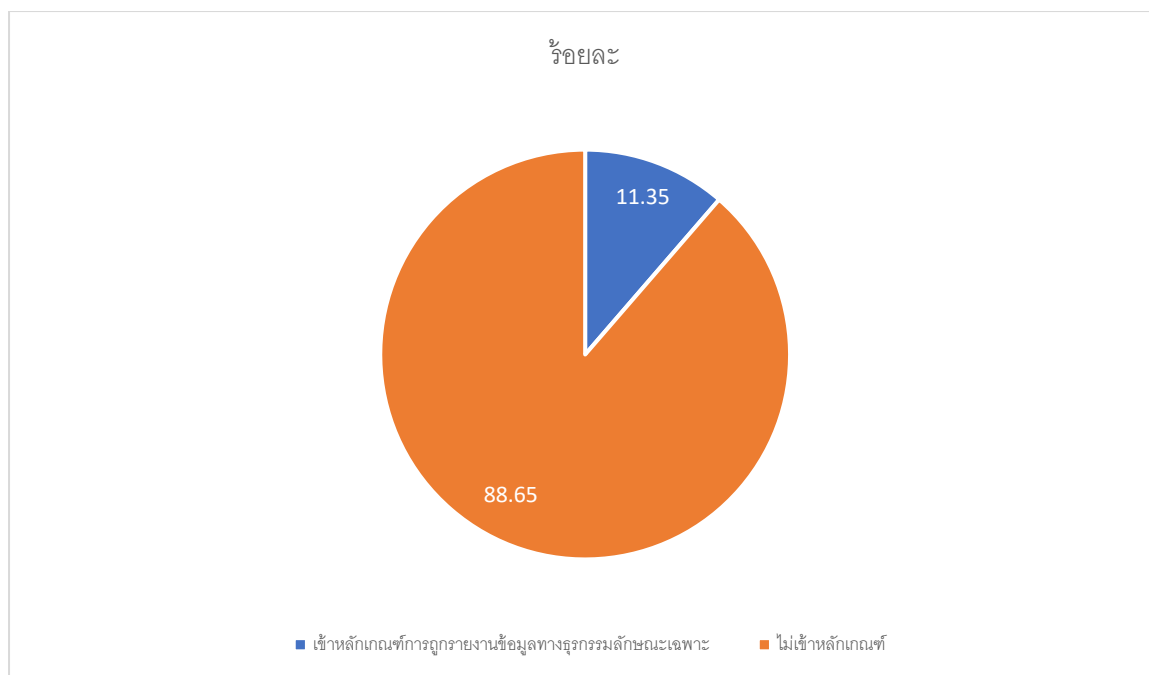
⁴⁰ ปิยนันท์ ศรีทองทิพย์ และ พิชญ์สินี ศรีสวัสดิ์, “ผลกระทบที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ,” วารสารร่วมพฤษภูมิ มหาวิทยาลัยเกริก 38,2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2563): 90

ภาพที่ 21 แผนภาพจำนวนครั้งของลูกค้าที่มีการซื้อสินค้า

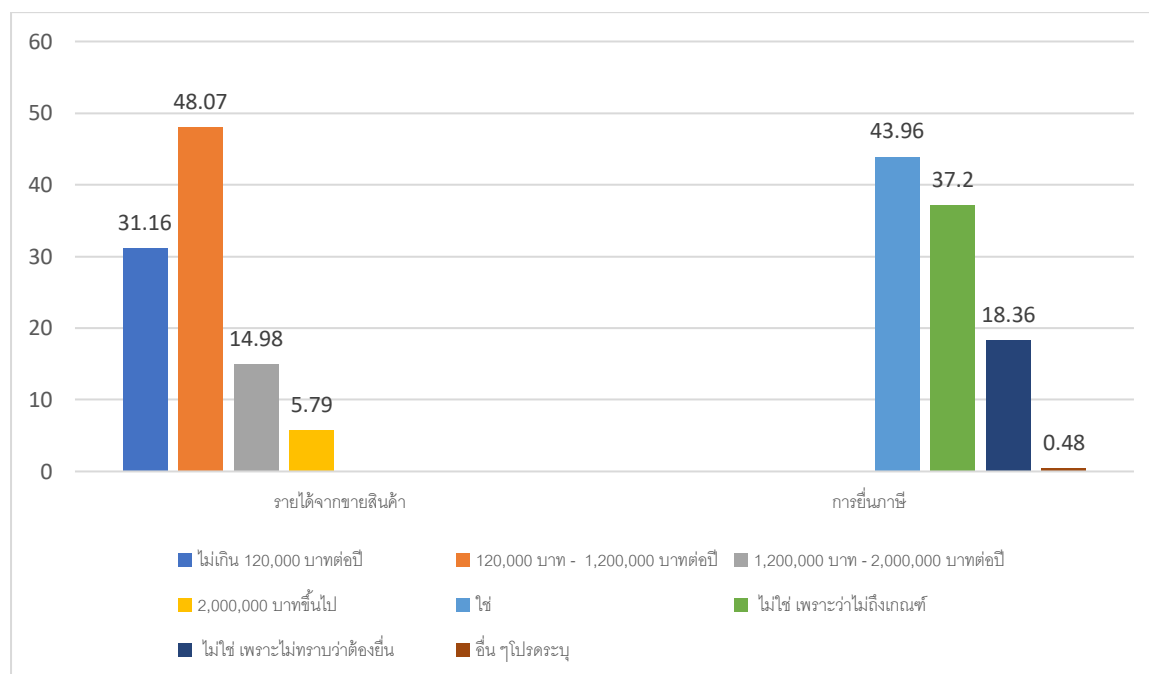
- กิจการส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งของลูกค้าที่มีการซื้อสินค้าอยู่ที่ 400 - ไม่เกิน 1000 ครั้งต่อปี ร้อยละ 34.4 และจำนวนครั้งเกิน 400 ครั้งขึ้นไป ซึ่งถือเป็นจำนวนครั้งที่ย่อยที่สุดที่กฎหมายกำหนดให้อาจจะต้องถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะคิดเป็น ร้อยละ 80.67 และมีจำนวนครั้งไม่เกิน 400 ครั้งต่อปี จำนวนร้อยละ 19.32

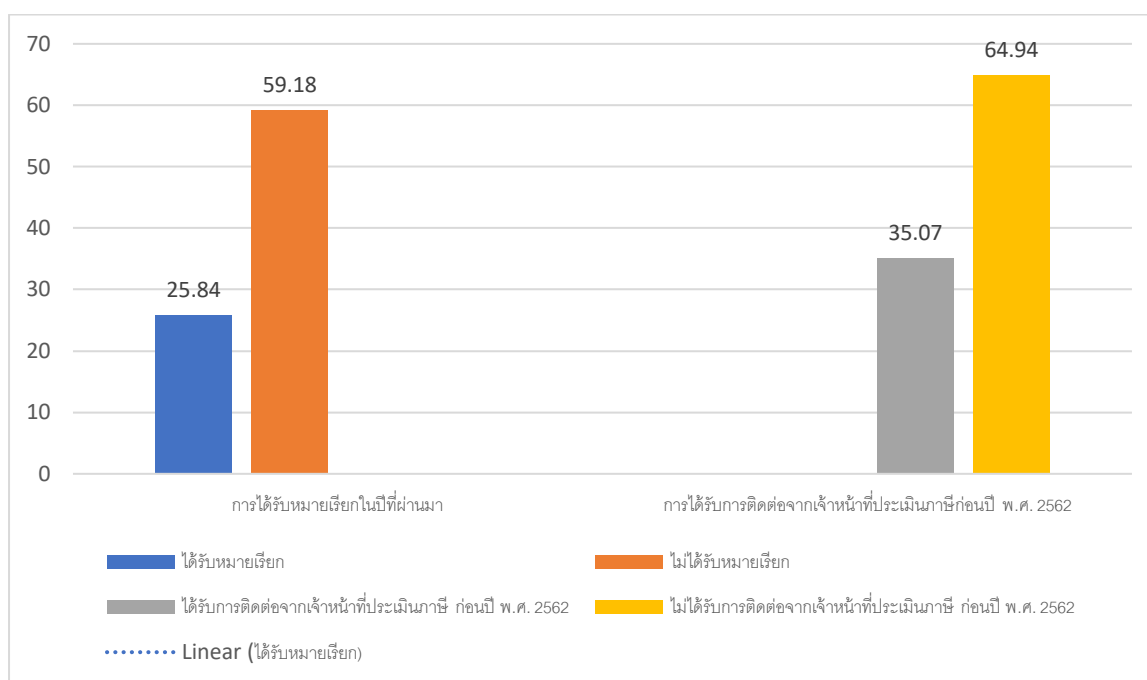
ภาพที่ 22 แผนภาพการเข้าหลักเกณฑ์การสุ่มรายงานข้อมูลทางธุรกิจกรมลักษณะเฉพาะ

- เมื่อพิจารณาจำนวนครั้งประกอบกับรายได้ของกิจการแล้ว มีผู้เข้าหลักเกณฑ์ที่กฎหมายมาตรา 3 สัตตรส เพียงร้อยละ 11.35 (47 ราย)

ภาพที่ 23 แผนภาพรายได้ของผู้ประกอบการและการยื่นภาษี

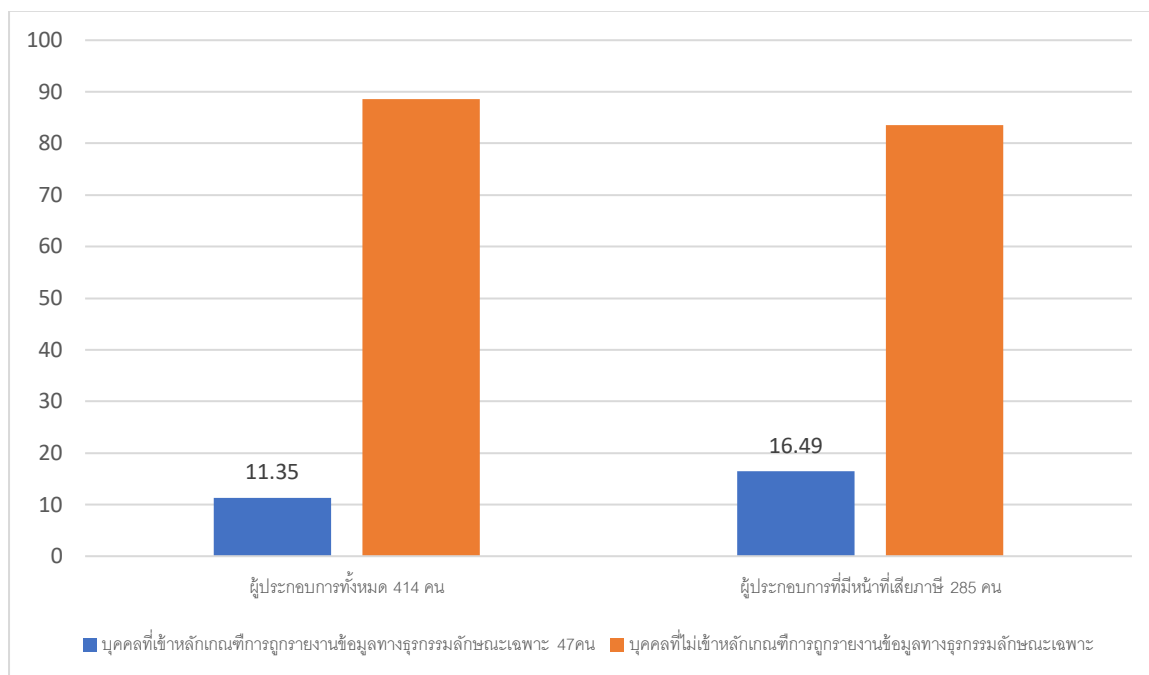
- การชำระภาษีของผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการเพียง ร้อยละ 43.96 ที่มีการยื่นภาษี มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งหมด ร้อยละ 68.84 ในขณะที่ผู้ประกอบการจำนวน ร้อยละ 37.2 ที่ไม่ได้ยื่นภาษีเพราะคิดว่าไม่ถึงเกณฑ์และมีผู้ประกอบการ ร้อยละ 18.36 ที่ไม่ยื่นภาษีเพราะไม่ทราบว่าไม่ต้องยื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ข้อมูลที่ว่าผู้ประกอบการที่มีรายได้ไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่มียกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ร้อยละ 31.16

ภาพที่ 24 แผนภาพการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานในปีก่อนและปีที่ผ่านมา

- จากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการทั้งหมด พบว่าก่อนปี พ.ศ. 2562 มีผู้ประกอบการที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเนื่องจากไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนดหรือมีการยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้องรวม ร้อยละ 35.07 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ก่อนจะมีการใช้บังคับกฎหมาย มาตรา 3 สัตตรส ต่อมาเมื่อมีการออกกฎหมายและมีสถาบันการเงินตามกฎหมายมาตรา 3 สัตตรส ให้มีการส่งรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ กลับพบว่า ในปีที่ผ่านมาผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียก ร้อยละ 25.84 ซึ่งน้อยกว่าก่อนปีพ.ศ. 2562

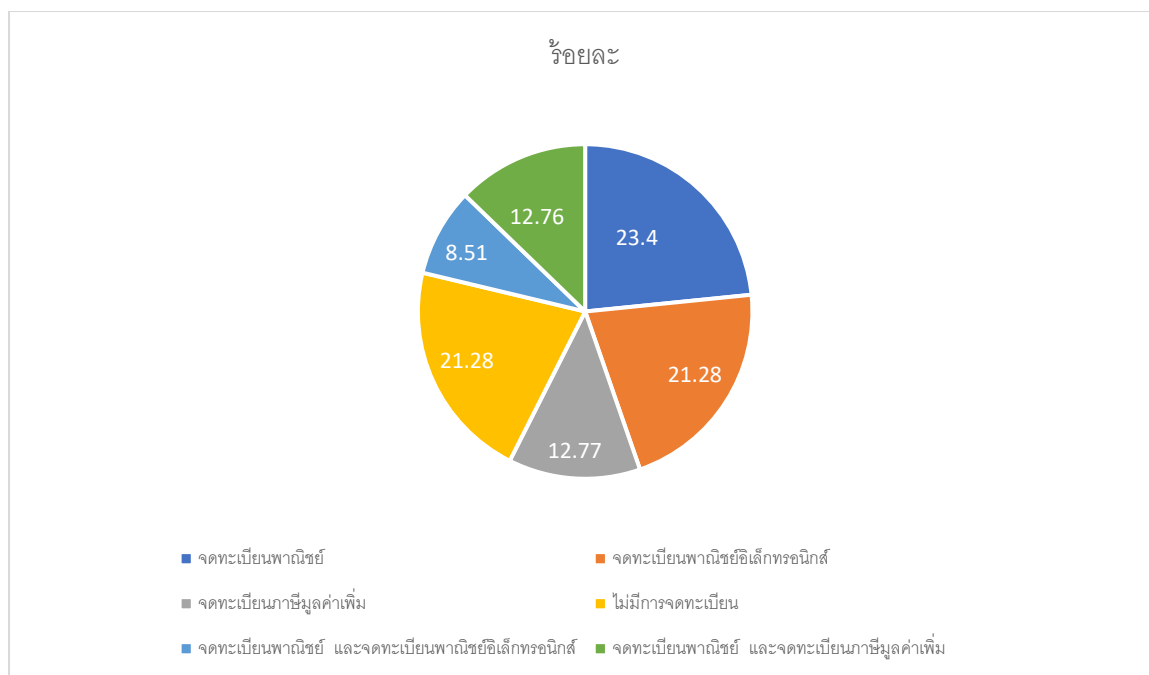
ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

ภาพที่ 25 แผนภาพผู้ประกอบการที่จะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

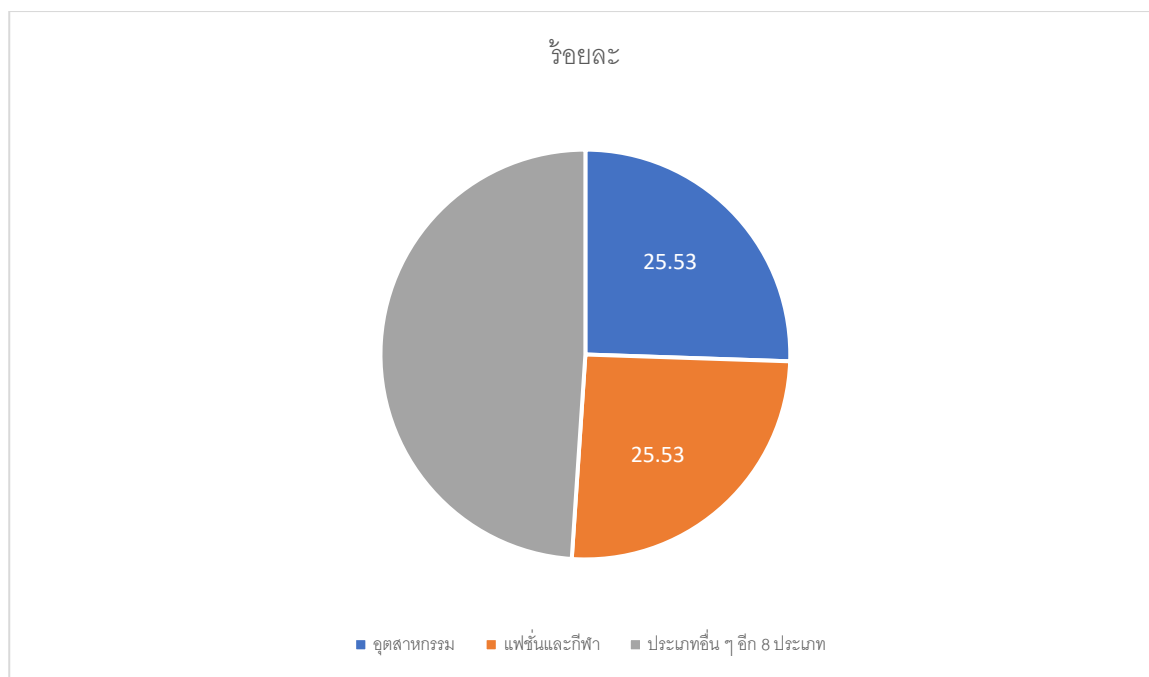
- ผู้ประกอบการที่จะถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะได้จะต้องมีลักษณะตามมาตรา 3 สัตตรส กล่าวคือมีจำนวนครั้งในการซื้อขายสินค้า ตั้งแต่สามพันครั้งขึ้นไป หรือตั้งแต่สี่ร้อยครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป รวมทั้งพบว่ามีผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว ร้อยละ 11.35 (47 ราย)ของผู้ประกอบการทั้งหมด และคิดเป็นร้อยละ 16.49 จากผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ที่มีหน้าที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือมีรายได้ 120,000 บาท ขึ้นไป⁴¹ (จำนวน 285 คน) ดังนั้น การออกกฎหมายมาตรา 3 สัตตรสเพื่อตรวจสอบข้อมูลทางธุรกรรมของบุคคลนั้น กฎหมายออกกฎหมายมาให้สถาบันการเงินตามที่กฎหมายกำหนด มีหน้าที่รายงานข้อมูลสามารถรายงานข้อมูลของผู้ประกอบการได้เพียง ร้อยละ 11.35 ของผู้ประกอบการทั้งหมด และร้อยละ 16.49 ของผู้มีหน้าที่เสียภาษี

⁴¹ กระทรวงพาณิชย์, i-service บริการข้อมูลสารสนเทศตามหมวดสินค้า[ออนไลน์], 24 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา <https://www.moc.go.th/th/page/item/index/id/1>

ภาพที่ 26 แผนภาพการจดทะเบียนของผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์

- จากแผนภาพการจดทะเบียนของผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์ พบว่าผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่มีการจดทะเบียน ร้อยละ 78.72 แต่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพียง ร้อยละ 21.28 และมีการจดทะเบียนพาณิชย์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 8.51 และไม่มีการจดทะเบียนใด ๆ ร้อยละ 21.28

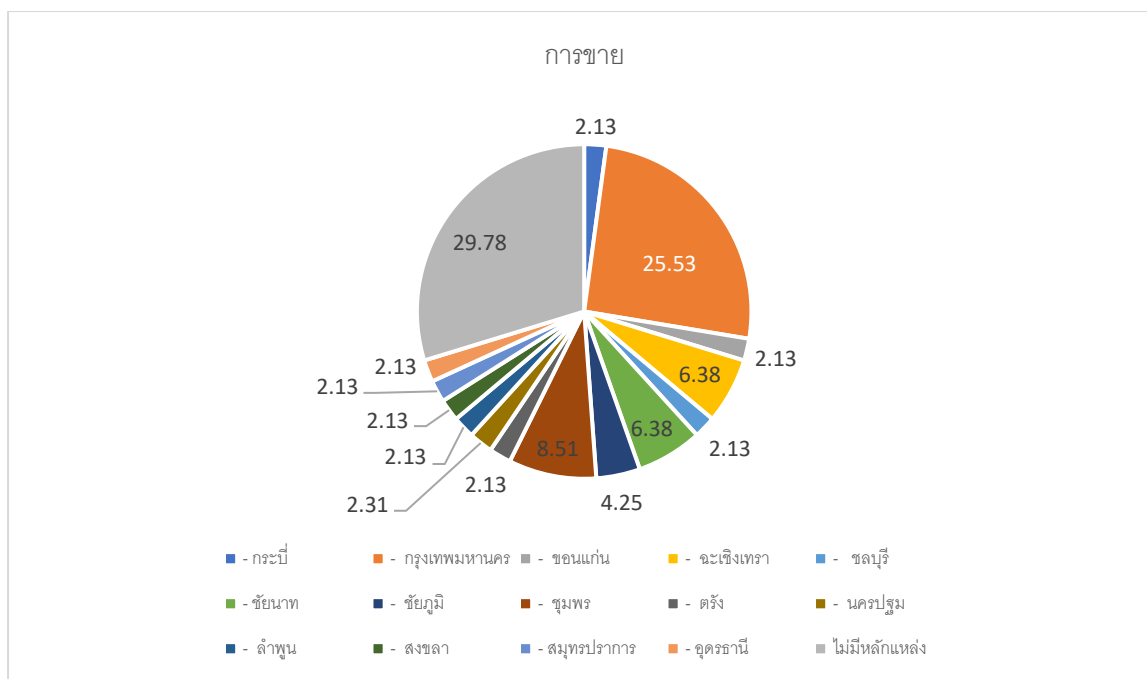

ภาพที่ 27 แผนภาพประเภทของสินค้าที่ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ขาย

- ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ ส่วนใหญ่ขายสินค้าประเภทอุตสาหกรรม ร้อยละ 25.53 ได้แก่ สินค้าจำพวกเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, ยานยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ, สิ่งพิมพ์ กระดาษ และบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น⁴² และแฟชั่นและกีฬา ร้อยละ 25.53 ได้แก่ สินค้าจำพวกอัญมณีและเครื่องประดับ สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม ผ้าผืนและเส้นด้าย ของเล่น เครื่องเขียน/อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน เป็นต้น⁴³ และแตกต่างจากผู้ประกอบการทั้งหมด ตามภาพที่ 14

⁴² เรื่องเดียวกัน

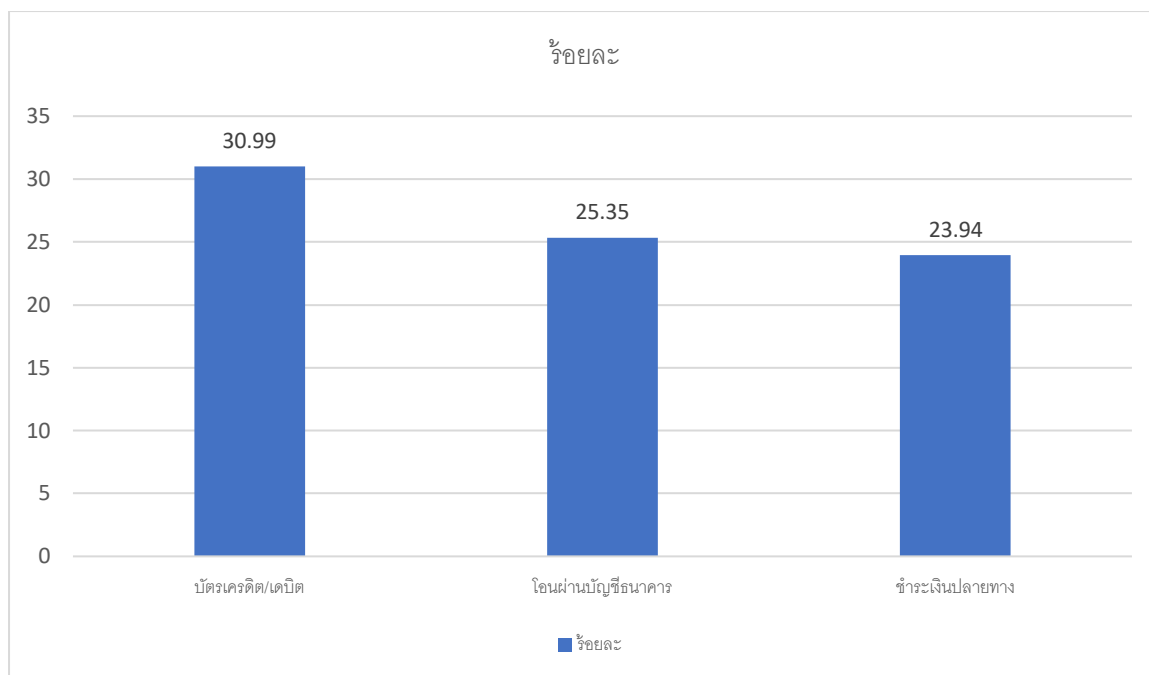
⁴³ เรื่องเดียวกัน

ภาพที่ 28 แผนภาพจังหวัดที่ตั้งหลักแหล่ง

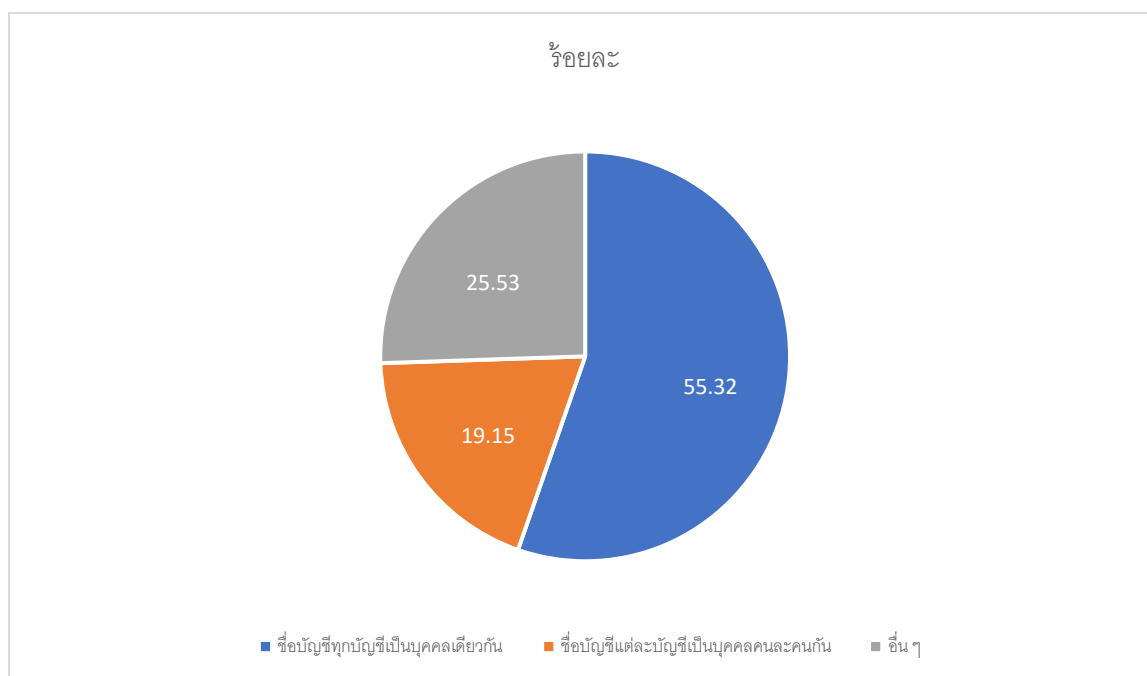
- กิจกรรมส่วนใหญ่มีหน้าร้าน ร้อยละ 38.30 และถ้าหากมีหลักแหล่งเป็นหน้าร้านหรือโกดัง ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร 12 ราย ร้อยละ 25.5

- จากตารางที่ 7 ช่องทางการขายสินค้าส่วนใหญ่ 3 อันดับแรก ได้แก่ Facebook, Shopee, Instagram และ โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ประกอบการมีการขายสินค้าผ่านหลายช่องทางพร้อมกัน

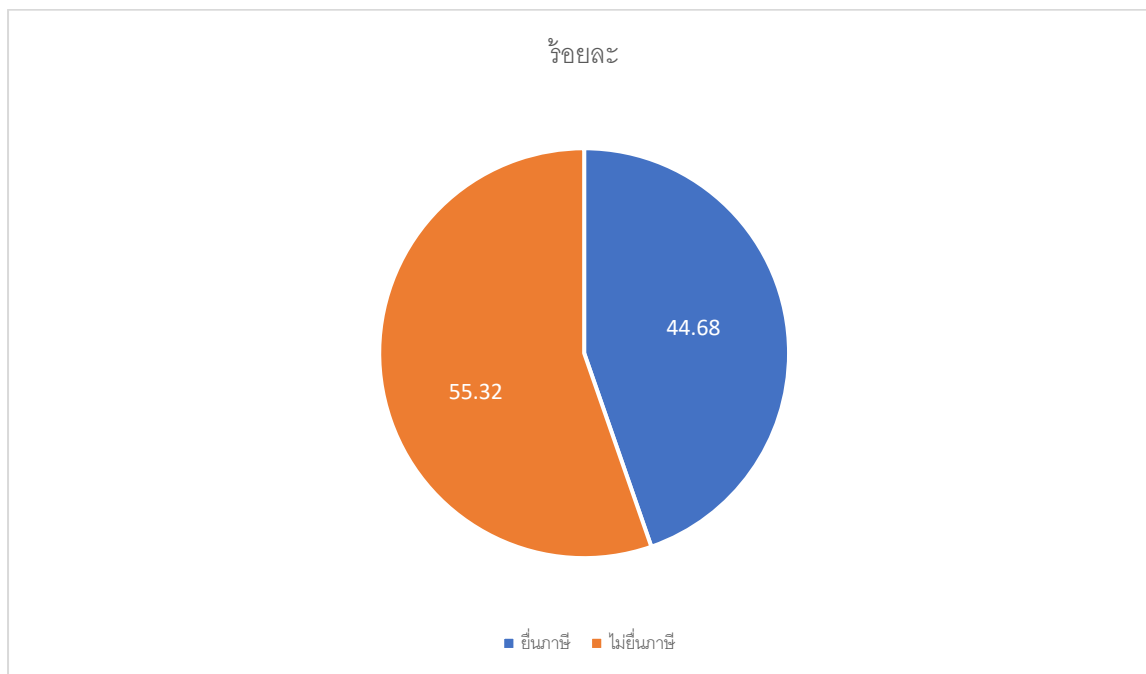
ภาพที่ 29 แผนภาพรูปแบบการชำระเงินของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

- ในส่วนรูปแบบการชำระเงินการชำระผ่านทางบัตรเครดิต/เดบิตมากที่สุด ร้อยละ 30.99 รองลงมา โอนผ่านบัญชีธนาคาร ร้อยละ 25.35 และชำระเงินปลายทาง ร้อยละ 23.94

ภาพที่ 30 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

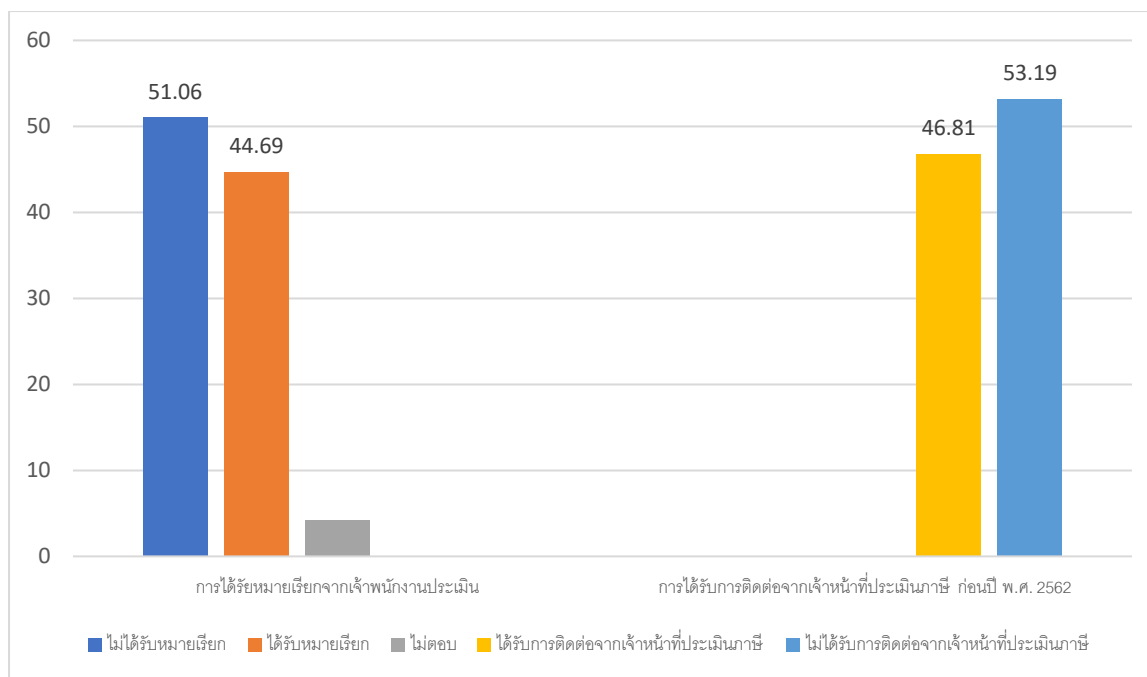
- รูปแบบบัญชีธนาคารส่วนใหญ่เป็นรูปแบบเป็นแบบบัญชีเป็นบุคคลคนเดียว ร้อยละ 55,32 ส่วนกรณีที่ซื้อบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน ร้อยละ 19.15

ภาพที่ 31 แผนภาพการยื่นภาษีผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์

- ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ทุกรายถือเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย แต่ในปีที่ผ่านมา มีผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ได้ยื่นภาษี ร้อยละ 44.68 ไม่ยื่นภาษี เพราะไม่ถึงเกณฑ์และเพราะว่าไม่ทราบว่าต้องยื่น รวมร้อยละ 55.32

ภาพที่ 32 แผนภาพการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินในปีก่อนและในปีที่ผ่านมา

- มีผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมิน ก่อนปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 46.81 และ ในปีที่ผ่านมาผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียก ร้อยละ 44.69 ซึ่งอาจเป็นผู้ที่ยื่นภาษีแล้วหรือไม่ก็ได้⁴⁴ ซึ่งเป็นจำนวนน้อยกว่าผู้ที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมิน ก่อนปี พ.ศ. 2562 เล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าถ้าพิจารณาเฉพาะผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายมาตรา 3 สัตตรส ผู้ประกอบการที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานก็มีจำนวนที่ไม่แตกต่างไปจากก่อนที่มีการออกกฎหมาย และแสดงให้เห็นว่ากรณีภาพที่ 25

⁴⁴ กรมสรรพากร, ประมวลรัษฎากร[ออนไลน์], 4 เมษายน 2565. แหล่งที่มา <https://www.rd.go.th/315.html>

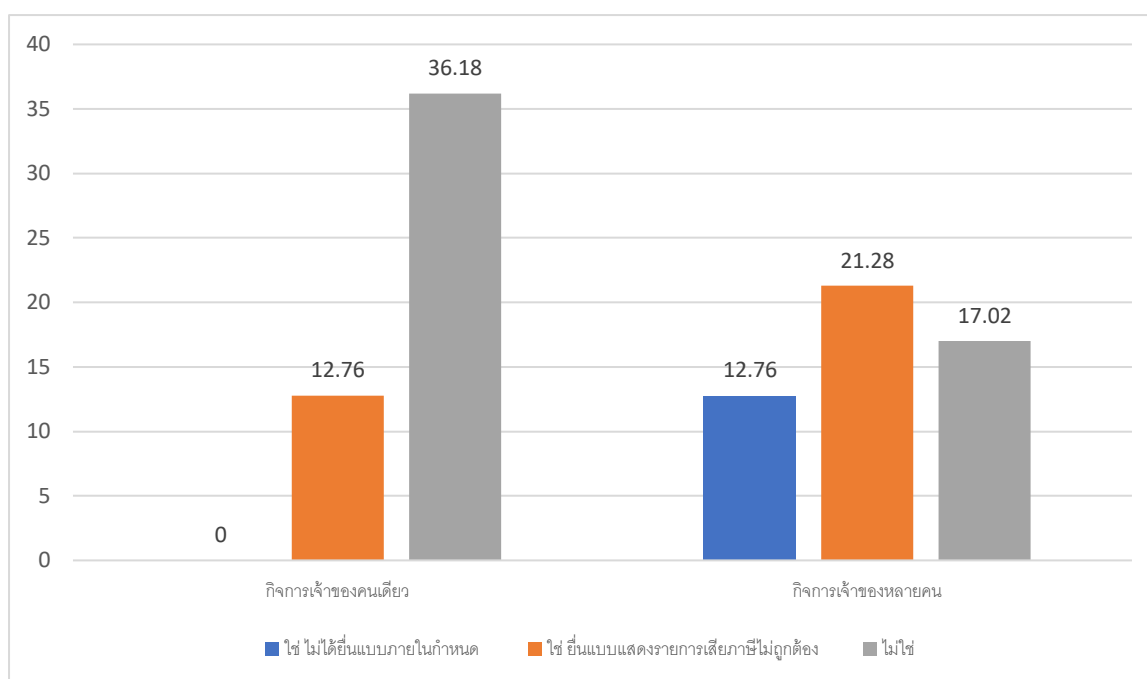
* เจ้าพนักงานออกหมายเรียกกรณีที่ไม่แสดงรายการไม่ถูกต้องครบถ้วน ประมวลรัษฎากรมาตรา 19 และ เจ้าพนักงานออกหมายเรียกกรณีไม่ยื่นภาษี ประมวลรัษฎากร มาตรา 23

มาตรา 19 เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น กรณีที่เจ้าพนักงานประเมินมีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้ใดแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้ยื่นรายการนั้นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ยื่นรายการหรือพยานนั้น นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันส่งหมาย ทั้งนี้ การออกหมายเรียกดังกล่าว จะต้องกระทำภายในเวลาสองปี นับแต่วันที่ได้ยื่นรายการไม่ว่าการยื่นรายการนั้น จะได้กระทำภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือเวลาที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไปหรือไม่ ทั้งนี้ แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง เว้นแต่กรณีปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร หรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากร อธิบดีจะอนุมัติให้ขยายเวลาการออกหมายเรียกดังกล่าวเกินกว่าสองปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ได้ยื่นรายการ แต่กรณีขยายเวลาเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากรให้ขยายได้ไม่เกินกำหนดเวลาตามที่มิสิทธิขอคืนภาษีอากร

มาตรา 23 ผู้ใดไม่ยื่นรายการ ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินแล้วแต่กรณี มีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้นั้นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ ผู้ที่ไม่ยื่นรายการ หรือพยานนั้นนำบัญชี หรือพยานหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันส่งหมาย

แผนภาพการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานในปีก่อนและปีที่ผ่านมาของผู้ประกอบการทั้งหมด 414 ราย ที่พบว่า การที่ในปีที่ผ่านมามีผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกถือว่าเพิ่มขึ้นจากก่อนปีพ.ศ. 2562 ไม่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อน ปี 2562 กับข้อมูลอื่น ๆ พิจารณาผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ก่อนปี พ.ศ. 2562 ที่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับตัวแปรอะไร เนื่องจากเป็นช่วงเวลาก่อนที่มีการบังคับใช้กฎหมาย การที่เจ้าพนักงานจะเรียกประเมินจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งให้ยื่นแบบแสดงรายการ เนื่องจากไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนดหรือเพราะยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้องนั้น ส่วนใหญ่แล้วมักเป็นกิจการที่มีลักษณะดังนี้

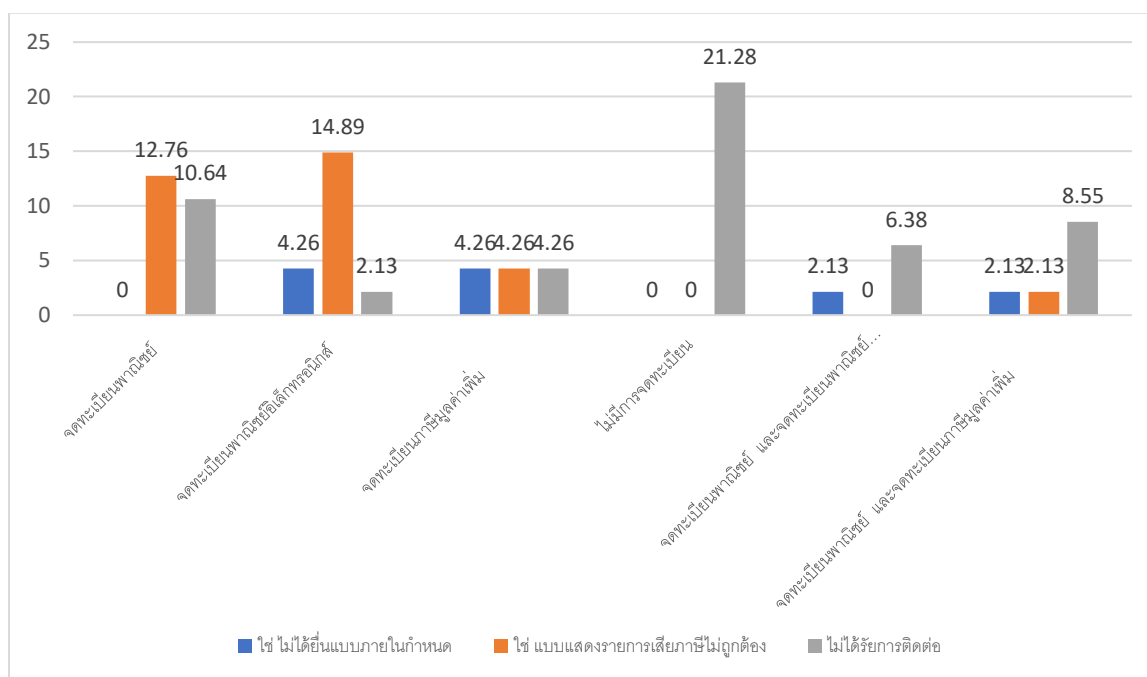

ภาพที่ 33 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับรูปแบบของกิจการ

- กิจการที่มีเจ้าของหลายคนจะได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีมากกว่ากิจการที่มีเจ้าของคนเดียว และได้รับการติดต่อเนื่องจากไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด ร้อยละ 12.76 และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ร้อยละ 21.28

ในขณะที่กิจการที่มีเจ้าของคนเดียวส่วนใหญ่ไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี เนื่องจากไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนดเลย

ดังนั้นกิจการที่มีเจ้าของหลายคน มีผลต่อการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากร ก่อนปี พ.ศ.2562 มากกว่ากิจการที่มีเจ้าของคนเดียว

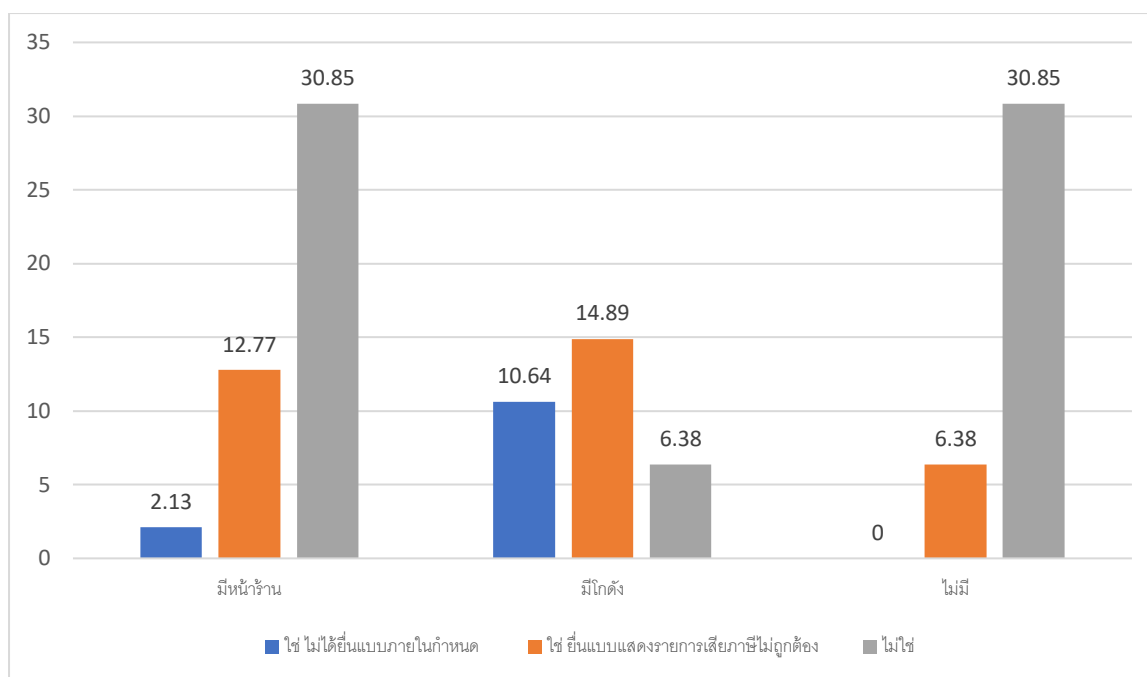

ภาพที่ 34 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับการจดทะเบียน

- กิจการที่มีการจดทะเบียนที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีนั้น การจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จะเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีมากที่สุด ร้อยละ 19.15 ของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ทั้งหมด โดยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเนื่องจากไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด ร้อยละ 4.26 (2 ราย) และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ร้อยละ 14.89 (7 ราย) จากทั้งหมด 10 ราย คิดเป็น 90% ของผู้ที่จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด

ในขณะที่กิจการที่ไม่มีการจดทะเบียนใด ๆ ได้ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีเลย

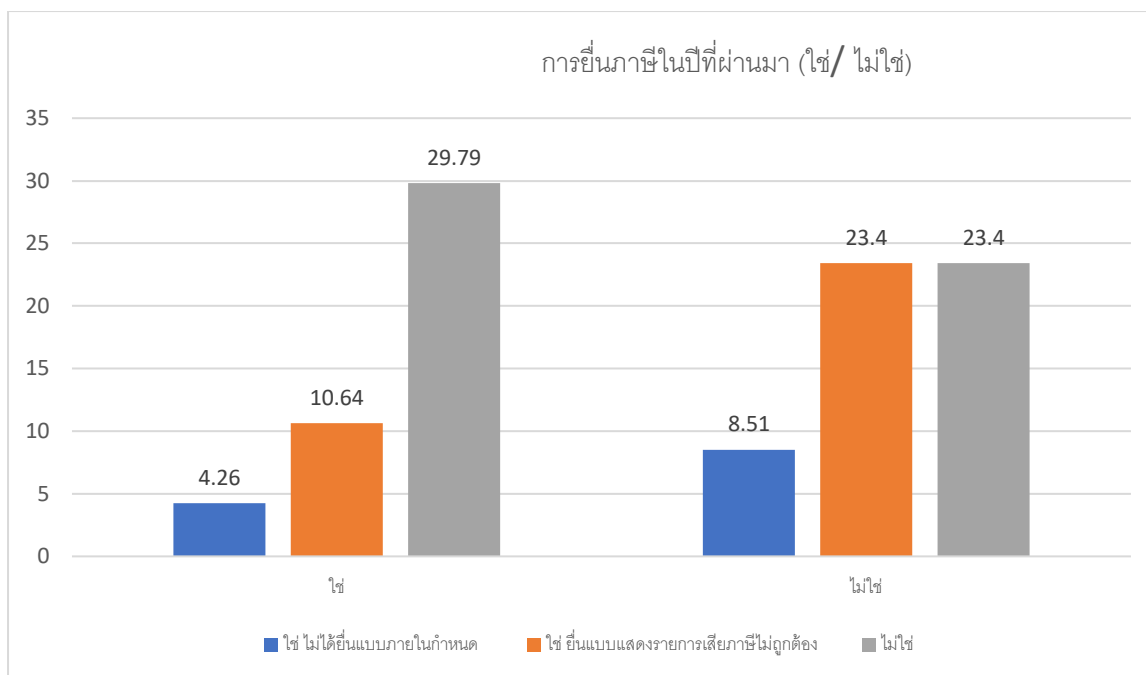
ดังนั้นการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากร ก่อนปี พ.ศ. 2562 มากที่สุด

ภาพที่ 35 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับหลักแหล่งของกิจการ

- กรณีที่มีโกดังได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีมากที่สุด โดยได้รับการติดต่อเนื่องจากไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนดร้อยละ 10.64 (5 ราย) และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ร้อยละ 14.89 (7 ราย) รวมร้อยละ 25.53

ในขณะที่รองลงมาคือ การมีหน้าร้าน ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมิน ร้อยละ 14.90 (7 ราย) ส่วนกรณีที่ไม่มีทั้งหน้าร้านและโกดัง ร้อยละ 30.85 (11ราย) ไม่มีผู้ประกอบการที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่เนื่องจากไม่ยื่นแบบภายในกำหนดเลย แต่มีผู้ที่ได้รับการติดต่อเนื่องจากยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ร้อยละ 6.38 (3 ราย) แสดงให้เห็นว่า ถ้าหากผู้ประกอบการที่ไม่มีหน้าร้าน ก่อนปี พ.ศ.2562 ไม่สามารถตรวจสอบการเสียภาษีได้เลย ถ้าหากผู้ประกอบการไม่มีการยื่นแบบเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถตรวจสอบได้เลยว่าเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ

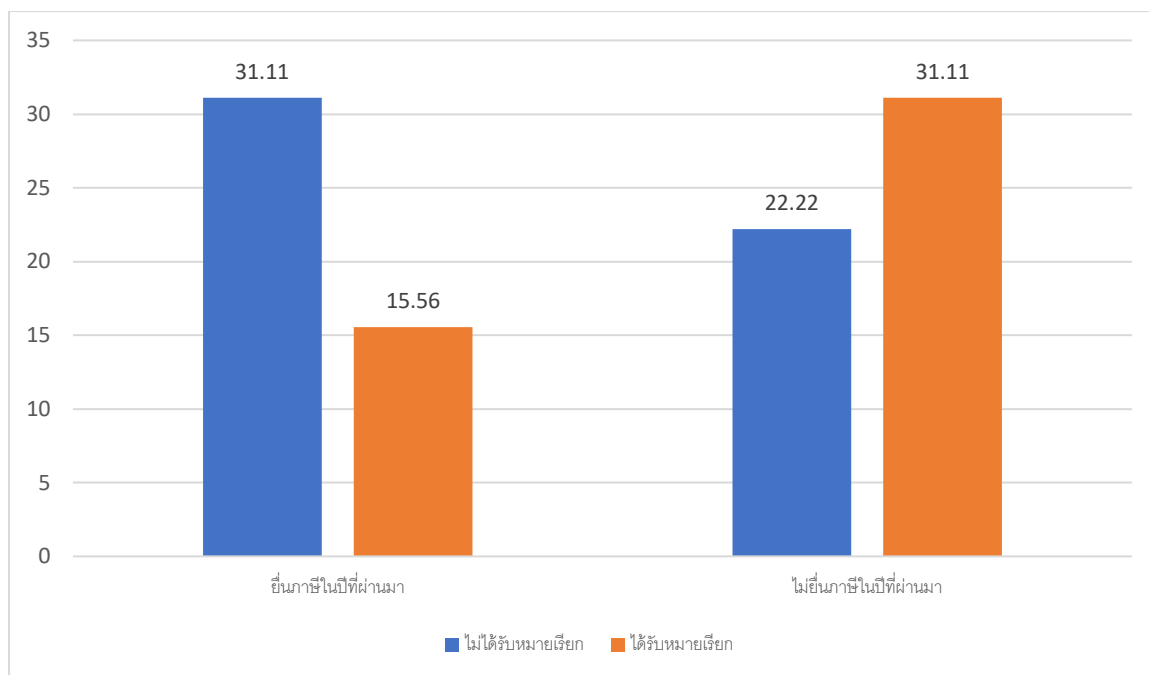
ภาพที่ 36 แผนภาพผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับการยื่นภาษีในปีที่ผ่านมา

- จากผู้ประกอบการทั้งหมด 47 ราย เคยการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 ร้อยละ 46.81 (22 ราย)

มีผู้ประกอบการที่ได้รับการติดต่อจากรมสรรพากร ก่อน ปี 2562 และมีการยื่นเสียภาษีในปีที่ผ่านมาทั้งหมด ร้อยละ 14.90 (7 ราย)

มีผู้ประกอบการที่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานก่อนปีพ.ศ.2562 แต่ในปีที่ผ่านมาไม่มีการยื่นภาษี ร้อยละ 31.91 (15 ราย)

แม้ว่าผู้ประกอบการบางรายได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรมาก่อนก็ตาม แต่ผู้ประกอบการดังกล่าวก็ยังมรจำนวนที่ไม่มีการยื่นภาษีในปีที่ผ่านมาที่มากกว่าจำนวนที่มีการยื่นภาษีในปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าการได้รับการติดต่อจากรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 นั้น ไม่ส่งผลต่อการที่ทำให้ผู้ประกอบการยื่นภาษีมากขึ้น และประกอบกับตารางที่ 23 ยังมีผู้ประกอบการ ร้อยละ 31.9 (15 ราย) ที่ยังไม่ทราบว่าตนเองมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นภาษี แม้ว่าจะเข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกรายงานและก็ตาม

ภาพที่ 37 แผนภาพการยื่นภาษีกับการได้รับหมายเรียกในปีที่ผ่านมา

- ในปีที่ผ่านมาผู้ประกอบการที่ยื่นภาษีและได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ร้อยละ 15.56 (7 ราย) และผู้ประกอบการที่ไม่ยื่นภาษีในปีที่ผ่านมาและได้รับหมายเรียก ร้อยละ 31.11 (14 ราย) รวมแล้วมีผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินทั้งหมด ร้อยละ 46.67 (21 ราย)

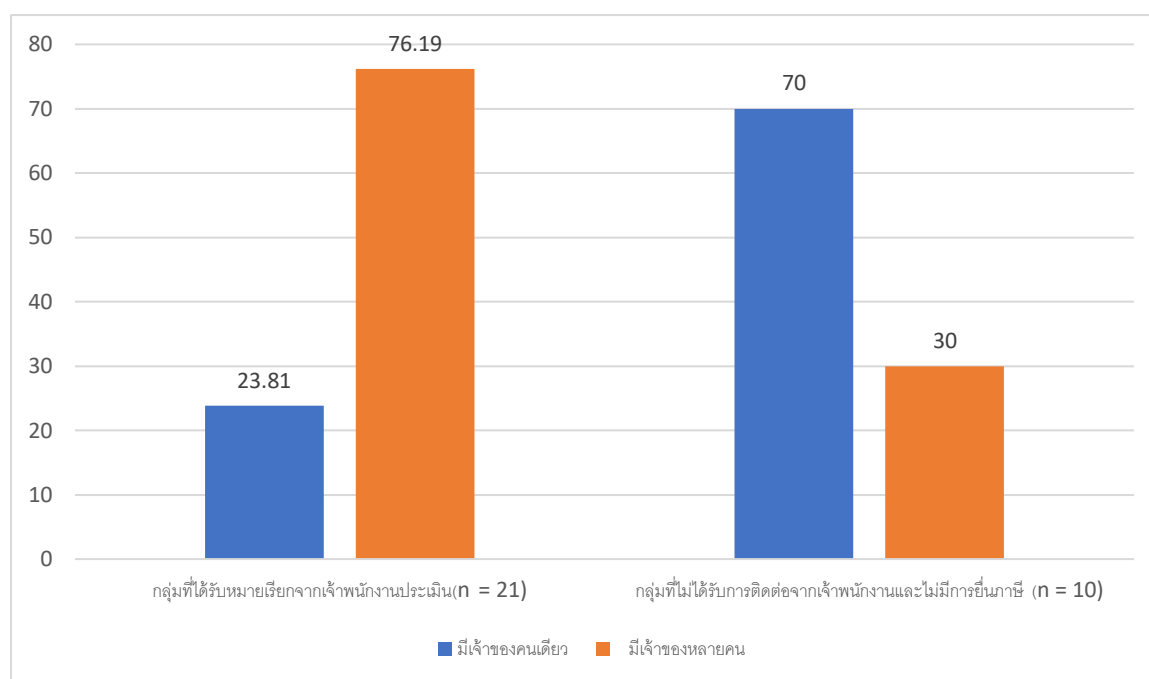
ในขณะที่มีผู้ที่ไม่ได้ยื่นภาษีและไม่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานเลย ร้อยละ 22.22 (10 ราย)

จริง ๆ แล้ว ผู้ประกอบการทั้ง 47 ราย ถือว่าเข้าหลักเกณฑ์ที่มีหน้าที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีให้ถูกต้อง แต่มีเพียงร้อยละ 31.11 (14 ราย) ยื่นภาษีและแสดงรายการถูกต้องครบถ้วน ส่วนผู้ประกอบการที่เหลือ ร้อยละ 68.89 (31 ราย) นั้น ไม่ได้มีการเสียภาษีหรือเสียภาษีแต่ไม่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งเป็นผู้ที่ควรได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน แต่พบว่ากลับมีเพียงร้อยละ 46.67 (21 ราย) ที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และมีผู้ประกอบการ ร้อยละ 22.22 (10 ราย) ที่แม้ไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการก็ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน

ดังนั้นผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูล และมีเจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้ว่าไม่ยื่นแบบหรือยื่นแบบไม่ถูกต้องถือได้ว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ร้อยละ 46.67 (21 ราย) จากจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด 47 ราย และคิดเป็น 5.07% ของผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน

ส่วนที่ 4 เปรียบข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินกับกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน

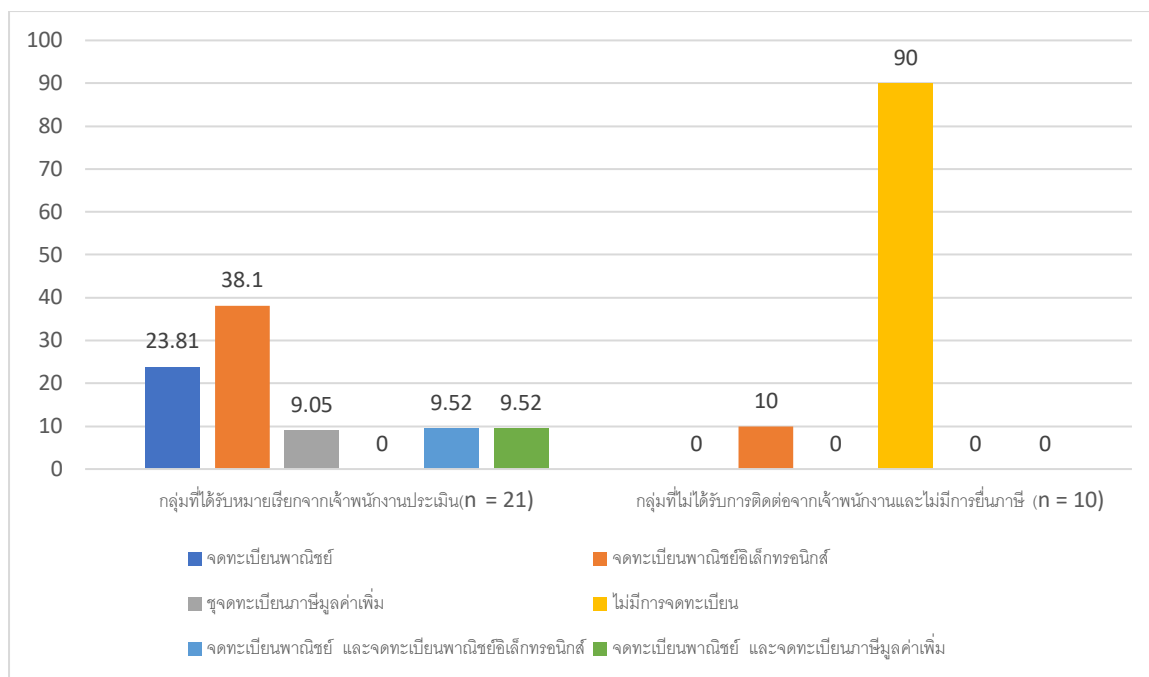
การพิจารณาว่าข้อแตกต่างระหว่างบุคคลที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินกับไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินนั้น มีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง ซึ่งจากที่สรรพากรบอกว่าการที่ถูกรายงานนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าพนักงานอีกครั้งและข้อมูลการรับโอนเงินที่กรมสรรพากรได้รับนี้ จะถูกนำไปใช้ประมวลผลร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ รวมถึงจะได้พิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดภาระและกระทบต่อพฤติกรรมทางการเงินของผู้สุจริต เพื่อให้มั่นใจว่าผลการดำเนินการตามกฎหมายนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เงินของประชาชน⁴⁵ เช่นนี้ จึงผู้วิจัยพิจารณาเปรียบเทียบข้อแตกต่างจากข้อมูลของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน (n=21) และผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน (n = 10)

ภาพที่ 38 แผนภาพรูปแบบกิจการของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4

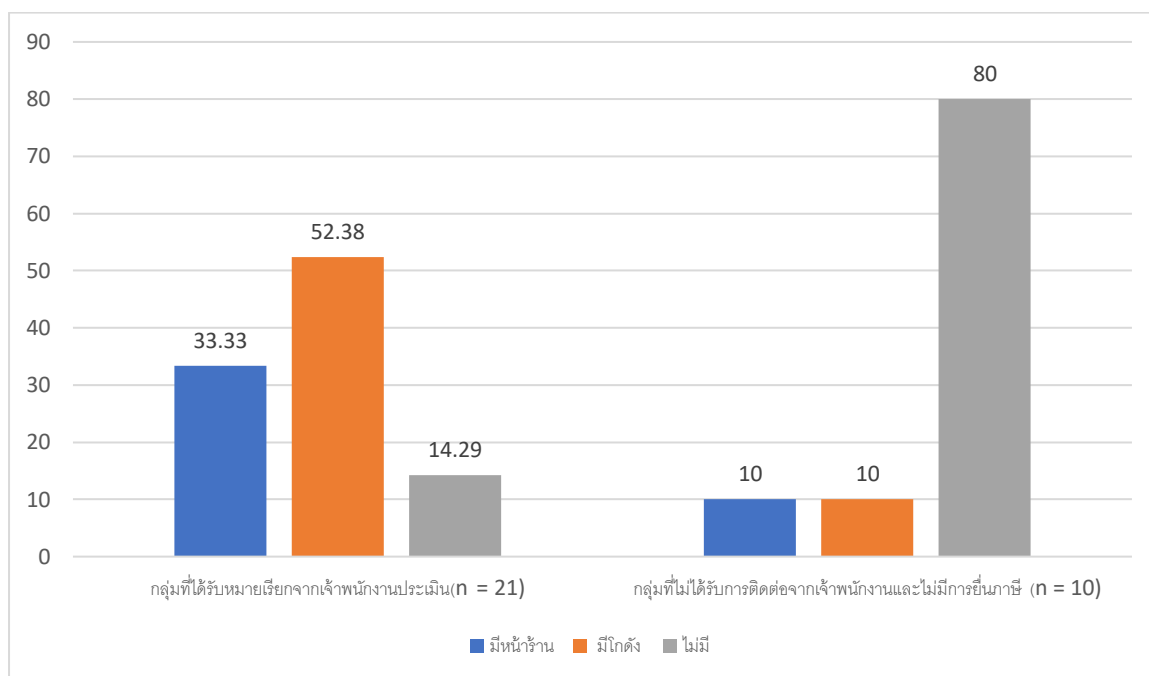
- รูปแบบของกิจการของกลุ่มผู้ประกอบการที่ที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบกิจการหลายคน ร้อยละ 76.19 ส่วนกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมินส่วนใหญ่จะมีเจ้าของคนเดียว ร้อยละ 70

⁴⁵กรมสรรพากร, Q&A การให้สถาบันการเงินและผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ[ออนไลน์], 18 มกราคม 2565, แหล่งที่มา https://www.rd.go.th/fileadmin/download/Q&A_271162.pdf

ภาพที่ 39 แผนภาพการจดทะเบียนของผู้ประกอบการใน ส่วนที่ 4

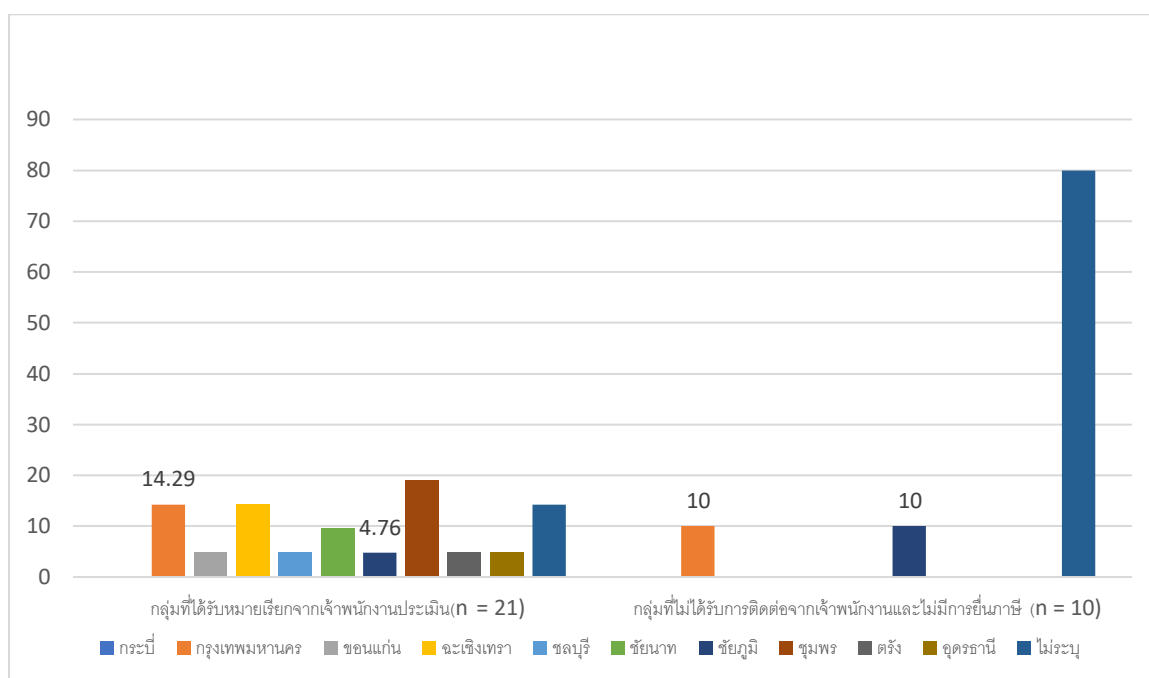
- ผู้ประกอบการที่ที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้านักงานประเมิน ทุกคนมีการจดทะเบียนและจดทะเบียนมากที่สุดคือจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้านักงานประเมิน 90% จะไม่มีการจดทะเบียนใด ๆ

ภาพที่ 40 แผนภาพหลักแหล่งของผู้ประกอบการใน ส่วนที่ 4

- การมีหลักแหล่งของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ร้อยละ 85.71 (18 ราย) ที่มีหน้าร้านหรือมีโกดังและไม่มีเพียง 3 ราย ขณะที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนใหญ่ 80% ไม่มีหน้าร้านหรือโกดังเลย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรัญญา เลิศสุภาพกุล (2559)⁴⁶ ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้มีรายได้จากพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บางรายไม่ได้มีการเข้าสู่ระบบจดทะเบียน ก้ออาจอาศัยช่องทางทำให้ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มีสถานที่ประกอบการเป็นหลักแหล่งแน่นอนหรือผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่จดทะเบียนในระบบจะถูกรับรู้รายได้และประเมินภาษีเงินได้ตามความเป็นจริง”

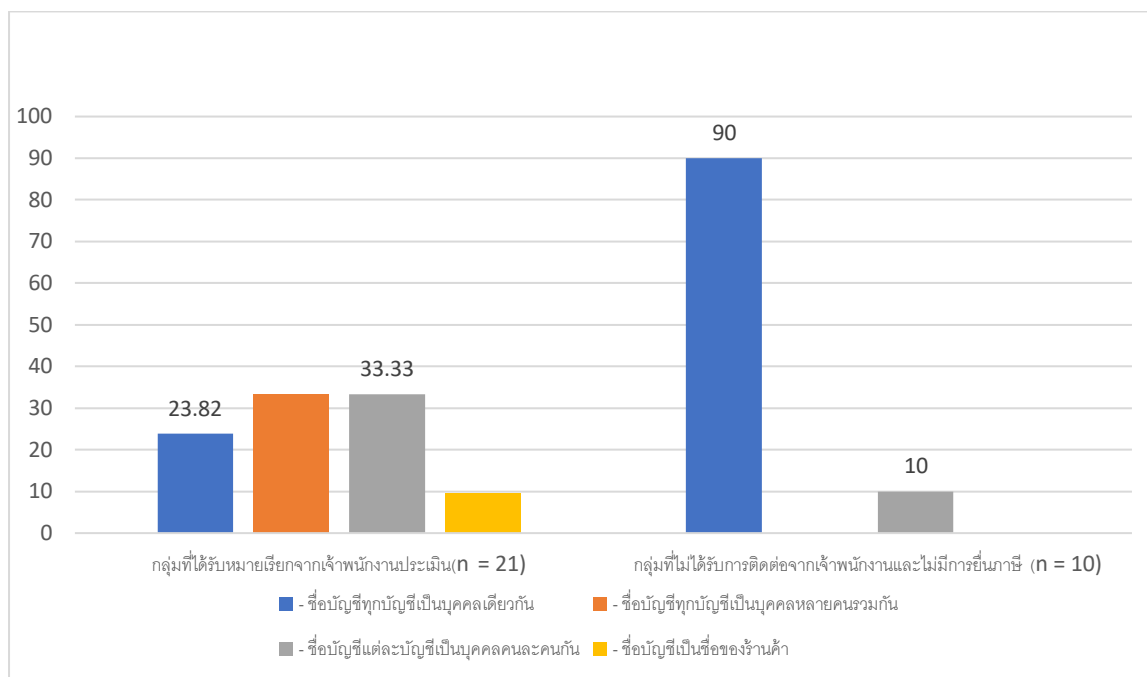
ภาพที่ 41 แผนภาพจังหวัดที่ตั้งหลักแหล่งในส่วนที่ 4

- หลักแหล่งของหน้าร้านหรือโกดังพบว่า ที่ตั้งของกิจการของผู้ประกอบการที่มีเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งว่าแสดงรายการไม่ถูกต้องครบถ้วน กับผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน มีที่ตั้งอยู่จังหวัดเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าหลักแหล่งอยู่ที่จังหวัดใดก็ไม่มีผลต่อการถูกเรียกของเจ้าพนักงานประเมิน

- จากตารางที่ 26 ช่องทางการขายสินค้าของผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน มี ส่วนใหญ่อยู่ที่ Facebook มีทั้งการขายใน Facebook ช่องทางเดียวและขายช่องทางอื่นไปพร้อมกัน ส่วนผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนใหญ่จะมีการขายที่

⁴⁶ สรัญญา เลิศสุภาพกุล, “ปัญหาการใช้วิธีการชำระเงินแบบการโอน(Transfer)ในธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” (เอกกัตศึกษาปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2559),หน้า 63.

ช่องทาง Shopee ซึ่งมีทั้ง Shopee อย่างเดียวและช่องทางอื่น สอดคล้องกับเรื่องประเด็น จำนวนครั้งของ Shopee ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการมีจำนวนครั้งไม่ถึงเกณฑ์ อีกทั้งจากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่สรรพากร พบว่า Shopee ก็ไม่ได้มีการรายงานจำนวนครั้งตรงนี้ให้แก่สรรพากร⁴⁷ ซึ่งอาจทำให้การนับจำนวนครั้งไม่ตรงตามความเป็นจริง แม้ว่ากองบริหารการเสียภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์จะมีการขอข้อมูลผู้ประกอบการจาก Shopee ก็ตามแต่การรายงานจำนวนครั้งและฝากหรือรับโอนของผู้ขายในShopeeก็ไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการจากที่เข้าหลักเกณฑ์จะถูกรายงานข้อมูลทำให้ไม่เข้าหลักเกณฑ์

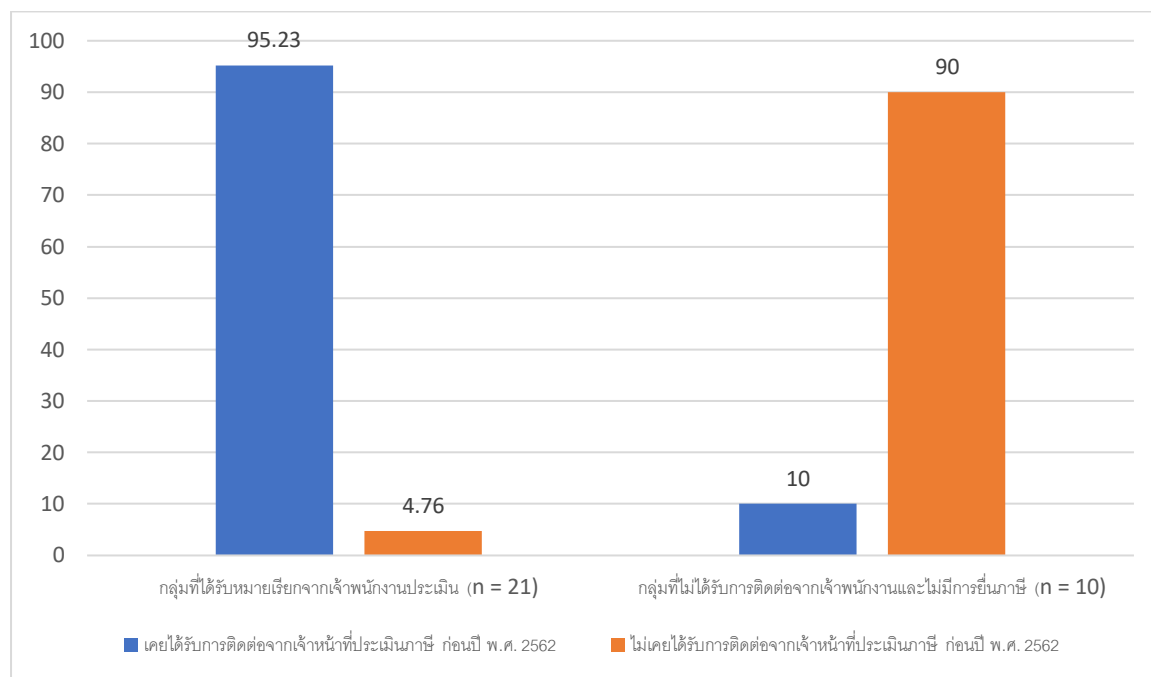
ภาพที่ 42 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการในส่วนที่ 4

- ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานจะมีรูปแบบบัญชีของกิจการหลายรูปแบบ ในขณะที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน จะมี 2 รูปแบบ และส่วนใหญ่ร้อยละ 90 จะเป็นชื่อบัญชีเป็นบุคคลคนเดียว และ มีร้อยละ 10 ที่ชื่อบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน ดังนั้นกรณีนี้จึงแสดงให้เห็นว่าการที่มีชื่อบัญชีเป็นบุคคลธรรมดาเพียงคนเดียว ทำให้สรรพากรไม่อาจตรวจสอบได้ว่าเป็นบัญชีที่ใช้สำหรับการรับชำระเงินจากการขายสินค้าหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชโนดม รีรอบ (2547)⁴⁸ และสอดคล้องกับปัญหาการนำกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะมาเพื่อตรวจสอบการซื้อขายสินค้าออนไลน์ที่ว่ามีปัญหาพิสูจน์การชำระเงินและการรับรู้ของบัญชีบุคคลธรรมดาซึ่งไม่สามารถรู้ได้ว่ายอดเงินดังกล่าวเป็นเงินได้จากการซื้อขายสินค้าหรือไม่ซึ่งถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา

⁴⁷ สัมภาษณ์ น้าฝน รัตนภิรมย์, เจ้าพนักงานส่วนแนะนำและตรวจสอบภาษีอากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่สุราษฎร์ธานี, 30 มีนาคม 2565.

⁴⁸ ชโนดม อารีรอบ, “การจัดเก็บเก็บภาษีเงินได้จากธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย” (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547), หน้า 92-94

40 แห่งประมวลรัฐฎการและอีกรูปแบบหนึ่งคือ ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกันนั้น อาจส่งผลให้เมื่อมีการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ไม่สามารถตรวจสอบรายได้ของกิจการได้ทั้งหมด เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้มีการตรวจสอบเฉพาะยอดากหรือรับโอนเงินของบุคคลเพียงคนเดียว สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนันท์ ศรีทองทิม และพิชญ์สินี ศรีสวัสดิ์ (2563)⁴⁹ ที่กล่าวไว้ว่าอาจเกิดการหลีกเลี่ยงการถูกรายงานได้ โดยกิจการเพียงกิจการเดียวแต่เปิดบัญชีรับชำระค่าสินค้าในชื่อของบุคคลต่าง ๆ หลาย ๆ บัญชี เพื่อให้โอนหรือฝากเงินกระจายไปตามบัญชีของบุคคลเหล่านั้น

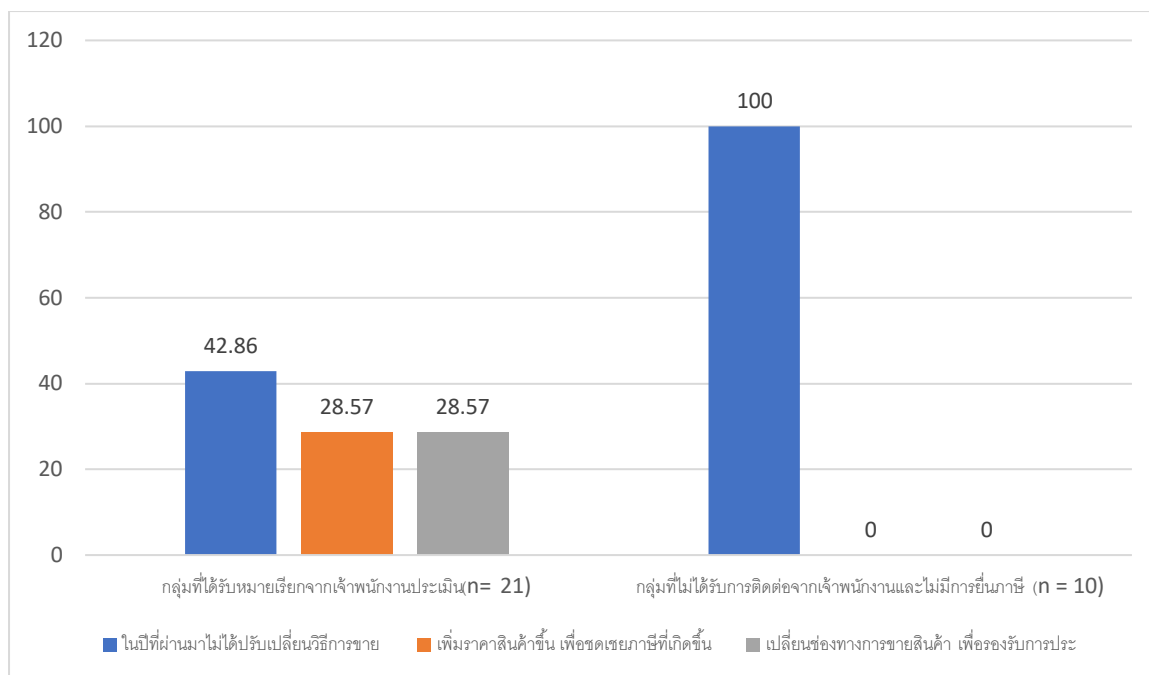

ภาพที่ 43 แผนภาพการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานของผู้ประกอบการใน ส่วนที่ 4

- เมื่อก่อนปีพ.ศ. 2562 ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนใหญ่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีมามาก่อน ร้อยละ 95.23

ในขณะที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน มีร้อยละ 90 ที่ไม่เคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่เลย แสดงให้เห็นว่า การได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ในปีก่อน ๆ มีผลต่อการได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่อีก

⁴⁹ ปิยนันท์ ศรีทองทิม และ พิชญ์สินี ศรีสวัสดิ์, “ผลกระทบที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ,” วารสารร่วมพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก 38,2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2563): 90

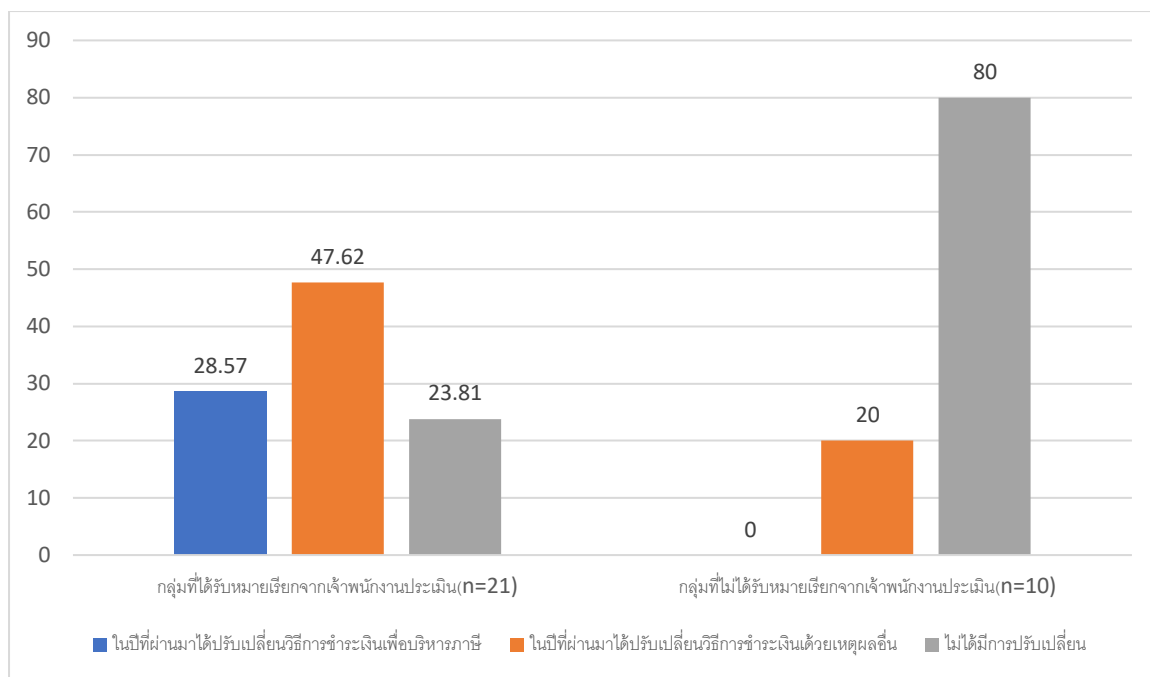
ภาพที่ 44 แผนภาพการปรับเปลี่ยนวิธีการขายของผู้ประกอบการใน ส่วนที่ 4

- ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.14 (12 ราย) มีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายไปจากเดิมเมื่อมีการถูกเรียกเก็บภาษี แสดงให้เห็นว่าได้รับผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียก ส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบจากการถูกเรียกเก็บภาษีจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายไปจากเดิม

และมีผู้ประกอบการร้อยละ 28.57 (6 ราย) ที่ได้รับผลกระทบจากการถูกเรียกเก็บภาษีแล้วมีการเพิ่มราคาสินค้ามากขึ้น แสดงว่ามีผู้ประกอบการได้รับผลกระทบต่อรายได้ ร้อยละ 28.57 จากผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจำนวน 21 คน และ คิดเป็นร้อยละ 1.45 จากผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน

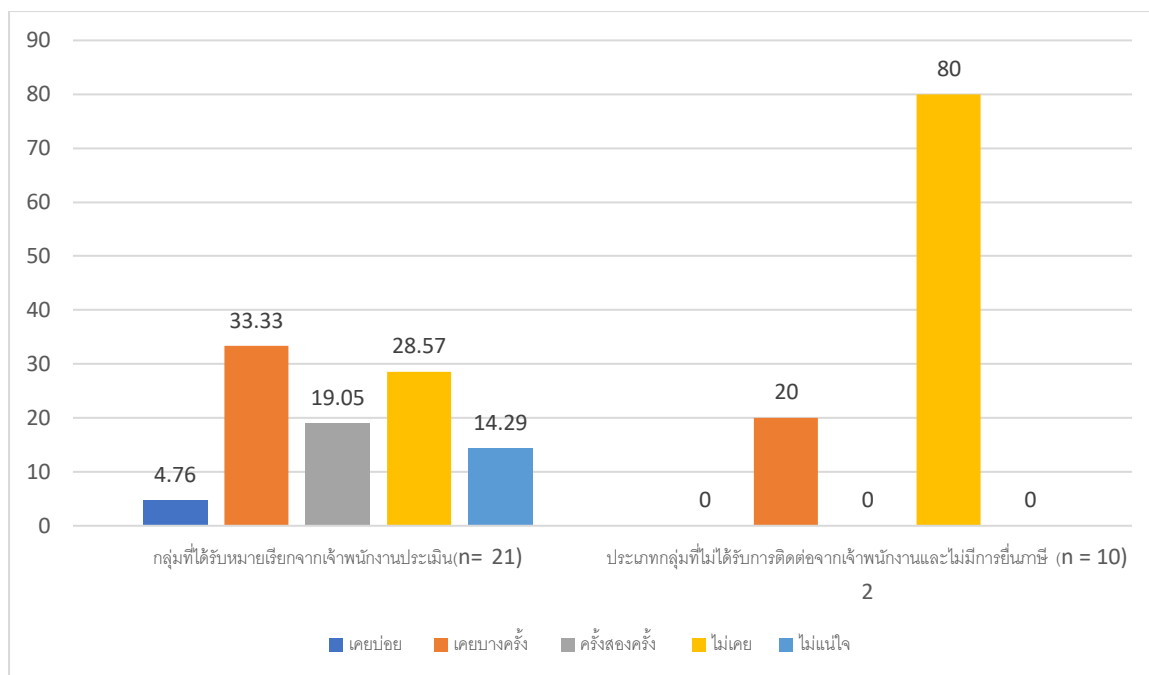
ดังนั้น มีผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ร้อยละ 5.07 ของผู้ประกอบการทั้งหมด และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบต่อรายได้จากการรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ร้อยละ 1.45 ของผู้ประกอบการทั้งหมด

ในขณะที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน ทุกฝ่ายไม่ได้รับการติดต่อก็ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอะไร แสดงให้เห็นว่าเมื่อไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินก็จะไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ จนทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้า

ภาพที่ 45 แผนภาพการปรับเปลี่ยนวิธีการขายของผู้ประกอบการใน ส่วนที่ 4

- ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินของตนเพื่อบริหารภาษี เพียงร้อยละ 28.57 (6 ราย) แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการที่ได้รับผู้กระหนบจากการรายงานข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะ ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการชำระเงินเพื่อแก้ปัญหาการถูกเรียกเก็บภาษี

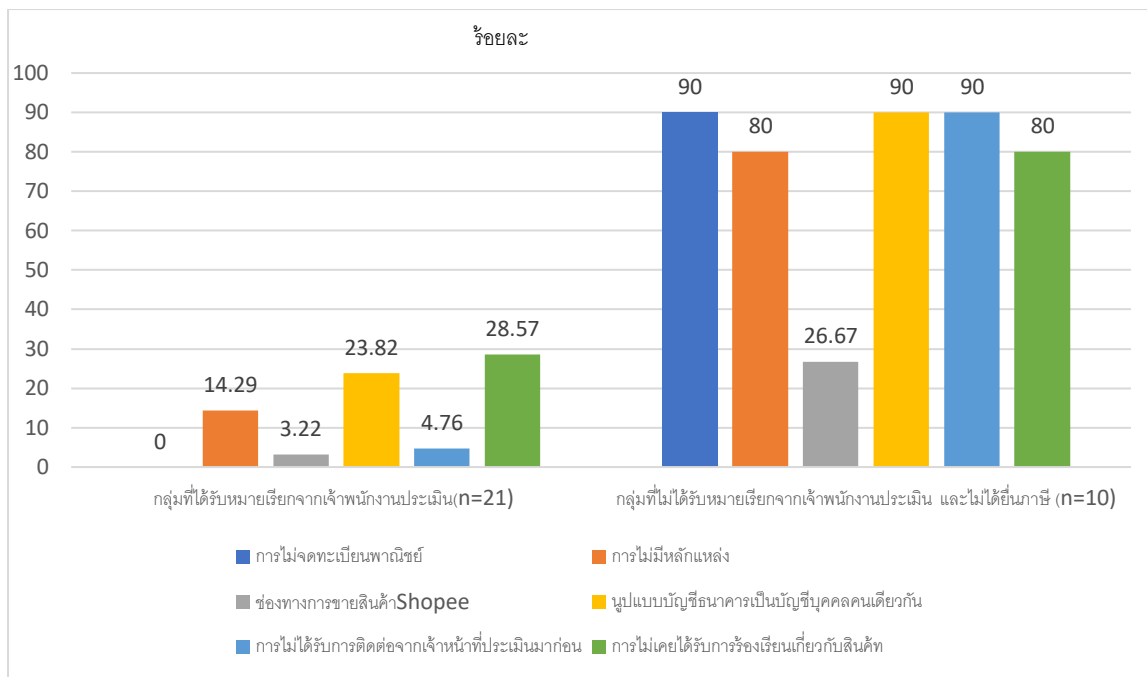

ภาพที่ 46 แผนภาพการได้รับการร้องเรียนของผู้ประกอบการใน ส่วนที่ 4

- ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนใหญ่เคยถูกร้องเรียนสินค้า รวมร้อยละ 71.43 ในขณะที่ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน ร้อยละ 80 ไม่เคยถูกร้องเรียน

ดังนั้น การถูกร้องเรียนอาจมีผลต่อการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงาน

ในส่วนของประเทศสินค้าที่ถูกร้องเรียน ช่องทาง และมูลค่าของสินค้า จากตารางที่ 28 พบว่าผู้ประกอบการที่ที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และ ผู้ประกอบการไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมิน มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นจึงไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงาน

ภาพที่ 47 แผนภาพตัวแปรที่ส่งผลต่อการที่ไม่ได้รับการประเมิน

- สรุปได้ว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการที่ไม่ได้รับการประเมิน ได้แก่

- 1) การที่ผู้ประกอบการไม่จดทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งเมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ไม่จดทะเบียน คิดเป็น 0 : 9
- 2) การที่ผู้ประกอบการไม่มีหลักแหล่งหน้าร้านหรือโกดัง ซึ่งเมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ไม่จดทะเบียน คิดเป็น 1 : 5.6
- 3) ช่องทางหรือแพลตฟอร์มที่ใช้ในการขายสินค้า ซึ่งเมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ไม่จดทะเบียนที่ขายผ่านช่องทาง Shopee คิดเป็น 1 : 8.28
- 4) รูปแบบบัญชีธนาคาร ซึ่งเมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ไม่จดทะเบียน คิดเป็น 1 : 3.78
- 5) การที่ ช่วงก่อนปีพ.ศ. 2562 ผู้ประกอบการไม่ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีมาก่อน ซึ่งเมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ไม่จดทะเบียน คิดเป็น 1 : 18.91
- 6) การที่ผู้ประกอบการเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า ซึ่งเมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ไม่จดทะเบียน คิดเป็น 1 : 2

5.2 บทสรุป

1) จากผลการวิจัยในส่วนที่ 1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน พบว่ากิจการส่วนใหญ่ไม่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์จะต้องมีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และรายได้ของกลุ่มผู้ประกอบการส่วนใหญ่พบว่ามีมากกว่า 120,000 บาท ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะมีรายได้อยู่ในช่วง 120,000 บาท ถึง 1,200,000 บาทต่อปี แต่รายได้ของผู้ประกอบการกลุ่มนี้เป็นช่วงรายได้ที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์จำนวนเงินการฝากหรือรับโอนเงินตามมาตรา 3 สัตตรส ดังนั้น หลักเกณฑ์จำนวนเงินฝากหรือรับโอนเงินตามมาตรา 3 สัตตรส จึงยังไม่ครอบคลุมกับผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2) จากผลการวิจัยในส่วนที่ 2 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ พบว่าเมื่อพิจารณาจำนวนครั้งของการฝากหรือรับโอนเงินประกอบกับรายได้ของกิจการแล้ว มีผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะเพียงร้อยละ 11.35 (47 ราย) ของทั้งหมดหรือร้อยละ 16.49 ของผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3) ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะทุกรายนั้น ถือว่าเป็นผู้เข้าหลักเกณฑ์ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร แต่พบว่าในปีที่ผ่านมาพบว่าผู้ประกอบการที่ยื่นภาษีเงินได้จำนวนน้อยกว่าผู้ที่ไม่ยื่นภาษี และผู้ที่ไม่ยื่นภาษีนั้น เข้าใจว่าตนเองไม่ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด หรือไม่ทราบว่าตนเองมีหน้าที่ต้องยื่นภาษี แสดงให้เห็นว่ายังมีผู้ประกอบการบางส่วนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจว่าตนเองมีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย

4) นอกจากนี้ พบว่าถ้าพิจารณาการได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินของผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ กับก่อนปีพ.ศ. 2562 มีจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกมีจำนวนที่ไม่แตกต่างกัน จึงสรุปได้ว่าการออกกฎหมายไม่อาจทำให้เรียกเก็บภาษีแก่ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์ได้จำนวนเพิ่มขึ้น

5) จากผลการวิจัยในส่วนที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างผู้ที่เข้าหลักเกณฑ์และการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 กับข้อมูลอื่น ๆ พบว่า ก่อนที่มีการออกกฎหมายมาตรา 3 สัตตรส ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์กฎหมายการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะจะได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ 1) รูปแบบกิจการ ผู้ประกอบการที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีส่วนใหญ่จะเป็นกิจการที่มีเจ้าของหลายคน 2) การจดทะเบียน ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีส่วนใหญ่มีการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรืออาจมีการจดทะเบียนพาณิชย์หรือภาษีมูลค่าเพิ่ม การจดทะเบียนจึงเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการได้รับการติดต่อจากกรมสรรพากรก่อนปี พ.ศ.2562 3) การมีหลักแหล่งของกิจการ ถ้าหากผู้ประกอบการมีโกดังหรือหน้าร้านจะได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ.2562

6) นอกจากนี้ พบว่าจากผู้ประกอบการทั้ง 47 ราย มีผู้ประกอบการที่ไม่ได้มีการเสียภาษีหรือเสียภาษีแต่ไม่ถูกต้องครบถ้วน และได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน มีเพียงร้อยละ 46.67 (21 ราย) และมีผู้ประกอบการ ร้อยละ 22.22 (10 ราย) ที่แม้ไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการและไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน ส่วนผู้ประกอบการที่เหลือเป็นผู้ประกอบการที่มีการเสียภาษีถูกต้องครบถ้วนแล้ว แสดงให้เห็นว่า การที่พนักงานประเมินภาษีออกหมายเรียกให้แก่ผู้ประกอบการไม่ได้ออกหมายเรียกให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การสุกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะทุกราย จึงจะต้องมีการพิจารณาว่าตัวแปรใดบ้างที่มีผลต่อการได้รับหมายเรียกหรือไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษี

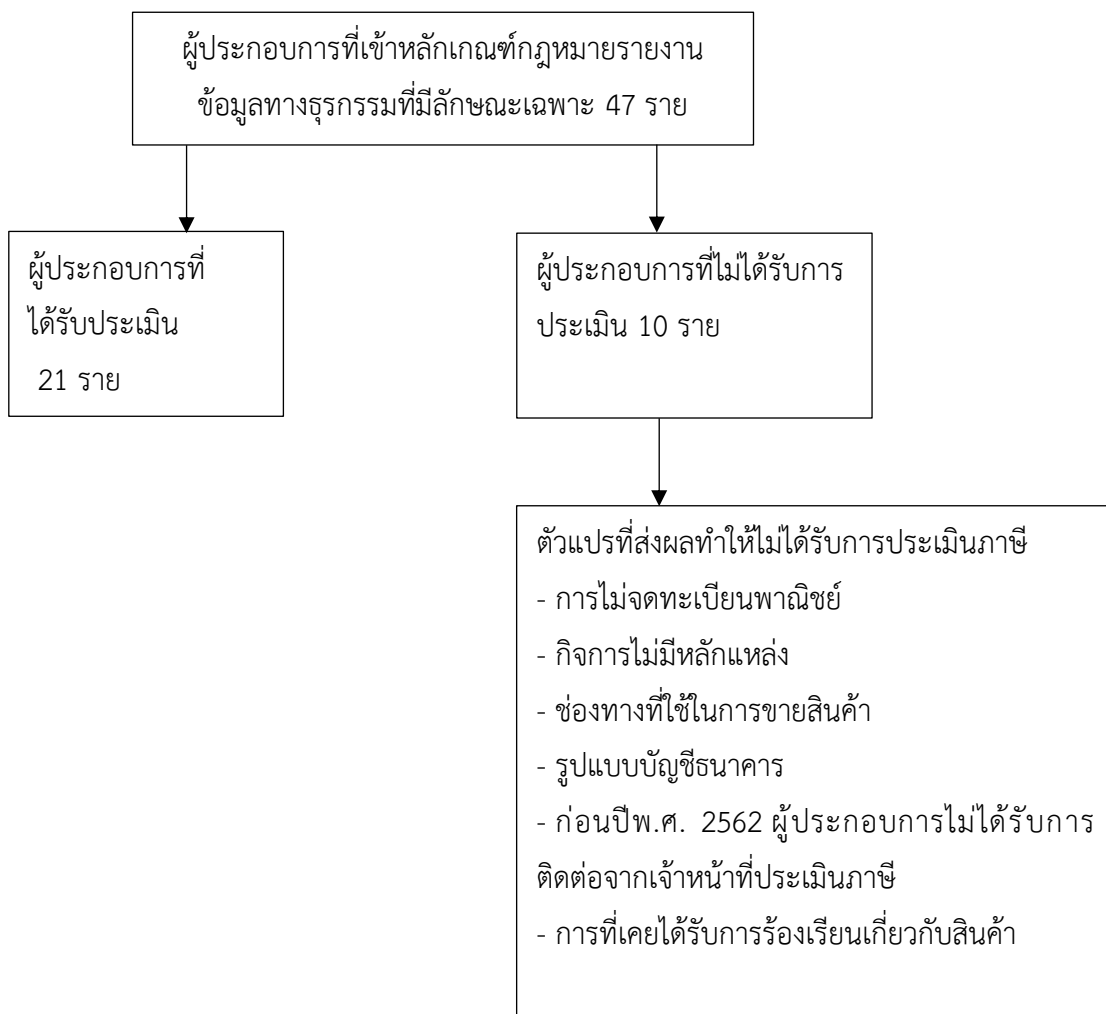
7) โดยจากผลการวิจัยในส่วนที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินกับกรณีที่ไม่ยื่นภาษีและไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมิน พบว่าตัวแปรที่ทำให้ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การสุกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะที่ไม่ยื่นภาษีหรือเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วนจะได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรใด พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการได้รับการประเมินภาษี ได้แก่ 1) การจดทะเบียนพาณิชย์, 2) การมีหลักแหล่งของกิจการ, 3) ช่องทางหรือแพลตฟอร์มที่ใช้ในการซื้อขายสินค้า, 4) รูปแบบบัญชีธนาคาร, 5) การที่ช่วงก่อนปี พ.ศ.2562 ผู้ประกอบการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่ได้รับการติดต่อ 6) การที่ผู้ประกอบการเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าหรือไม่เคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า

สรุปได้ว่า จากการศึกษาในครั้งนี้ให้พบว่ามีผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินเนื่องจากไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน อันเนื่องมาจากการสุกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งถือว่าได้ว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะคิดเป็นร้อยละ 46.67 (21 ราย) จากจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด 47 ราย และคิดเป็น 5.07% ของผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน จึงสรุปได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และตัวแปรที่ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ 1) การจดทะเบียนพาณิชย์, 2) การมีหลักแหล่งของกิจการ, 3) ช่องทางหรือแพลตฟอร์มที่ใช้ในการซื้อขายสินค้า, 4) รูปแบบบัญชีธนาคาร, 5) การที่ช่วงก่อนปี พ.ศ.2562 ผู้ประกอบการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่ได้รับการติดต่อ 6) การที่ผู้ประกอบการเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าหรือไม่เคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินเนื่องจากไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน แล้วส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าด้วยการเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการสุกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ร้อยละ 28.57 จากผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจำนวน 21 คน และ คิดเป็นร้อยละ 1.45 จากผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน จึงสรุปได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบต่อรายได้จากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

ในปัจจุบันประชาชนหันมาซื้อขายสินค้าในปัจจุบันผ่านช่องทางออนไลน์มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้วิธีการชำระเงินมีความหลากหลายมากขึ้นและจากสถิติการชำระเงินด้วยวิธีการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นมาตลอด เห็นได้ว่าประชาชนหันมาใช้วิธีการชำระเงินวิธีการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าการชำระเงินผ่านผู้ขายโดยตรง จึงทำให้หน่วยงานเกิดปัญหาการตรวจสอบรายได้ที่แท้จริงของผู้ประกอบการ แต่เมื่อมีการออกกฎหมายมาแล้วในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งมีระยะเวลาผ่านมาประมาณ 3 ปี พบว่าแม้ว่าจะมีการออกกฎหมายกำหนดให้มีการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะ แต่มีบุคคลที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะเป็นส่วนน้อย ไม่มีความครอบคลุมเพียงพอ และยังมีบุคคลอีกจำนวนมากที่เข้าหลักเกณฑ์มีหน้าที่เสียภาษีแต่ไม่ถูกรายงานข้อมูล และการรายงานข้อมูลเป็นการรายงานข้อมูลเบื้องต้นของการฝากและรับโอนเงินเท่านั้นซึ่งไม่อาจทราบได้ว่าผู้ใดเป็นผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์บ้าง และพบว่าการที่ผู้ประกอบการบางรายไม่มีการจดทะเบียน ก็ทำให้ผู้ประกอบการดังกล่าวไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินภาษี และพบว่ายังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลทำให้แม้ว่าผู้ประกอบการบางรายจะเข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกรายงานข้อมูลแต่ก็ไม่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินเช่นกัน ได้แก่ รูปแบบการชำระเงิน แพลตฟอร์มที่ใช้ หรือไม่ว่าจะเป็นการไม่เคยได้รับหมายเรียกมาก่อนซึ่งทำให้บุคคลเหล่านั้นก็ไม่ได้รับหมายเรียกในปีที่ผ่านมาเป็นต้น ซึ่งการที่เคยได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานมาก่อนหรือไม่นั้น มีผลต่อการที่รับหมายเรียกในปีที่ผ่านมาด้วย ก็มีสิ่งที่น่าสนใจว่าการออกกฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ สามารถนำมาตรวจสอบข้อมูลผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ได้จริงหรือไม่ อีกทั้งถ้าหากบัญชีธนาคารเป็นบัญชีของบุคคลธรรมดาอาจทำให้ปัญหาพิสูจน์การชำระเงินไม่สามารถรับรู้ได้ว่ายอดเงินดังกล่าวเป็นเงินได้จากการซื้อขายสินค้าหรือไม่ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กฎหมายรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะเป็นเพียงการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมเบื้องต้น ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้เรียกเก็บภาษีผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ได้มากขึ้น

อีกทั้งในส่วนผู้ที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินที่ถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบมาจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมนั้น บุคคลกลุ่มนี้บางส่วนได้มีการแก้ไขปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้า โดยมีเพียงบางส่วนที่เพิ่มราคาสินค้ามากขึ้น เพื่อบริหารภาษีอันเนื่องมาจากการที่ถูกเรียกเก็บภาษีซึ่งถือเป็นผู้ที่ได้ผลกระทบต่อรายได้ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนบุคคลทั้งหมด เพราะฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า การรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ และไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 48 แผนภาพสรุปตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่เข้าหลักเกณฑ์การถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะไม่ได้รับการประเมินภาษี

หมายเหตุ

- สัดส่วนของกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ คิดเป็น 2 : 1

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ภาครัฐควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการทราบถึงความรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการที่มีการซื้อขายสินค้าออนไลน์ หน้าที่และหลักเกณฑ์การยื่นภาษีให้มากขึ้น เนื่องจากยังมีผู้ประกอบการที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นภาษีอยู่เป็นจำนวนมาก

2) ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ มาตรา 3 สัตตรส วรรคสองที่บัญญัติให้
 ธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ธุรกรรมที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดในปีที่ล่วงมา
 ดังต่อไปนี้(1) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สามพันครั้งขึ้นไป (2) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชี
 รวมกันตั้งแต่สี่ร้อยครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ให้มี
 หลักเกณฑ์การรายงานข้อมูลทางธุรกรรมลักษณะเฉพาะที่มีความครอบคลุมมากขึ้น ดังนั้นผู้เขียนเห็นว่าจึงควร
 ขยายหลักเกณฑ์ ให้ธุรกรรมลักษณะเฉพาะรวมไปถึงฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สี่ร้อยครั้งและมี
 ยอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันไม่เกิน 2 ล้านบาทด้วย โดยการกำหนดช่วงของยอดธุรกรรม
 ฝากหรือรับโอนเงินรวมกันใหม่ ทั้งนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรกำหนดเกณฑ์ยอดธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงิน
 รวมกันให้เท่ากับหลักเกณฑ์เงินได้พึงประเมินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ 120,000 บาท
 เพื่อให้สามารถตรวจสอบผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ โดยพิจารณาควบคู่การจดทะเบียนพาณิชย์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3) แม้จะมีกฎหมายที่ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีบทลงโทษก็ตาม แต่ก็
 ยังมีผู้ที่ยังไม่เข้าระบบการจดทะเบียนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์เพิ่มความรู้ความเข้าใจ
 ให้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มบทลงโทษกรณีถ้าหากมีผู้ที่ไม่จด
 ทะเบียน โดยอาจเพิ่มค่าปรับ หรือการห้ามทำการค้าขาย เพื่อให้ภาครัฐสามารถรับรู้ได้ว่ามีบุคคลใดบ้างเป็น
 ผู้ประกอบการเพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมลักษณะเฉพาะของบุคคลมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

เพ็ญ ชยาวิวัฒน์กุล. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Commerce). วารสาร มจร.วิชาการ 14(มกราคม-มิถุนายน 2547): 62.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. ETDA เผยมูลค่าอีคอมเมิร์ซไทย ปี 63[ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา <https://www.etda.or.th/th/pr-news/ETDA-Reveals-the-Value-of-e-Commerce-in-2021.aspx> [2565, กุมภาพันธ์ 1]

กองกฎหมาย. ความเข้าใจเรื่อง e-Payment สำหรับประชาชน[ออนไลน์]. 18 มกราคม 2565. แหล่งที่มา https://www.rd.go.th/publish/seminar/Seminar_190813.pdf [2565, มกราคม 30]

กรมสรรพากร. Q&A การให้สถาบันการเงินและผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ[ออนไลน์]. 2562. แหล่งที่มา

https://www.rd.go.th/fileadmin/download/Q&A_271162.pdf [2565, มกราคม 18]

พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากร (ฉบับที่48) พ.ศ.2562. มาตรา 3

ประมวลรัษฎากร. มาตรา 3 สัตตรส

ลักขิกา วรณจิตจรูญ. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและผลกระทบรายได้ครัวเรือน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. การบริหารการคลังและงบประมาณสาธารณะ:แนวคิดทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2556.

บุญธรรม ราชรักษ์. การคลังว่าด้วยการกระจายความเป็นธรรม[ออนไลน์]. 2539. แหล่งที่มา [http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC442\(48\)/EC442-5.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC442(48)/EC442-5.pdf) [2565, มกราคม 30]

ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. การคลังและงบประมาณสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2564.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. สถิติการขอเครื่องหมาย[ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: <https://www.trustmarkthai.com/th/news/detail/6861af00-f414-11ea-977e-89db9f8f6af0> [2565, กุมภาพันธ์ 3]

ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธี. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. วารสารปัญญาภิวัฒน์ 9 (กรกฎาคม 2560): 238.

ทิพย์สิริ กาญจนวาสีและศิริชัย กาญจนวาสี, วิธีวิทยาการวิจัย(กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนพิมพ์ทันใจ, 2564). หน้า 168

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. แนวคิด หลักการ และกระบวนการวิจัย:เชิงปริมาณ คุณภาพและสาธิตวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์. uraigraphic: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, 2561

กัลยา วาณิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: หจก.สามลดา, 2564

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ. ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร. กรุงเทพฯ: หจก.เรื่อ้นแก้วการพิมพ์. 2564.

กระทรวงพาณิชย์. คำชี้แจงการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์[ออนไลน์]. แหล่งที่มา https://www.dbd.go.th/download/data_service/คำชี้แจงการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.pdf [2565, 4 เมษายน]

ธนาคารแห่งประเทศไทย. คำถาม-คำตอบระบบการชำระ[ออนไลน์]. แหล่งที่มา https://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/Others/FAQ_PaymentSystem/Pages/default.aspx [2565, 30 มีนาคม]

Wichaya Pongklam. บริการเก็บเงินปลายทาง (COD) ตัวช่วยเพิ่มยอดขาย ร้านค้าออนไลน์ไม่มีไม่ได้แล้ว![ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.officemate.co.th/blog/cash-on-delivery/> [2565, 30 มีนาคม]

น้ำฝน รัตนภิรมย์. เจ้าพนักงานส่วนแนะนำและตรวจสอบภาษีอากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่สุราษฎร์ธานี. สัมภาษณ์. 30 มีนาคม 2565.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม เรื่องผลกระทบของรายได้ของผู้ประกอบการกับการเสียภาษีสินค้าออนไลน์

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบกระทบของรายได้ที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการจากการที่กรมสรรพากรได้มีการจัดให้มีการเรียกเก็บภาษีจากการขายสินค้าออนไลน์ โดยมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจการร้านค้าของผู้ประกอบการ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับร้านค้า รูปแบบการขายสินค้าและวิธีการชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ของผู้ประกอบการ โดยการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของ เอกัตศึกษา(แผน ข) ของนิสิตระดับปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ สาขากฎหมายการเงินและภาษีอากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากผู้ให้สัมภาษณ์ในการให้ข้อมูลที่เป็นความจริงมากที่สุด โดยข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ ผลสรุปของการวิจัยจะไม่มีผลใด ๆ ต่อตัวท่านและใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ณ โอกาสนี้

นิสิตระดับปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ สาขา
กฎหมายการเงินและภาษีอากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย เลือกคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

1.1 เพศ

1. ชาย
 2. หญิง

1.2 อายุ.....ปี

1.3 ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
 2. ปริญญาตรี
 3. สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 กิจการของท่านเป็นกิจการรูปแบบใด

1. มีเจ้าของคนเดียว
 2. มีเจ้าของหลายคน / ห้างหุ้นส่วน
 3. บริษัท

1.5 ร้านค้าของท่านได้มีการจดทะเบียนพาณิชย์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่
(เลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

- 1.จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- 2.จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- 3.จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 4.ไม่มีการจดทะเบียน

1.6 ท่านได้ขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ มาแล้ว.....ปี

1.7 กิจการของท่านเป็นกิจการที่ขายสินค้าประเภทใด. (เลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

- 1.เกษตร
- 2.อาหาร
- 3.สุขภาพและความงาม
- 4.อุตสาหกรรม
- 5.แฟชั่นและกีฬา
- 6.สิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม
- 7.ธุรกิจบริการสังคม
- 8.ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย
- 9.ธุรกิจบันเทิง
- 10.ธุรกิจสนับสนุนสินค้า

1.8 กิจการของท่าน นอกจากการขายสินค้าออนไลน์แล้ว มีร้านค้าที่ตั้งเป็นหลักแหล่งอีกหรือไม่?

- 1.มีหน้าร้าน
- 2.มีโกดัง
- 3.ไม่มี

1.9 หลักแหล่งตามข้อ 1.8 อยู่ที่จังหวัดใด

(ตัวเลือก 77จังหวัด)

ส่วนที่ 2 : ช่องทางการขายสินค้า การชำระเงินและรายได้ของกิจการ

2.1 ท่านขายสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทาง(แพลตฟอร์ม)ใดบ้าง

- 1.Priceza

- 2.Facebook
- 3.Line my shop
- 4.instagram
- 5.twitter
- 6.JD central
- 7.Grab
- 8.line
- 9.lazada
- 10.lineman
- 11.PChome
- 12.Thailandpostmart.com
- 13.lazmall
- 14.shopee
- 15.shopee mall
- 16.thisisshop
- 17.wemall
- 18.Bentoweb.com
- 19.Kaidee.com
- 20.LnwShop
- 21.Nocnoc.com
- 22.Pantipmarket
- 23.Robinhood
- 24.ready planet
- 25.Tarad.com
- 26.Thaisecondhand.com
- 27.weloveshopping
- 28.websiteของร้านค้า
- 29.zilingo.com
- 30.marketwebeasy
- 31.iagetweb
- 32.magento
- 33.WOO commerce
- 34.ebay

- 35.amazon
- 36.taobao
- 37.Alibaba

2.2 จำนวนครั้งที่ลูกค้ามีการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ประมาณกี่ครั้ง
(รายได้และจำนวนครั้งในทำธุรกรรม)

- 1. ไม่เกิน 400 ครั้งต่อปี
- 2. 400 - ไม่เกิน 1,000 ครั้งต่อปี
- 3. 1000 - ไม่เกิน 2,000 ครั้งต่อปี
- 4. 2,000 - ไม่เกิน 3,000 ครั้งต่อปี
- 5. 3,000 ครั้งต่อปี

2.3 กิจการของท่านมีรูปแบบการชำระเงินรูปแบบใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

- 1.บัตรเครดิต/บัตรเดบิต
- 2 โอนผ่านบัญชีธนาคาร
- 3.true money wallet, paypal
- 4.ชำระเงินปลายทาง

2.4 ท่านได้จัดให้มีการชำระเงินผ่านทางบัญชีธนาคารมี.....บัญชี

2.5 บัญชีธนาคารที่ใช้ ใช้สำหรับร้านค้าของท่าน.....ร้าน

2.6 กรณีที่ท่านได้จัดให้มีตัวเลือกการชำระเงินไว้มากกว่า 1 บัญชีนั้น บัญชีธนาคารของท่านเป็นแบบใด?

- 1. ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน
- 2. ชื่อบัญชีทุกบัญชีเป็นบุคคลหลายคนรวมกัน
- 3. ชื่อบัญชีแต่ละบัญชีเป็นบุคคลคนละคนกัน
- 4.ชื่อบัญชีเป็นชื่อของร้านค้า
- 5.ชื่อบัญชีเป็นชื่อของบริษัท

2.7 ในช่วงปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนบัญชีรับชำระเงินเป็นของบุคคลต่าง ๆ กันหรือไม่

- 1.ไม่มีการเปลี่ยนบัญชี
- 2.มีการเปลี่ยนบัญชี

2.8 ร้านค้าออนไลน์ของท่านมียอดขายจากการขายสินค้า ประมาณเท่าใด

- 1. ไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี
- 2. 120,000 บาท - ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี
- 3. 1,200,000 บาท - ไม่เกิน 2,000,000 บาทต่อปี
- 4. 2,000,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษี

3.1 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ยื่นภาษีและรวมรายได้จากการขายสินค้าออนไลน์แล้วหรือไม่

- 1.ใช่
- 2.ไม่ใช่ เพราะไม่ถึงเกณฑ์
- 3.ไม่ใช่ เพราะไม่ทราบว่าต้องยื่น
- 4.อื่น ๆ โปรดระบุ

3.2 กรณีที่ท่านยื่นภาษี มีเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งว่าแสดงรายการไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่?

- 1.ไม่มี ถูกต้องครบถ้วนดี
- 2.มี และได้นำหลักฐานแสดงเพิ่มเติมแล้ว
- 3.มี และกำลังอยู่ระหว่างขั้นตอนตรวจสอบภาษี

3.3 ก่อนปีพ.ศ.2562 ท่านเคยได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีหรือไม่?

- 1.ใช่ ไม่ได้ยื่นแบบภายในกำหนด
- 2.ใช่ ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง
- 3.ไม่ใช่

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้า และการถูกร้องเรียน

4.1 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าจากเดิมหรือไม่อย่างไร? (เลือกได้มากกว่า 1ตัวเลือก)

- 1.ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอะไร
- 2.เพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น
- 3.เปลี่ยนช่องทางการขายสินค้า เพื่อรองรับการประเมินภาษี
- 4.อื่นๆ โปรดระบุ

4.2 ในปีที่ผ่านมาท่านได้ปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินจากเดิมหรือไม่?

- 1.ใช่ เพื่อบริหารภาษี
- 2.ใช่ ด้วยเหตุผลอื่น
- 3.ไม่ใช่

4.3 ในปีที่ผ่านมาเคยได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าหรือไม่?

- 1.เคยบ่อย
- 2.เคยบางครั้ง
- 3.ครั้งสองครั้ง
- 4.ไม่เคย
- 5.ไม่แน่ใจ

4.4 ถ้าเคยเป็นสินค้าประเภทใด

- 1.เกษตร
- 2.อาหาร
- 3.สุขภาพและความงาม
- 4.อุตสาหกรรม
- 5.แฟชั่นและกีฬา
- 6.สิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม
- 7.ธุรกิจบริการสังคม
- 8.ธุรกิจบริการเอกลักษณ์ไทย
- 9.ธุรกิจบันเทิง
- 10.ธุรกิจสนับสนุนสินค้า

4.5 ช่องทางที่ร้องเรียนผ่านช่องทางไหน

- 1.Priceza
- 2.Facebook
- 3.Line my shop
- 4.instagram
- 5.twitter
- 6.JD central
- 7.Grab

- 8.line
- 9.lazada
- 10.lineman
- 11.PChome
- 12.Thailandpostmart.com
- 13.lazmall
- 14.shopee
- 15.shopee mall
- 16.thisisshop
- 17.wemall
- 18.Bentoweb.com
- 19.Kaidee.com
- 20.LnwShop
- 21.Nocnoc.com
- 22.Pantipmarket
- 23.Robinhood
- 24.ready planet
- 25.Tarad.com
- 26.Thaisecondhand.com
- 27.weloveshopping
- 28.websiteของร้านค้า
- 29.zilingo.com
- 30.marketwebeasy
- 31.iagetweb
- 32.magento
- 33.WOO commerce
- 34.ebay
- 35.amazon
- 36.taobao
- 37.Alibaba

4.6 สินค้าที่มีเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่แล้วมีมูลค่าอยู่ในช่วงไหน?

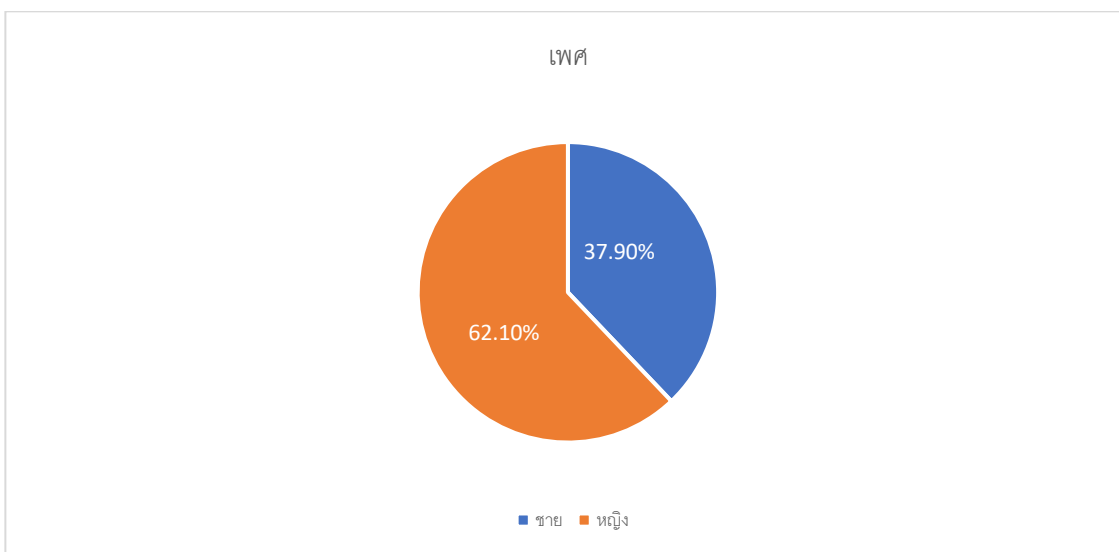
- 1. น้อยกว่า 200 บาท
- 2. 200-500 บาท
- 3. 501-1000 บาท
- 4. 1001-3000 บาท
- 5. 3001-5000 บาท
- 6. มากกว่า5000 บาท

ผลลัพธ์จากการตอบแบบสอบถามในรูปแบบแผนภาพ

ผลลัพธ์จากการตอบแบบสอบถามนี้ เป็นข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการทั้งหมด 438 ราย ซึ่งประกอบด้วยทั้งผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการในรูปแบบของกิจการเจ้าของคนเดียว, กิจการเจ้าของหลายคน และบริษัท ผลลัพธ์ที่ได้จากแบบสอบถามนี้จึงเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ก่อนที่จะผู้วิจัยจะไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะข้อมูลของผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดา

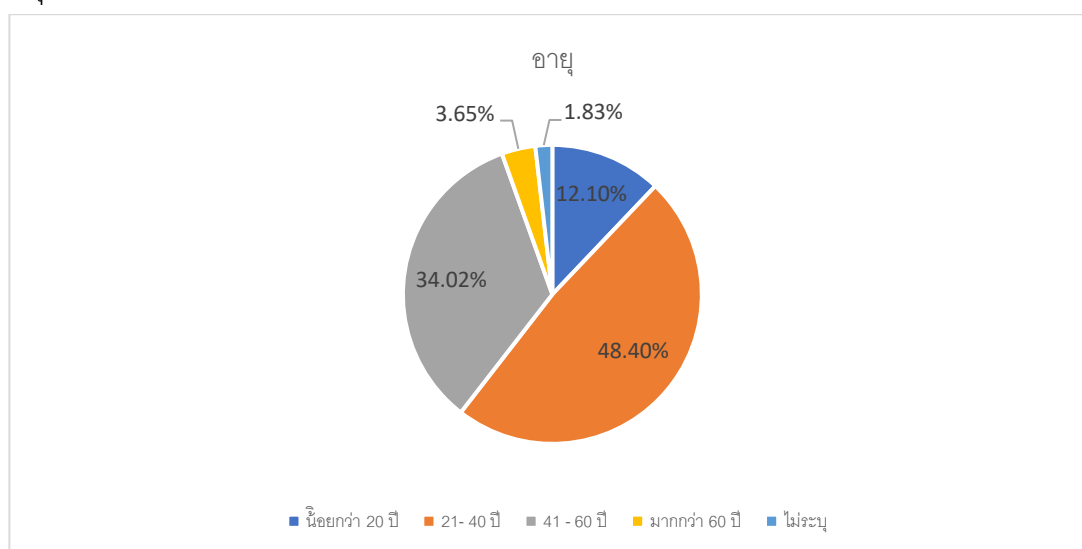
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

1.1 เพศ

ภาพที่ 49 แผนภาพเพศของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

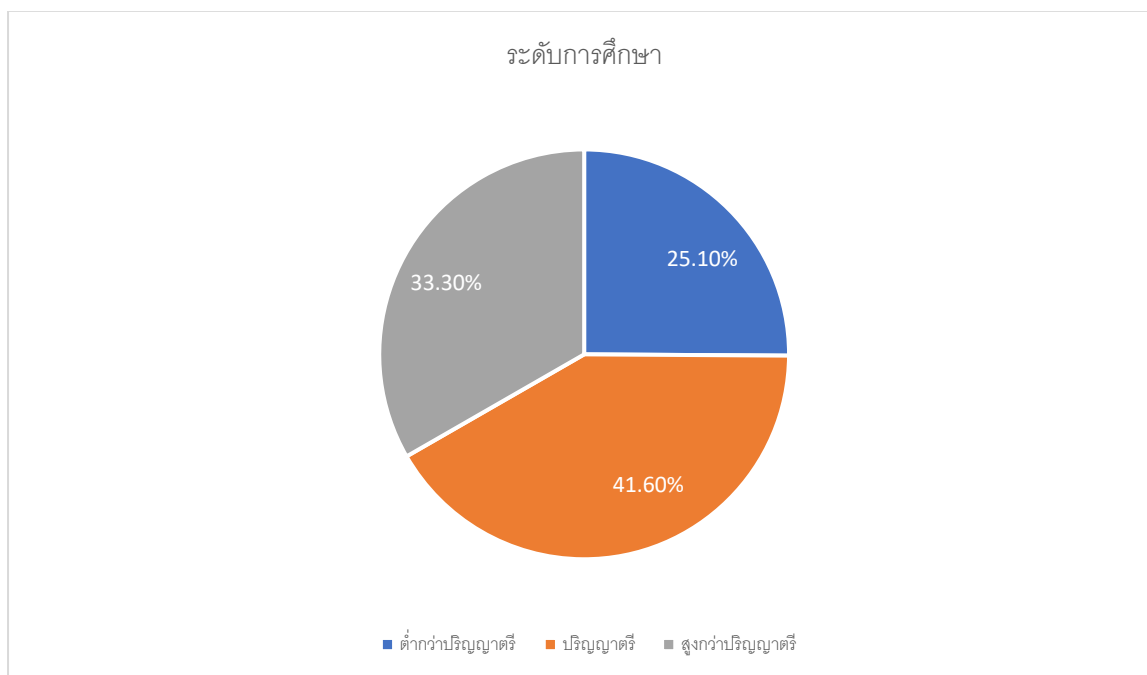
1.2 อายุ

ภาพที่ 50 แผนภาพอายุของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

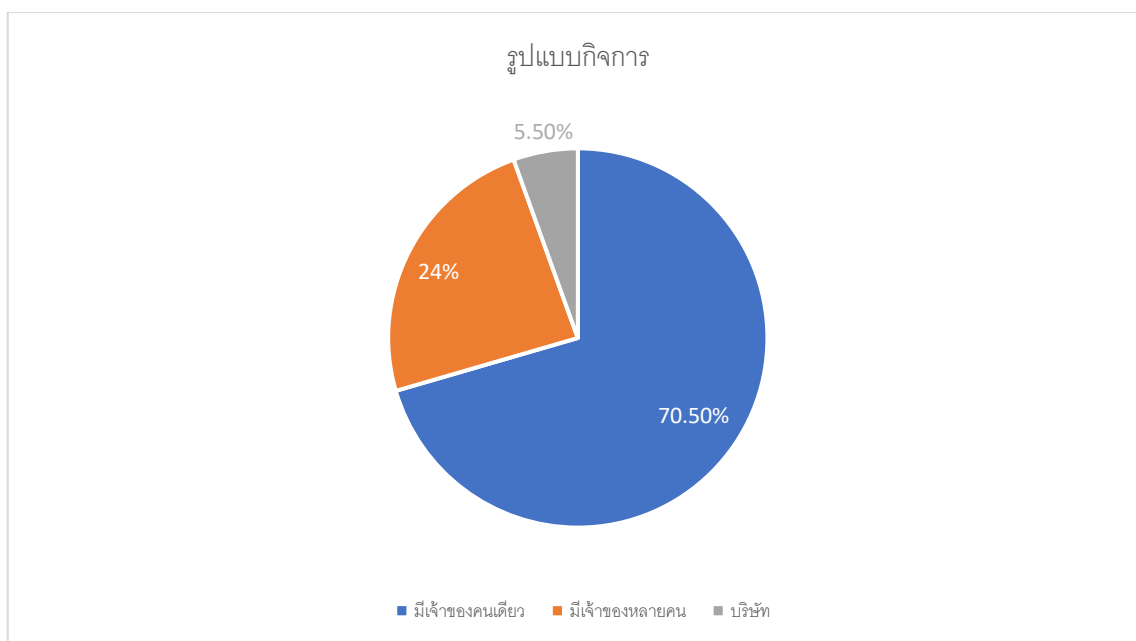

1.3 ระดับการศึกษา

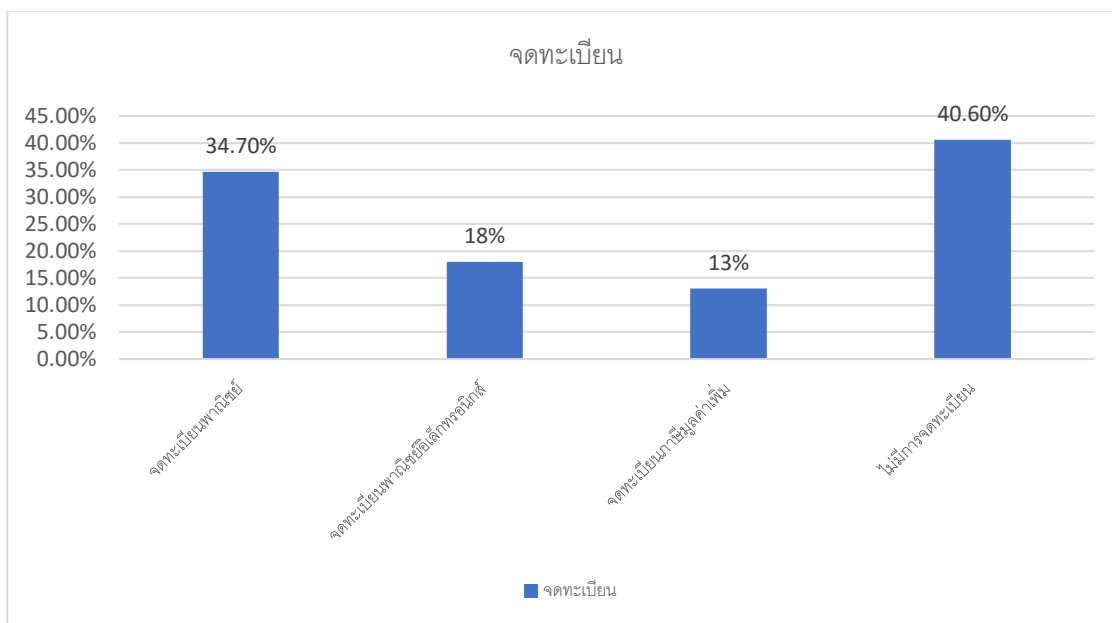
ภาพที่ 51 แผนภาพระดับการศึกษาของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

1.4 รูปแบบกิจการ

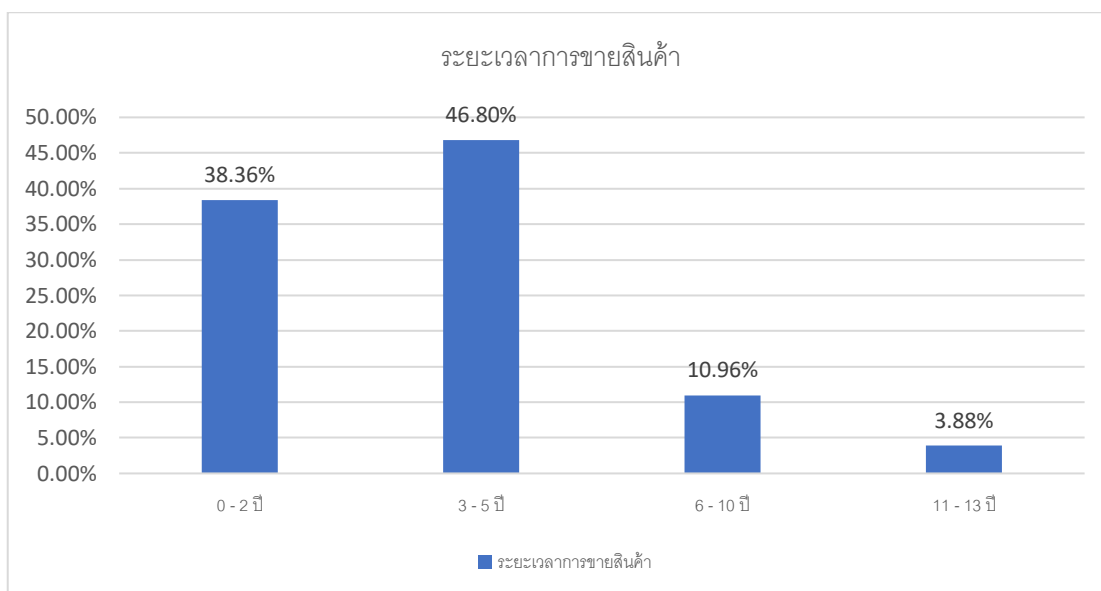
ภาพที่ 52 แผนภาพรูปแบบกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

1.5 การจดทะเบียน

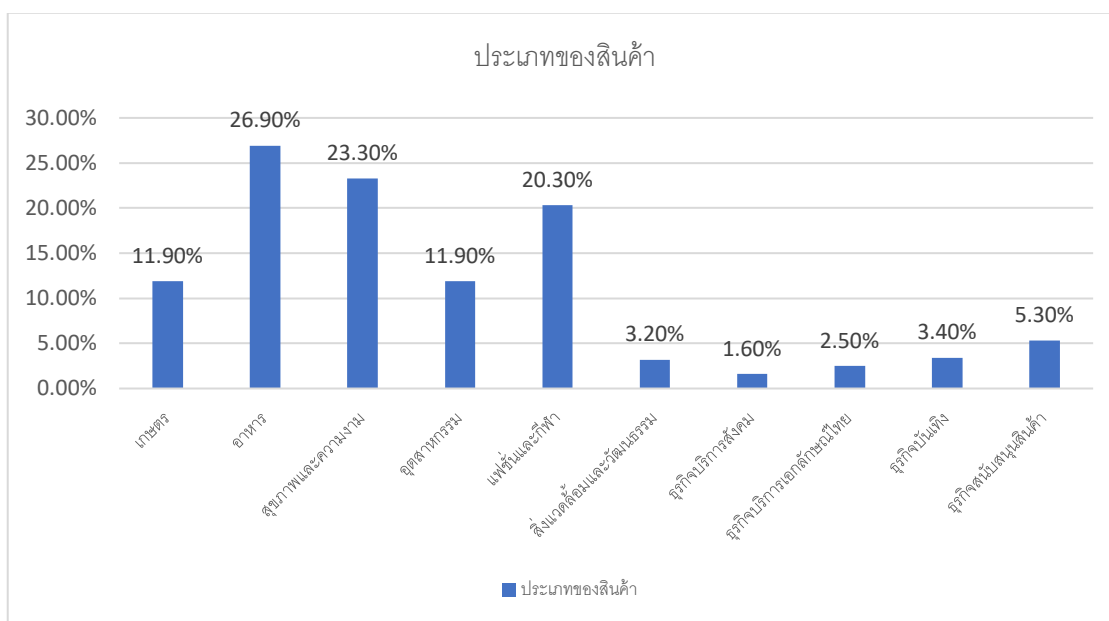
ภาพที่ 53 แผนภาพการจดทะเบียนของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

1.6 ระยะเวลาการขายสินค้า

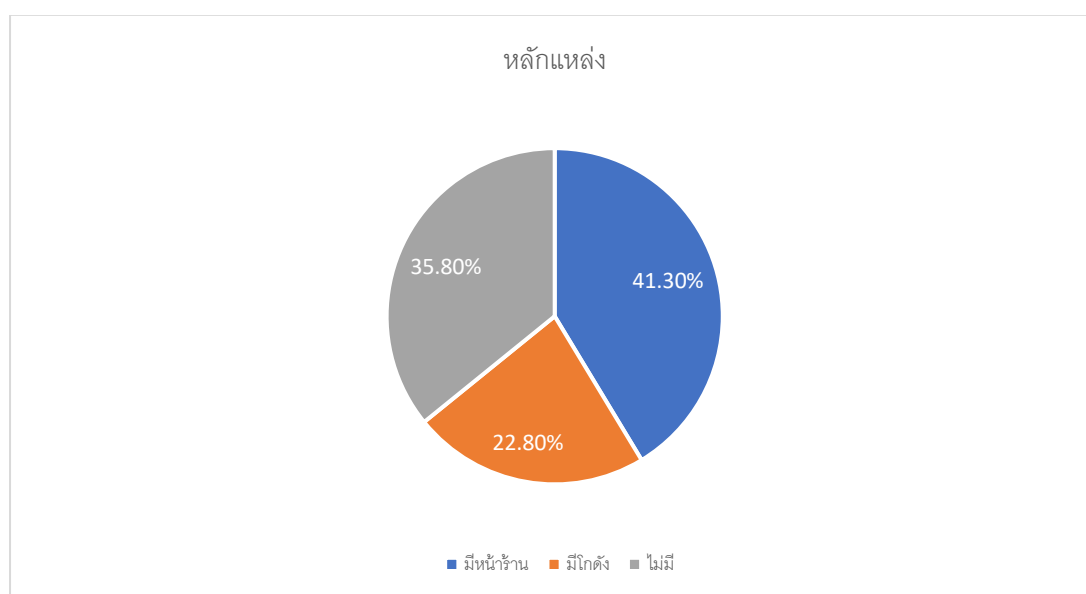
ภาพที่ 54 แผนภาพระยะเวลาการขายสินค้า

1.7 ประเภทของสินค้า

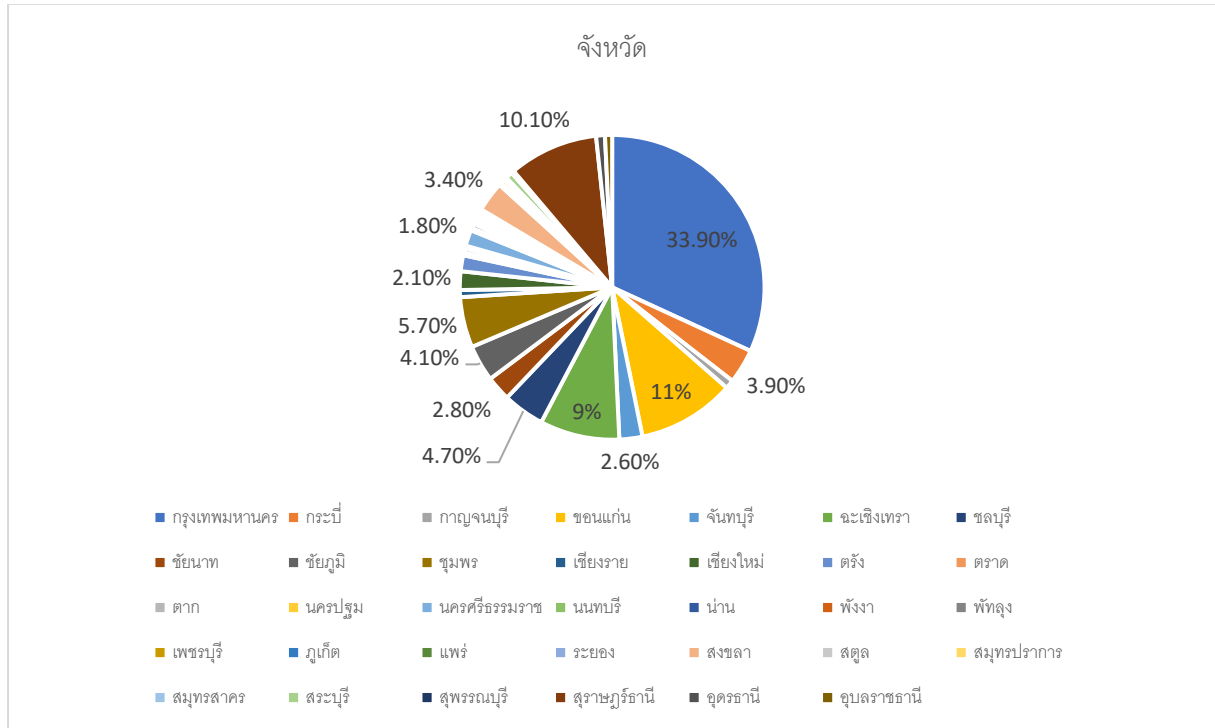
ภาพที่ 55 แผนภาพประเภทของสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

1.8 หลักแหล่งของกิจการ

ภาพที่ 56 แผนภาพหลักแหล่งของกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

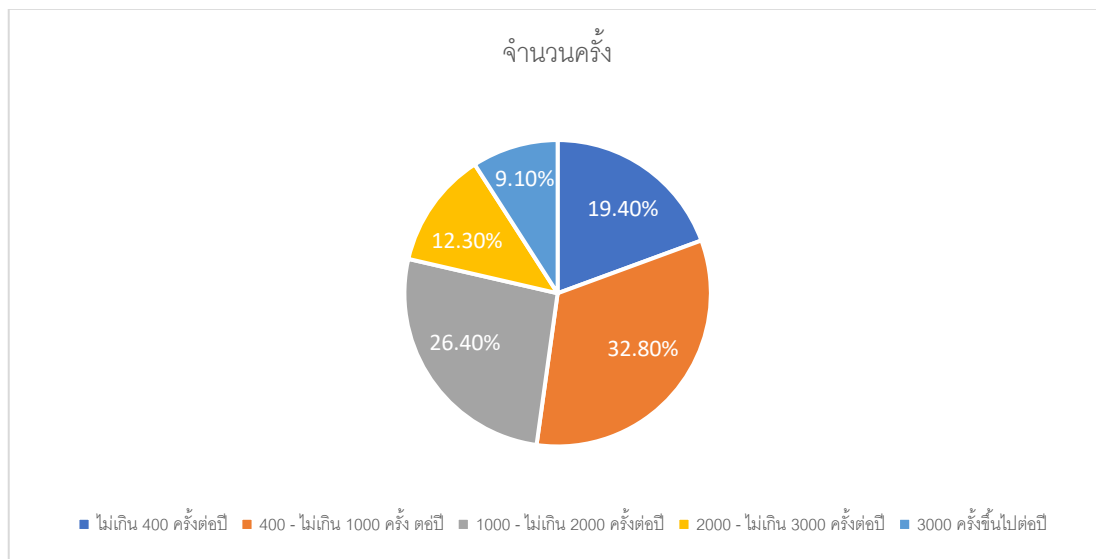
1.9 หลักแหล่งของกิจการตั้งอยู่ที่จังหวัดใด

ภาพที่ 57 แผนภาพหลักแหล่งที่ตั้งของกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

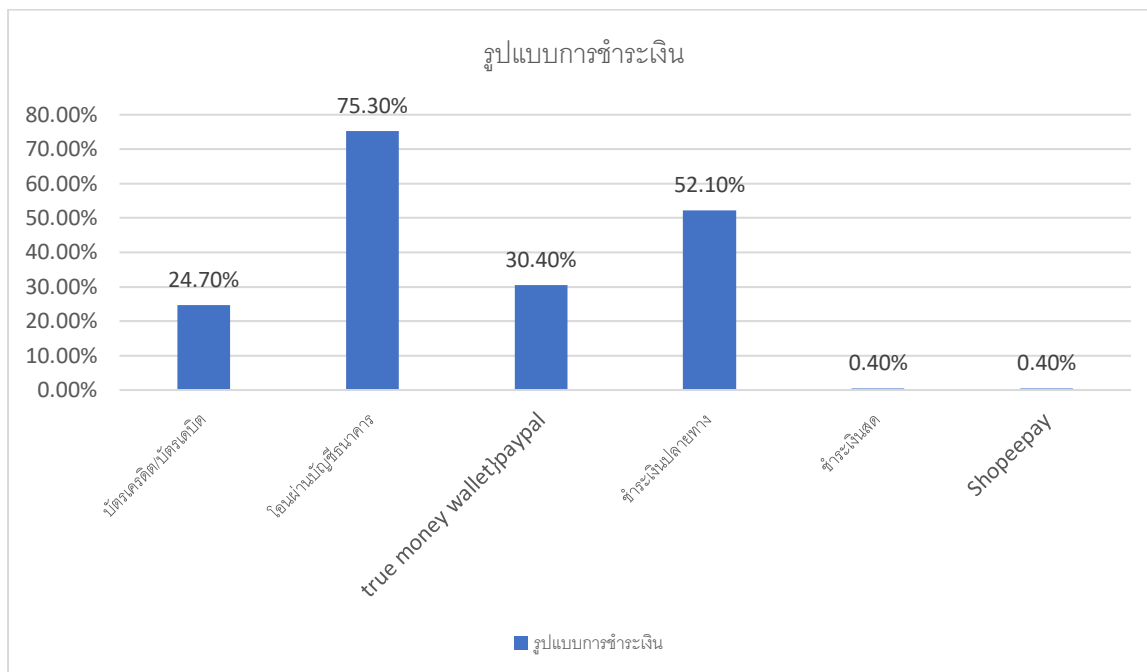

2.2 จำนวนครั้งที่มีการขายสินค้า

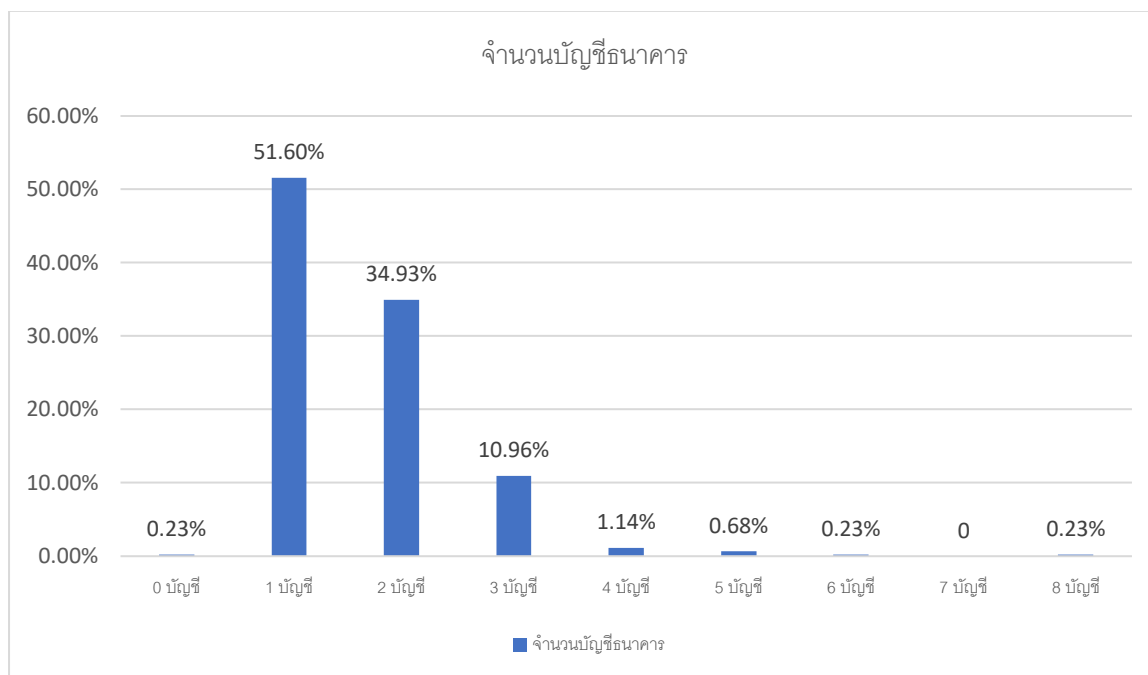
ภาพที่ 59 แผนภาพจำนวนครั้งที่มีการขายสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

2.3 รูปแบบการชำระเงิน

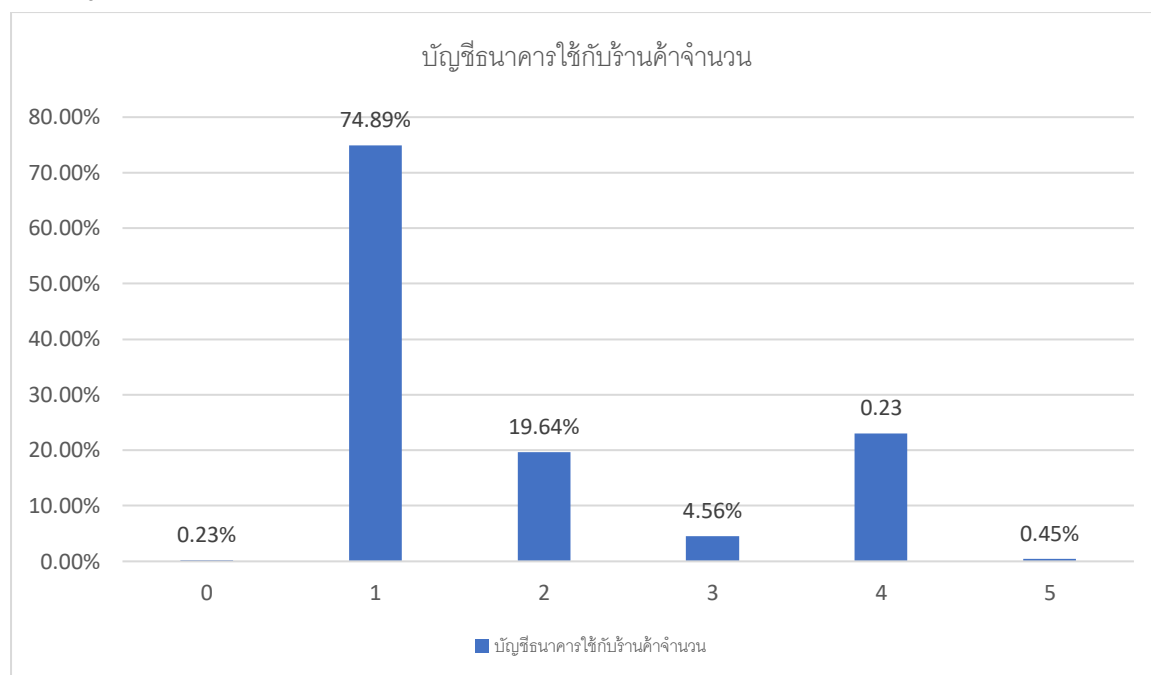
ภาพที่ 60 แผนภาพรูปแบบการชำระเงินของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

2.4 จำนวนบัญชีธนาคาร

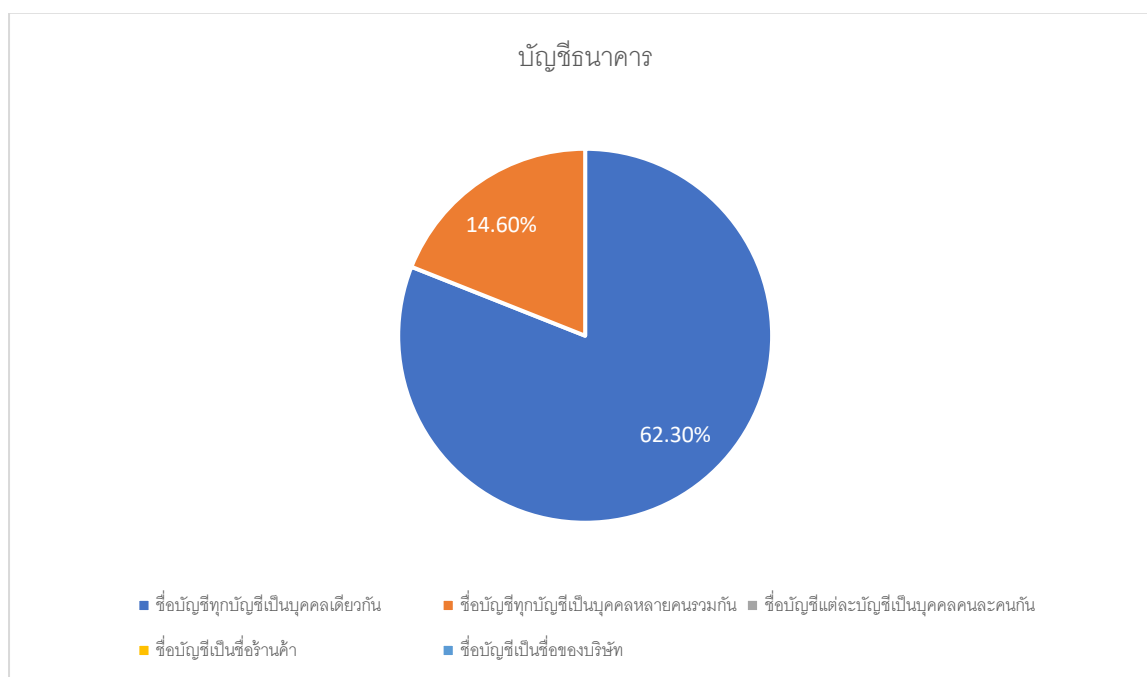
ภาพที่ 61 แผนภาพจำนวนบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

2.5 บัญชีธนาคารใช้กับร้านค้าจำนวนเท่าใด

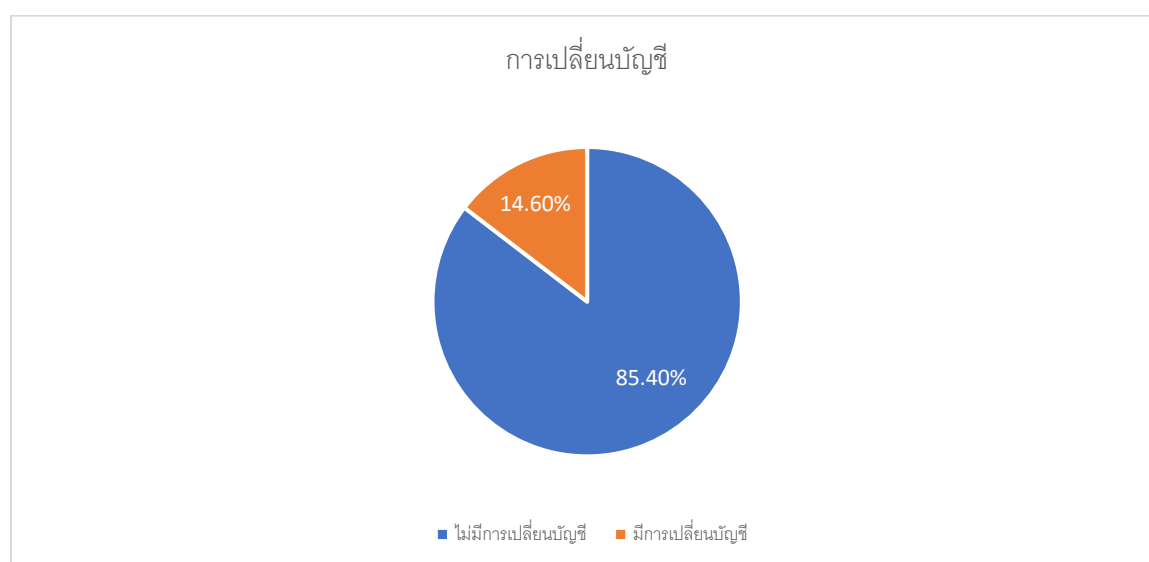
ภาพที่ 62 แผนภาพจำนวนร้านค้าที่มีการใช้บัญชีธนาคารของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

2.6 รูปแบบบัญชีธนาคาร

ภาพที่ 63 แผนภาพรูปแบบบัญชีธนาคารของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

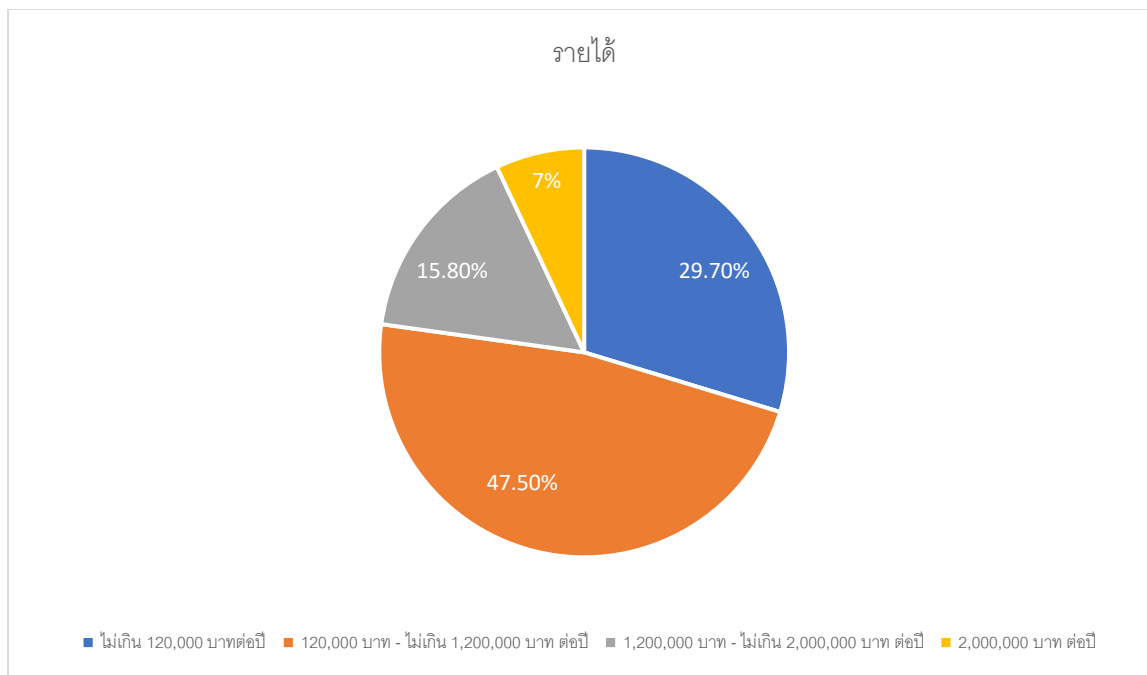
2.7 การเปลี่ยนบัญชี

ภาพที่ 64 แผนภาพการเปลี่ยนบัญชีของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

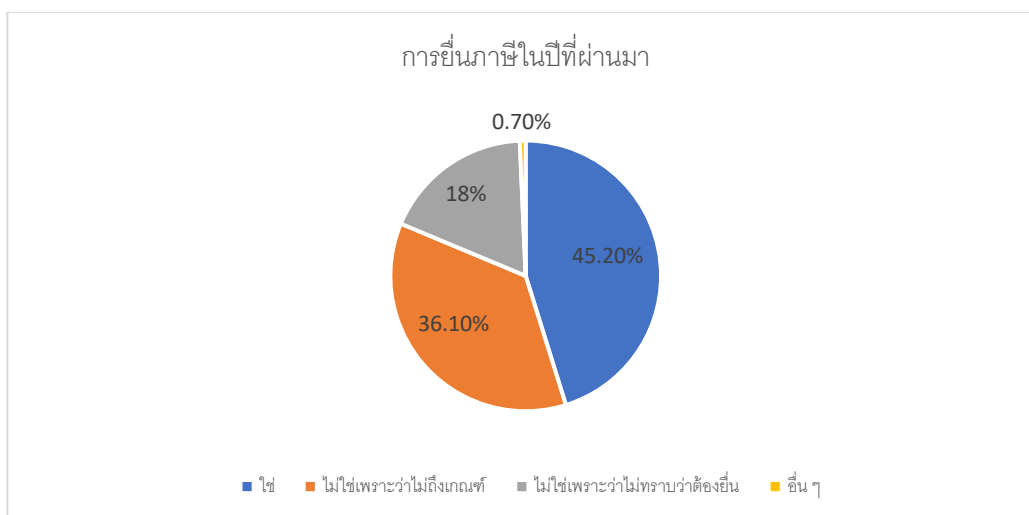
2.8 รายได้ของกิจการ

ภาพที่ 65 แผนภาพรายได้ของกิจการของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

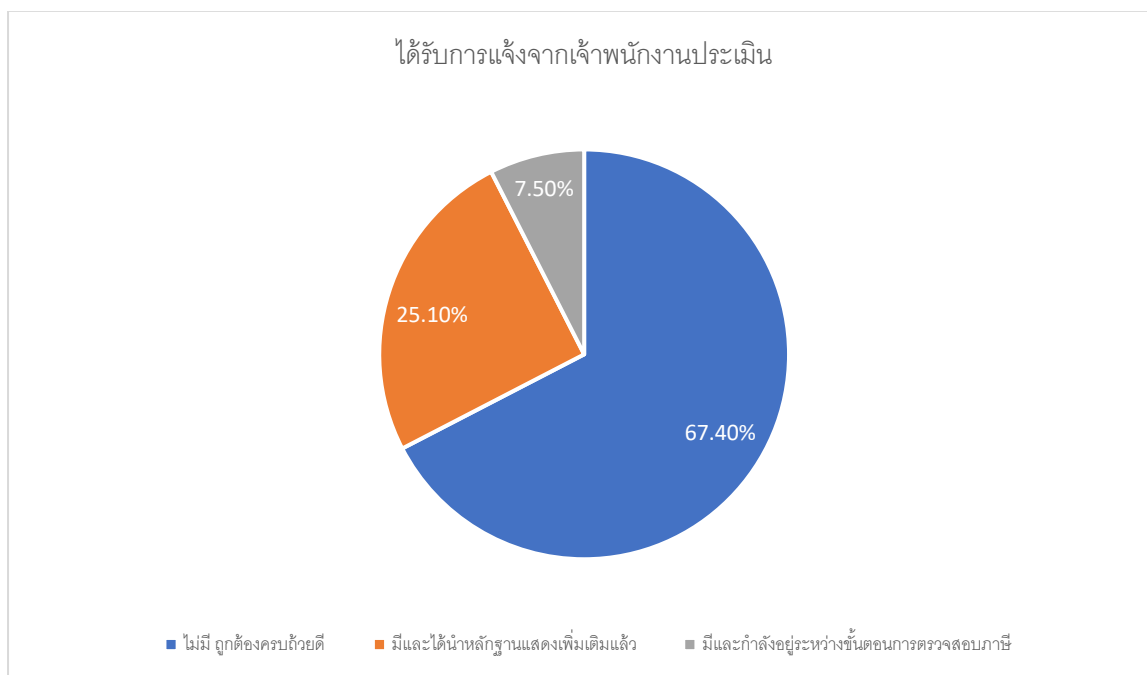
ส่วนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษี

3.1 การยื่นภาษีในปีที่ผ่านมา

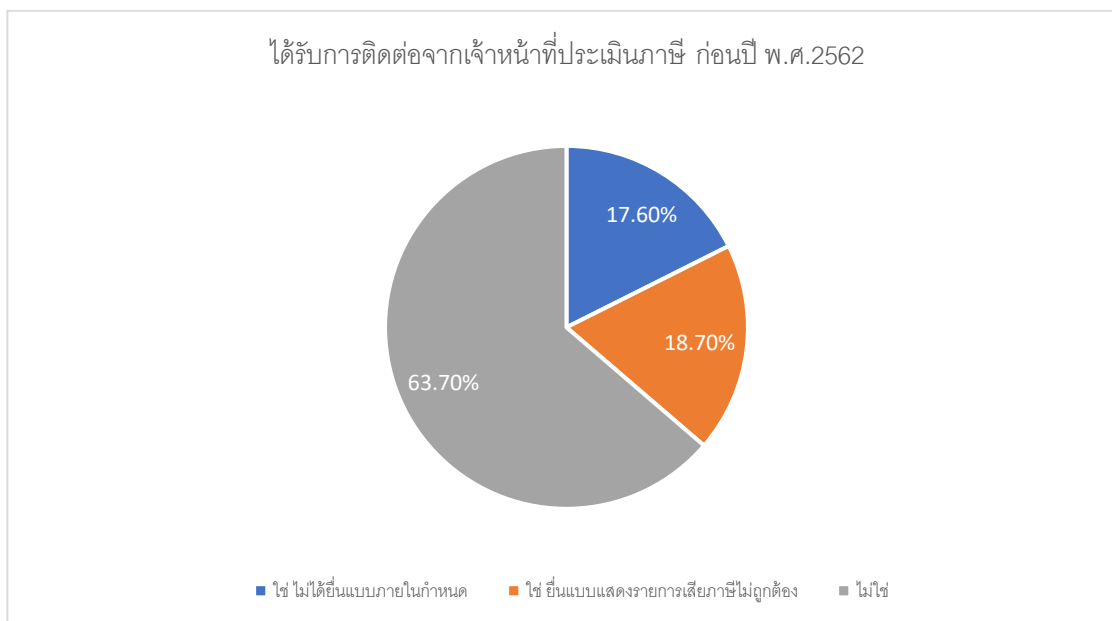
ภาพที่ 66 แผนภาพการยื่นภาษีในปีที่ผ่านมาของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

3.2 การได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมินในปีที่ผ่านมา

ภาพที่ 67 แผนภาพการได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานประเมินในปีที่ผ่านมาของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

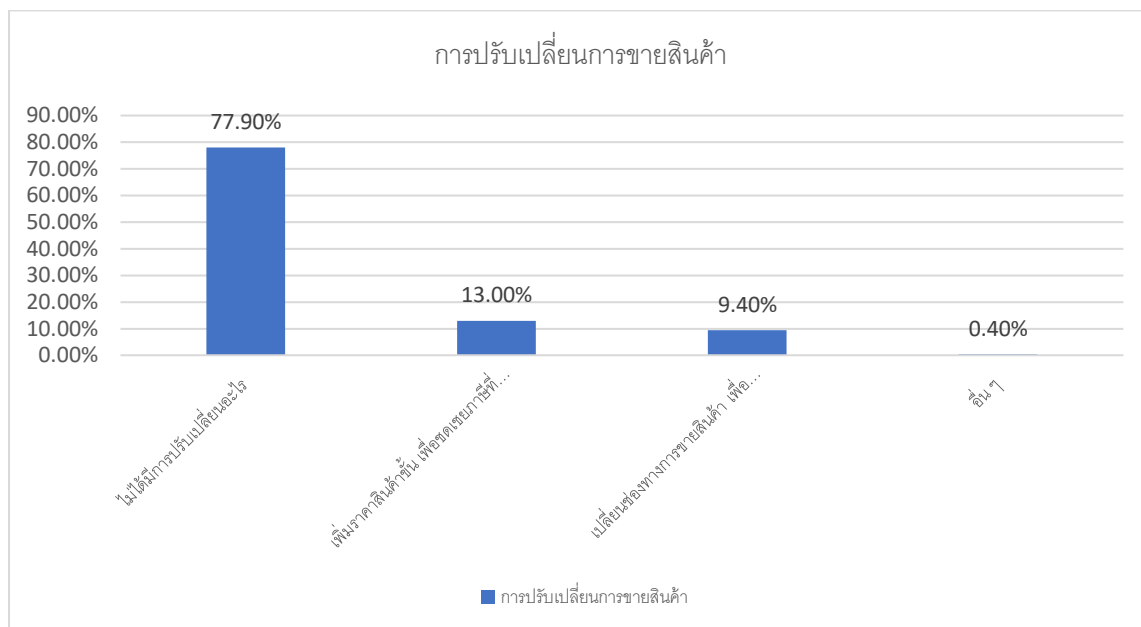
3.3 การได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ก่อนปี พ.ศ.2562

ภาพที่ 68 แผนภาพการได้รับการติดต่อของเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

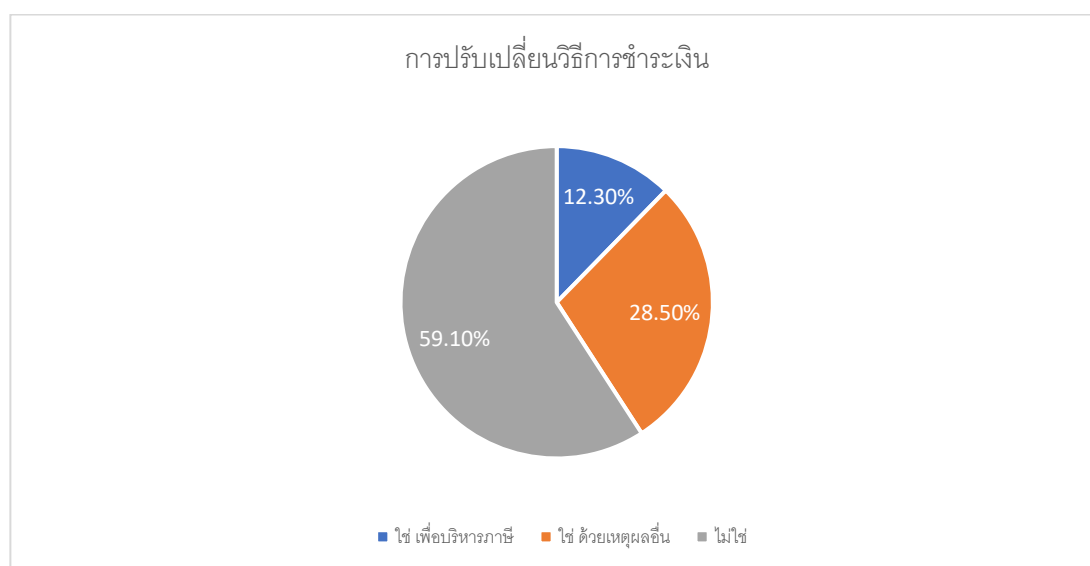
ส่วนที่ 4 : ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้า และการถูกร้องเรียน

4.1 การปรับเปลี่ยนการขายสินค้า

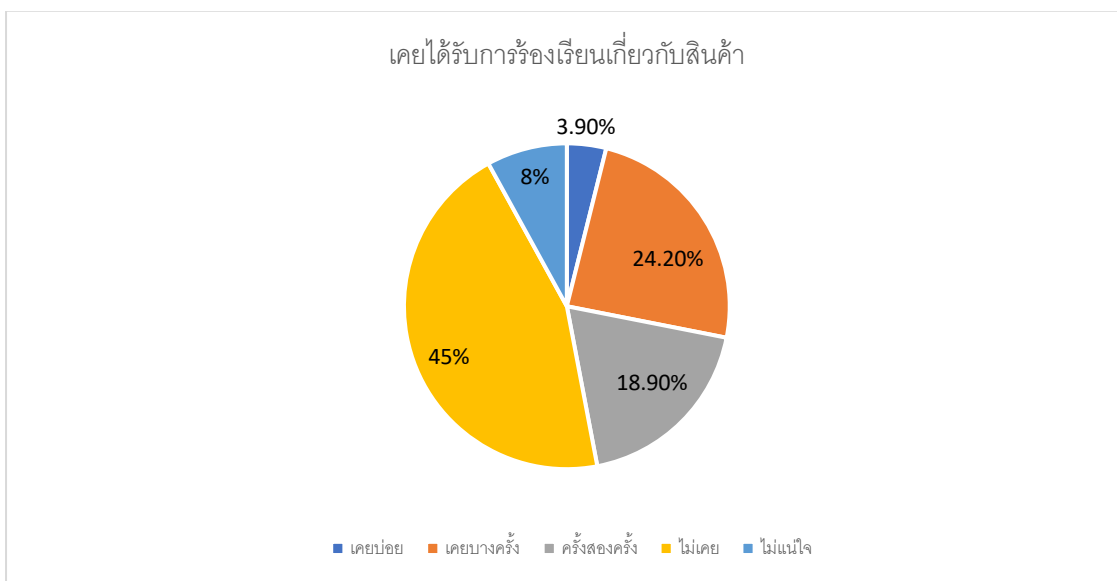
ภาพที่ 69 แผนภาพการปรับเปลี่ยนการขายสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

4.2 การปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงิน

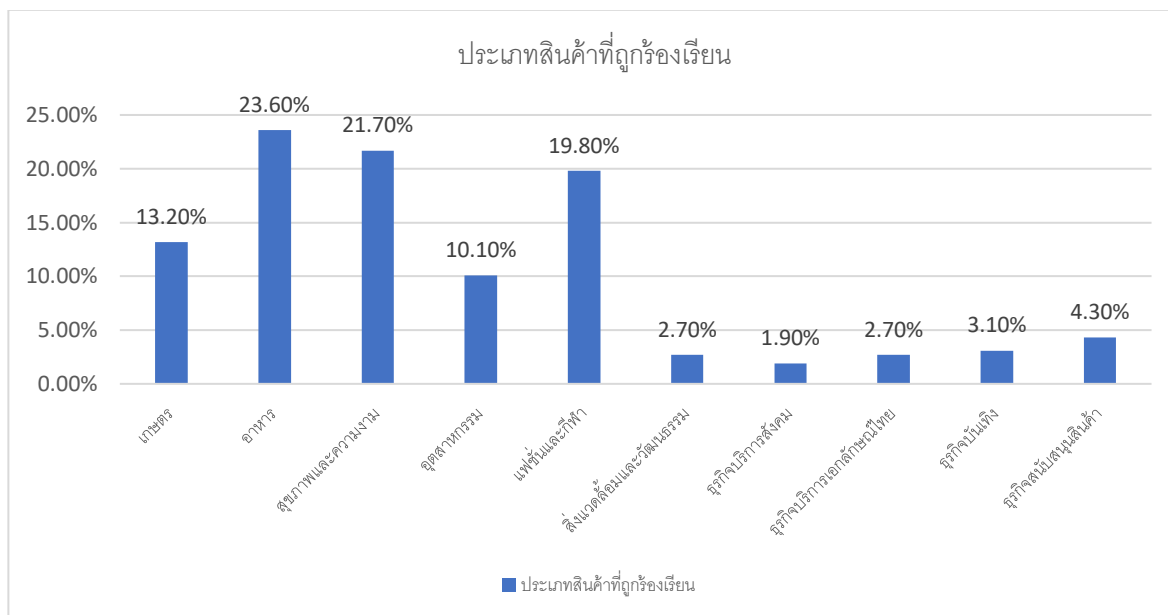
ภาพที่ 70 แผนภาพการปรับเปลี่ยนวิธีการชำระเงินของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

4.3 การเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า

ภาพที่ 71 แผนภาพการเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

4.4 ประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียน

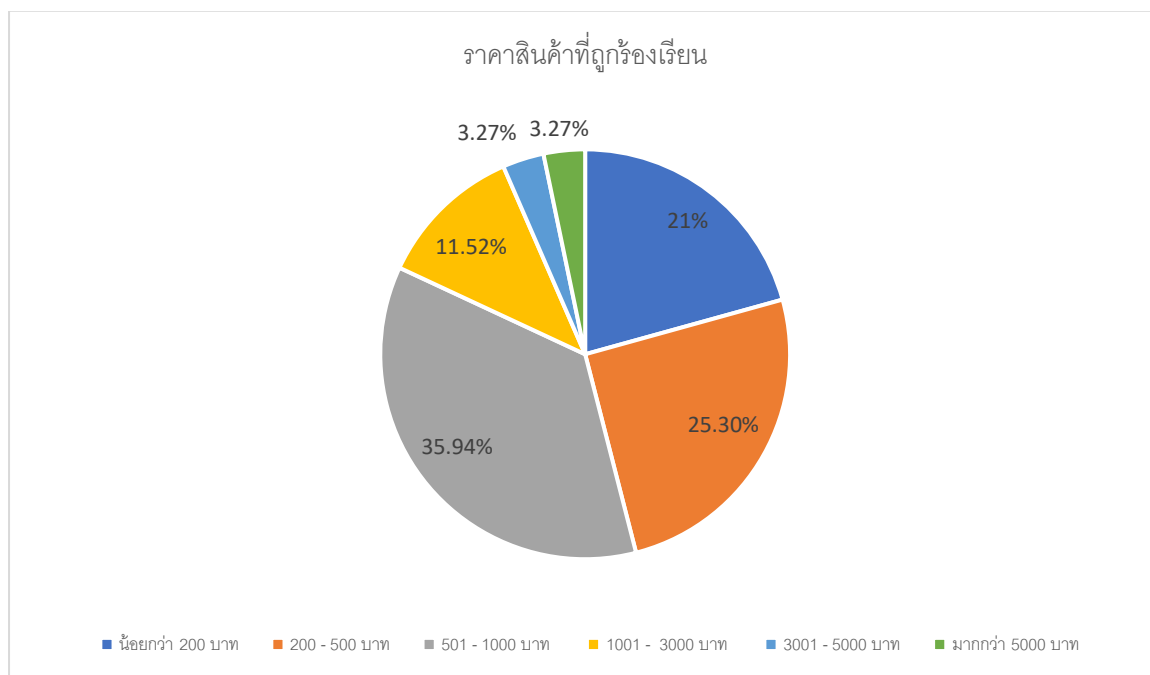
ภาพที่ 72 แผนภาพประเภทสินค้าที่ถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

4.5 ช่องทางการขายสินค้าที่ถูกร้องเรียน

ภาพที่ 73 แผนภาพช่องทางการขายสินค้าที่ถูกร้องเรียนของผู้ประกอบการจำนวน 438 ราย

4.6 ราคาสินค้าที่ถูกร้องเรียน

ภาพที่ 74 แผนภาพราคาสินค้าที่ถูกร้องเรียน

หมายเหตุ : รายงานผลลัพธ์จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 438 ราย

ข้อมูลหลักแหล่งของผู้ประกอบการ 414 ราย กรณีที่มีหน้าร้านหรือมีโกดัง ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 29 ข้อมูลหลักแหล่งของผู้ประกอบการ 414 ราย กรณีที่มีหน้าร้านหรือมีโกดัง ตาม
ตารางที่ 1

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ	153	36.95
กระบี่	11	2.66
กรุงเทพมหานคร	92	22.22
กาญจนบุรี	4	0.96
ขอนแก่น	5	1.21
จันทบุรี	5	1.21
ฉะเชิงเทรา	28	6.76
ชลบุรี	13	3.14
ชัยนาท	8	1.93
ชัยภูมิ	13	3.14
ชุมพร	16	3.86
เชียงราย	3	0.73
เชียงใหม่	5	1.21
ตรัง	3	0.73
ตาก	1	0.24
นครปฐม	1	0.24
นครศรีธรรมราช	4	0.97
น่าน	2	0.48
พังงา	1	0.24
พัทลุง	3	0.73
เพชรบูรณ์	1	0.24
แพร่	1	0.24
ภูเก็ต	3	0.73
ระยอง	1	0.24
ลำพูน	1	0.24
สงขลา	7	1.69
สมุทรปราการ	1	0.24

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
สมุทรสาคร	1	0.24
สระบุรี	1	0.24
สุพรรณบุรี	1	0.24
สุราษฎร์ธานี	19	4.60
อุดรธานี	4	0.97
อุบลราชธานี	2	0.48
รวม	414	100

ข้อมูลหลักแหล่งของผู้ประกอบการโดยมีผู้ที่ไม่มีหลักแหล่ง 153 ราย ส่วนที่เหลือ 261 ราย มีหลักแหล่งเป็นร้านค้าหรือโกดังซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดตามตารางที่ 29